

การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร

นางสาวอลิสา ชาติเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

Oil Palm Production by Farmers in Tha Sae District of Chumphon Province

Miss Arisa Chataweth

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

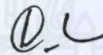
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ชื่อและนามสกุล นางสาวอลิสา ชาดเวช
แขนงวิชา ส่งเสริมการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2557

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต โยชะกง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คือ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คือ รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาชี้แนะ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแนะแนวทางด้วยความเอาใจใส่ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต โยธะคง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ พี่น้องและเพื่อนร่วมรุ่นที่คอยแนะนำให้คำปรึกษา ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานจากสำนักงานเกษตรอำเภอท่าแซะทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุน และที่สำคัญขอขอบคุณเกษตรกรในพื้นที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพรทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนกำลังใจซึ่งเป็นแรงผลักดันให้สำเร็จ จากคุณพ่อ เจริญศักดิ์ ชาตเวช และคุณแม่สมหมาย รงค์ทอง พร้อมทั้งญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่ให้ความห่วงใย และให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จนทำให้การวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ความสำเร็จ

ประโยชน์และคุณค่า อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะยังประโยชน์ต่อการศึกษาและการส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเกษตรกร คุณค่าและความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

อลิสา ชาตเวช

มิถุนายน 2557

ชื่อวิทยานิพนธ์ การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

ผู้วิจัย นางสาวอลิสสา ชาติเวช รหัสนักศึกษา 2559001330

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร. จินดา ขลิบทอง

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคม (2) สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน (3) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน (4) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (6) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จำนวน 13,988 ราย ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 201 ราย สุ่มตัวอย่างแบบง่าย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า (1) เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.03 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.96 คน มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 17.58 ไร่ มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน แรงงานจ้างเฉลี่ย 3.38 คน ในรอบปี 2555 เกษตรกรมีรายได้จากปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 12,154.13 บาทต่อไร่ มีรายจ่ายต่อไร่เป็นค่าปุ๋ยเฉลี่ย 2,290.77 บาท ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 306.21 บาท ค่าตัดหญ้าเฉลี่ย 437.83 บาท ค่าตัดแต่งทางใบเฉลี่ย 330.86 บาท ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 1,854.40 บาท ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ย 662.72 บาท รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันทั้งหมดเฉลี่ย 4,602.55 บาท และใช้เงินทุนของตนเองในการผลิตปาล์มน้ำมัน เกษตรกรเกือบครึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 15.88 ปี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (2) เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ ดินร่วนปนดินเหนียว ปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์เทเนอราจากบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน โดยปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและต่อไม้ ระยะปลูก 10x10 เมตร ใช้ต้นกล้าอายุเฉลี่ย 10.59 เดือน ใส่ปุ๋ย 3 เดือน/ครั้ง มีการตัดแต่งทางใบเก็บผลร่วงหล่นบริเวณโคนต้น ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน เก็บเกี่ยวผลผลิตทุก 15 วัน โดยใช้มีดขูดค้ำยาวสำหรับต้นปาล์มที่มีอายุมากกว่า 8 ปี (3) เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตอบคำถามถูกอยู่ในช่วง 15-17 ข้อ (4) ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (5) เกษตรกรมีปัญหาด้านการตลาดประเด็นราคาผลผลิตไม่แน่นอนในระดับมาก โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดตั้งกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต (6) จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า มีจำนวน 1 ตัวแปรคือ แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกรที่มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้ามกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

คำสำคัญ การผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

Thesis title: Oil Palm Production by Farmers in Tha Sae District of Chumphon Province
Researcher: Miss Arisa Chataweth; **ID:** 2559001330;
Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);
Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor;
 (2) Dr. Jinda Khlitong, Associate Professor; **Academic year:** 2013

Abstract

The objectives of this research were to study (1) fundamental economic and social status of farmers, (2) oil palm production conditions of farmers, (3) farmers' knowledge of oil palm production, (4) farmers' opinions on guidelines for solving problems in oil palm production, (5) problems and suggestions of farmers on oil palm production, and (6) factors relating to farmers' knowledge of oil palm production.

The population in this study was 13,988 farmers who had oil palm plantation in Tha Sae District of Chumphon Province, 201 samples were selected by using simple random sampling. The data collecting process was to interview the farmers by using structural interviewed questionnaire. The statistical methodology was used to analyze the data by computerized programs including frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, and correlation analysis.

The findings of this study were as follows: (1) most of the farmers were male with average age of 48.03 years. They completed primary education level. The average number of the family members was 3.96 persons. The average size of the oil palm production area was 17.58 rai (1 rai = 1,600 square meters). The average number of family farm labor and hired labor was 2.25 persons, and 3.38 persons, respectively. In the production year 2012, the average of oil palm income was 12,154.13 baht/rai, while the average of expenses on fertilizer, chemical herbicide, wage for eliminating grass, wage for trimming oil palm leaves, wage for harvesting, and other costs was 2,290.77 baht/rai, 306.21 baht/rai, 437.83 baht/rai, 330.86 baht/rai, 1,854.40 baht/rai, and 662.72 baht/rai, respectively. The average total expense on oil palm production was 4,602.55 baht, and they used their own capital in oil palm production. The average of experience in oil palm plantation was 15.88 years. The farmers had received information on oil palm production was generally at "low" level. (2) Their area for oil palm plantation was generally on the plain with loose soil mixed with clay soil. They usually grew tenera variety by purchasing from a company which distributed oil palm variety. They would level the surface of the area first along with weed control and wood stumps, after that they would grow oil palm seedlings at average age of 10.59 months at the spacing of 10x10 meters, and they would apply fertilizer to the oil palm trees every three months. They would trim their leaves, pick fruit on the ground around the stems which dropped from them, weed control by using their labor, and harvest the produce every 15 days when the palm age was more than eight years by using curve knife with long handle. (3) Most of the farmers had knowledge and understanding of oil palm production. (4) The farmers' opinions on guidelines for solving problems in oil palm production were generally at "moderate" level. (5) The farmers had marketing problems, at "much" level, in the issue of the uncertainty of the selling price of the produce. They suggested that the government should have set funds for them and controlled the selling price of the produce. Hence, (6) from the correlation analysis, it was found that there was only 1 variable which related to the knowledge of oil palm production in the opposite direction, that was the knowledge sources and the level of transferred knowledge of oil palm production.

Keywords: Oil palm production, Tha Sae District, Chumphon Province

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
สภาพทั่วไปและสภาพการเกษตรของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร	7
การผลิตปาล์มน้ำมัน	12
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	35
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ตอนที่ 1 สภาพทางพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน	50
ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	69
ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	77
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน	81
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	84
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน	88
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	90
สรุปการวิจัย	90
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	105
แบบสัมภาษณ์	106
ประวัติผู้วิจัย	118

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปี 2555 ของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร..... 11
ตารางที่ 2.2	สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในระดับต่างๆ สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน 17
ตารางที่ 2.3	ปริมาณธาตุอาหารในดินที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน 18
ตารางที่ 2.4	การปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าในระยะต่างๆ และจำนวนต้นที่ปลูก..... 24
ตารางที่ 2.5	ร้อยละของการใส่ปุ๋ยแต่ละชนิดในแต่ละรอบของหนึ่งปี 28
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 45
ตารางที่ 4.1	สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร 51
ตารางที่ 4.2	สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร..... 53
ตารางที่ 4.3	สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร..... 63
ตารางที่ 4.4	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการผลิตปาล์มน้ำมันจากแหล่งต่างๆ ของเกษตรกร..... 65
ตารางที่ 4.5	สภาพพื้นที่ในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 69
ตารางที่ 4.6	พันธุ์และแหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน..... 70
ตารางที่ 4.7	การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 70
ตารางที่ 4.8	การปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 71
ตารางที่ 4.9	การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 72
ตารางที่ 4.10	การปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 73
ตารางที่ 4.11	การอารักขาปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 74
ตารางที่ 4.12	การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 75
ตารางที่ 4.13	ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 77
ตารางที่ 4.14	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 80
ตารางที่ 4.15	การประเมินความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญห ปาล์มน้ำมัน..... 81
ตารางที่ 4.16	ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 84
ตารางที่ 4.17	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร..... 87

ญ

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และ ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน.....	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แผนที่อำเภอท่าแซะ	8
ภาพที่ 2.2 ลักษณะผลปาล์มแบบดูร่า ฟิสิเฟอร์่า และเทนอระ่า	21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปาล์มน้ำมันมีถิ่นกำเนิดในแถบแอฟริกาตะวันตก ชาวโปรตุเกสได้นำปาล์มน้ำมันเข้ามาปลูกในทวีปเอเชีย โดยเริ่มปลูกที่สวนพฤกษศาสตร์ เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย ราวปี พ.ศ. 2391 จากนั้นได้แพร่กระจายพันธุ์มายังเกาะสุมาตราในช่วงปี พ.ศ. 2396 – 2400 สำหรับประเทศมาเลเซีย ได้เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันครั้งแรกที่สวนพฤกษศาสตร์สิงคโปร์ราว พ.ศ. 2413 ต่อมาได้รับความสนใจและมีการค้นคว้าวิจัยครั้งแรกในรัฐ Selangor และเริ่มปลูกเป็นการค้าครั้งแรกใน พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบันนี้ (กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2547: 1)

พระยาประติพัทธ์ ภูบาล เป็นผู้นำปาล์มน้ำมันเข้ามาปลูกเป็นครั้งแรกในประเทศไทย โดยนำมาปลูกเป็นไม้ประดับที่สถานีทดลองยางคองหงส์ จังหวัดสงขลา และสถานีกสิกรรมพลู จังหวัดจันทบุรี การปลูกปาล์มน้ำมันเป็นการค้าในประเทศไทยเริ่มปลูกเป็นครั้งแรกก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง โดยหม่อมเจ้าอมรสมานลักษณ์ กิติยากร ในเนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ ที่ตำบลบ้านปริก อำเภอสงขลา แต่ต่อมาสวนปาล์มนี้ได้หยุดกิจการไป ปาล์มน้ำมันได้รับการส่งเสริมปลูกเป็นรูปบริษัทเป็นการค้าอย่างจริงจัง เมื่อปี พ.ศ. 2511 ซึ่งขณะนั้นมีโครงการปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ 2 โครงการ โดยมีสมาชิกจำนวน 1,645 ราย ปลูกรายละ 16 ไร่ คือ โครงการนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล เนื้อที่ปลูก 20,000 ไร่ และโครงการบริษัทอุตสาหกรรมน้ำมันและสวนปาล์มจำกัด ตำบลปลายพระยา อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ปลูก 20,000 ไร่ ทั้งสองโครงการได้รับความสำเร็จทำให้การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยขยายไปอย่างรวดเร็ว ในปี 2550 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 3,150,000 ไร่ แนวโน้มในการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนโยบายขยายพื้นที่ปลูกเพื่อทดแทนพลังงาน ซึ่งกำหนดไว้ว่าในปี 2555 จะมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 5,000,000 ไร่ (กรมส่งเสริมการเกษตร 2551: 1-2)

ในปี 2555 จังหวัดชุมพร มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 838,758 ไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2556 : <http://www.oae.go.th> ค้นคืนวันที่ 17 สิงหาคม 2556) กระจายอยู่ทั้ง 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอประทิว อำเภอท่าแซะ อำเภอเมืองชุมพร อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอละแม และอำเภอพะโต๊ะ อำเภอที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด

คือ อำเภอกำแพงแสน ซึ่งมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 262,846 ไร่ มีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน 13,098 ครัวเรือน (กรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2556 : <http://www.survey.doae.go.th> คืบคืบวันที่ 6 สิงหาคม 2556) และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกอย่างต่อเนื่อง

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ให้ผลผลิตตลอดทั้งปี สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกได้อย่างต่อเนื่อง แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของประเทศไทยยังมีปริมาณต่ำเมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่เกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการสวนปาล์มเพื่อให้มีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นการศึกษาถึงการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดชุมพร จึงเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนาการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ทำให้ทราบถึงสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและมีปัญหาอย่างไรบ้างในการผลิตปาล์มน้ำมัน ซึ่งสามารถนำไปวางแผนในการพัฒนาส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน
- 2.2 เพื่อศึกษาสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร
- 2.3 เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร
- 2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน
- 2.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน
- 2.6 เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดชุมพร จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ซึ่งผู้วิจัยนำไปกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปล้ำมน้ำมัน ได้แก่ จำนวนพื้นที่ปลูกปล้ำมน้ำมัน รายได้จากการผลิตปล้ำมน้ำมัน และรายจ่ายจากการผลิตปล้ำมน้ำมัน

3.1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางสังคมของเกษตรกรผู้ปล้ำมน้ำมัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปลูกปล้ำมน้ำมัน แหล่งและระดับการได้รับความรู้

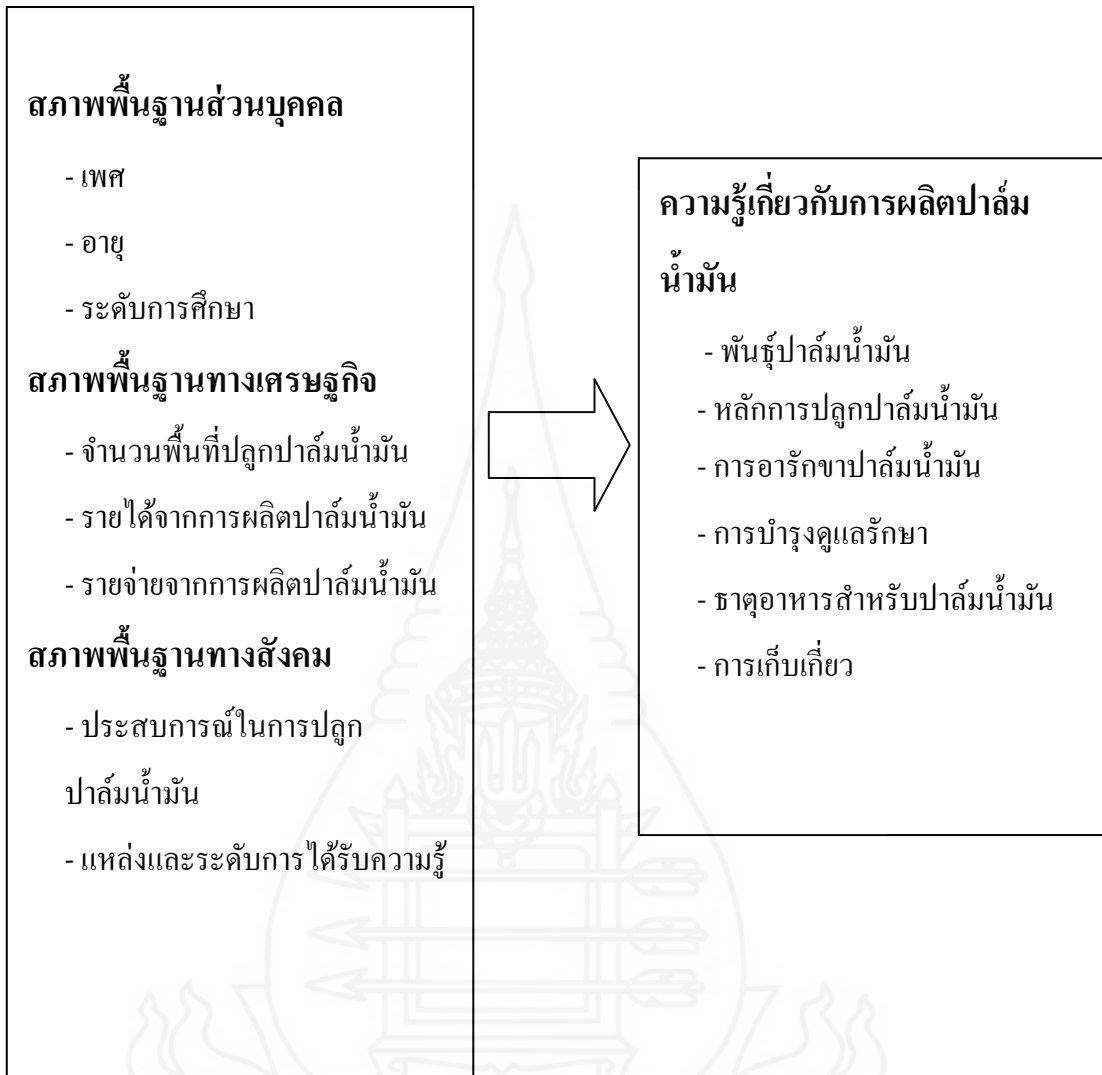
3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปล้ำมน้ำมัน ได้แก่ พันธุ์ปล้ำมน้ำมัน หลักการปลูก ปล้ำมน้ำมัน การอารักขาปล้ำมน้ำมัน การบำรุงดูแลรักษา ธาตุอาหารสำหรับปล้ำมน้ำมัน และ การเก็บเกี่ยว โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมัน รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน แหล่งและระดับ

การได้รับความรู้ของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 **ขอบเขตเชิงเนื้อหา** การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาด้านปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตปาล์ม น้ำมันของเกษตรกร

5.2 **ขอบเขตเชิงพื้นที่** การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาการผลิตปาล์มน้ำมันของ เกษตรกรในพื้นที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

5.3 **ขอบเขตเชิงเวลา** เก็บข้อมูลเกษตรกรในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2556 – มีนาคม 2557

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **เกษตรกร** หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพการปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัด ชุมพร

6.2 **สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล** หมายถึง เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับ การศึกษา

6.3 **สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ** หมายถึง อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำ การเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการผลิตปาล์ม น้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) และ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน

6.4 **สภาพพื้นฐานทางสังคม** หมายถึง การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำแหน่งทาง สังคม ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน แหล่งและระดับการได้รับความรู้

6.5 **สภาพการผลิต** หมายถึง เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันเริ่มตั้งแต่พันธุ์ปาล์ม น้ำมัน การเลือกพื้นที่ปลูก การเตรียมพื้นที่ปลูก การปลูกปาล์มน้ำมัน การบำรุงดูแลรักษา การ อารักขาปาล์มน้ำมันจนกระทั่งการเก็บเกี่ยวผลผลิต

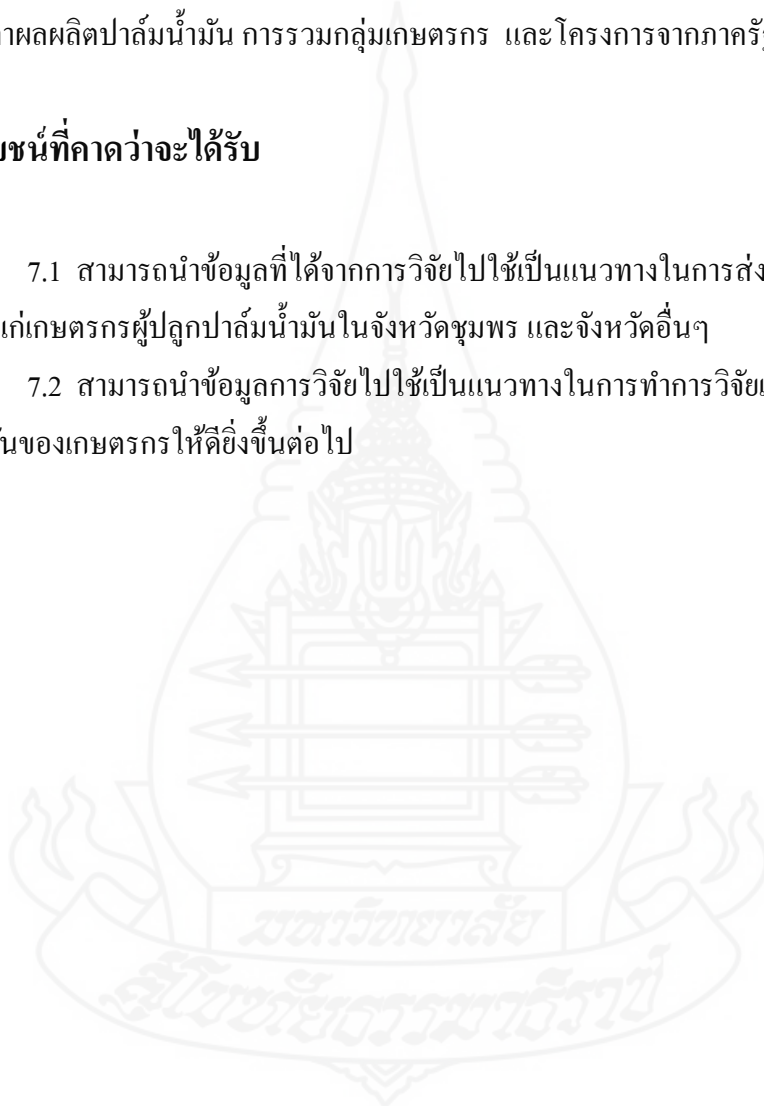
6.6 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน หมายถึง ความรู้เรื่องพันธุ์ปาล์มน้ำมัน หลักการปลูกปาล์มน้ำมัน การอารักขา ความรู้เรื่องธาตุอาหาร การเก็บเกี่ยว และการขนส่งปาล์ม น้ำมัน

6.7 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน หมายถึง ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมัน มี 4 ประเด็นคือ การขึ้นทะเบียนผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน การรวมกลุ่มเกษตรกร และโครงการจากภาครัฐ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา ความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดชุมพร และจังหวัดอื่นๆ

7.2 สามารถนำข้อมูลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ผู้วิจัย ได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปและสภาพการเกษตรของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
2. การผลิตปาล์มน้ำมัน
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

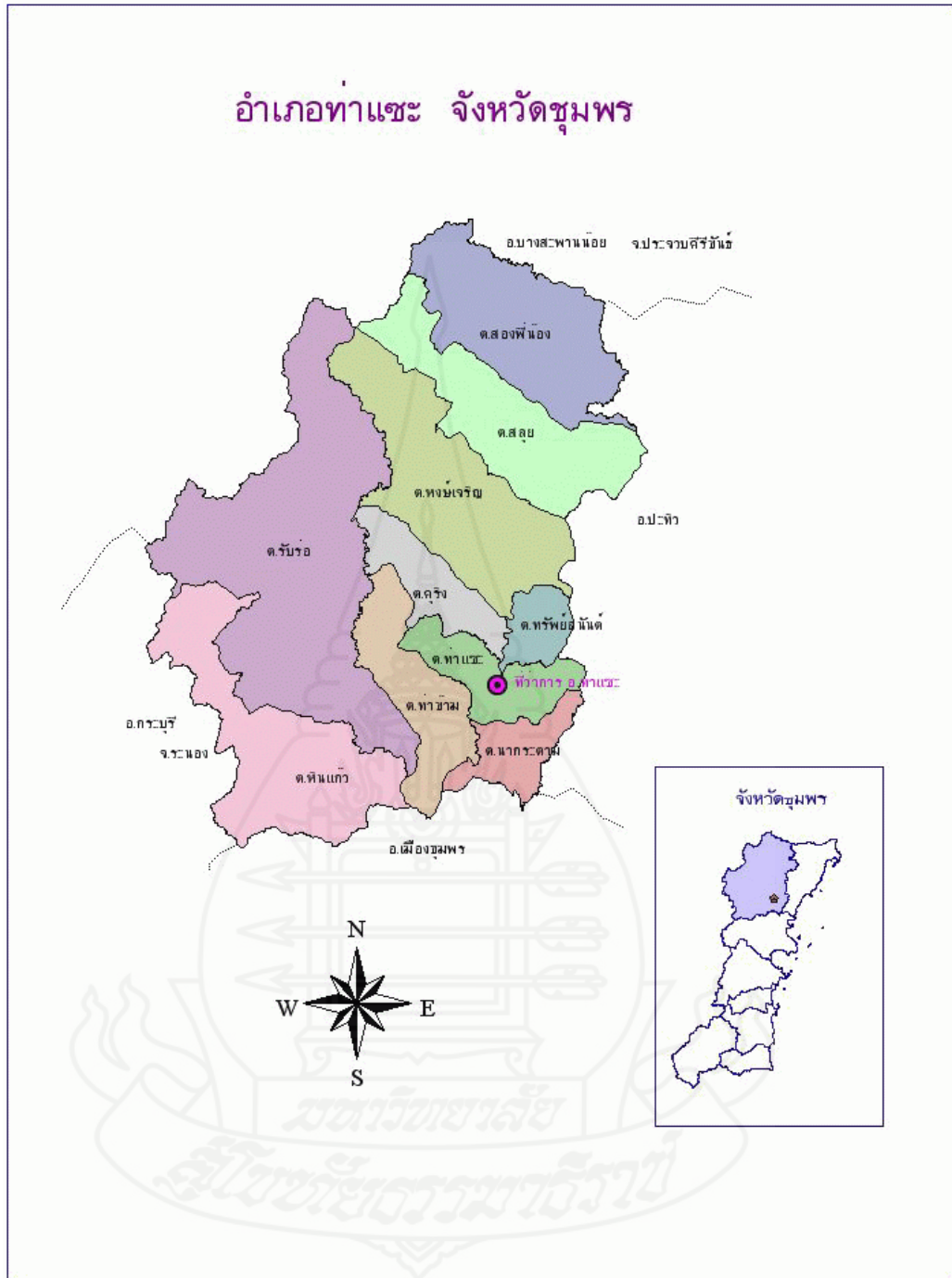
1. สภาพทั่วไปและสภาพการเกษตรของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

1.1 สภาพทั่วไปของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

อำเภอท่าแซะมีภูมิประเทศโดยทั่วไปส่วนใหญ่เป็นภูเขา ในตอนเหนือเป็นที่ราบระหว่างหุบเขา และค่อยลาดต่ำเป็นที่ราบลุ่ม ตอนใต้เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูก ทิศตะวันตกเป็นทิวเขาสลับซับซ้อนและเป็นแนวพรมแดนระหว่างประเทศ มีแม่น้ำลำคลองไหลผ่านหลายสาย มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,531.218 ตารางกิโลเมตร หรือ 957,011.25 ไร่

1.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต อำเภอท่าแซะตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดชุมพร เป็นอำเภอชายแดนไทย – พม่า ห่างจากกรุงเทพฯ ลงมาทางใต้ 476 กิโลเมตร อยู่ห่างจากตัวจังหวัดชุมพร 32 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังภาพที่ 2.1

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตตะนาวศรี ประเทศพม่า และ อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอปะทิว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอเมืองชุมพร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง และเขตตะนาวศรี ประเทศพม่า

ภาพที่ 2.1 แผนที่อำเภอท่าแซะ

1.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ สภาพอากาศโดยทั่วไปมี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน ซึ่งในฤดูฝนจะมีฝนตกชุกติดต่อกันเกือบตลอดปี ประมาณ 7 - 8 เดือน และมีฤดูร้อนในช่วงเวลาสั้น ๆ เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

1.1.3 การปกครอง อำเภอท่าแซะแบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 ออกเป็นตำบล 10 ตำบล 116 หมู่บ้าน โดยแยกเป็นหมู่บ้าน ตำบลรายละเอียดดังนี้

1) ตำบลท่าแซะ	มีจำนวนหมู่บ้าน	18	หมู่บ้าน
2) ตำบลนากระตาม	มีจำนวนหมู่บ้าน	11	หมู่บ้าน
3) ตำบลท่าข้าม	มีจำนวนหมู่บ้าน	15	หมู่บ้าน
4) ตำบลรีบร้อ	มีจำนวนหมู่บ้าน	23	หมู่บ้าน
5) ตำบลหินแก้ว	มีจำนวนหมู่บ้าน	6	หมู่บ้าน
6) ตำบลทรัพย์อนันต์	มีจำนวนหมู่บ้าน	7	หมู่บ้าน
7) ตำบลคูริง	มีจำนวนหมู่บ้าน	7	หมู่บ้าน
8) ตำบลหงษ์เจริญ	มีจำนวนหมู่บ้าน	14	หมู่บ้าน
9) ตำบลสลุย	มีจำนวนหมู่บ้าน	8	หมู่บ้าน
10) ตำบลสองพี่น้อง	มีจำนวนหมู่บ้าน	7	หมู่บ้าน

โดยมีการปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 มี 10 องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแซะ องค์การบริหารส่วนตำบลนากระตาม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม องค์การบริหารส่วนตำบลรีบร้อ องค์การบริหารส่วนตำบลหินแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลทรัพย์อนันต์ องค์การบริหารส่วนตำบลคูริง องค์การบริหารส่วนตำบลหงษ์เจริญ องค์การบริหารส่วนตำบลสลุย และองค์การบริหารส่วนตำบลสองพี่น้อง และมีเทศบาลตำบล ซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 มี 2 เทศบาล คือ เทศบาลตำบลท่าแซะ และเทศบาลตำบลเนินสันติ

1.1.4 ประชากร อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีประชากรจากทะเบียนราษฎร (ข้อมูลเดือนกรกฎาคม 2556) จำนวน 82,422 คน ประชากรเพศชายจำนวน 41,269 คน ประชากรเพศหญิงจำนวน 41,153 คน มีครัวเรือนจำนวน 32,535 ครัวเรือน

1.1.5 ทรัพยากรดิน อำเภอกำแพงแสน สภาพดินโดยทั่วไปค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การเพาะปลูก รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ชุดดินมีทั้งหมด 5 ชุด คือ ดินชุดชุมพร ดินชุดปะทิว ดินชุดพะโต๊ะ ดินชุดสรรพยา และดินชุดบางนรา

1.1.6 ทรัพยากรน้ำ อำเภอกำแพงแสน มีแหล่งน้ำที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรที่สำคัญ คือ คลองกำแพงแสน มีต้นน้ำเกิดจากเขากะทะครอง อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คลองรับร่อ มีต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาตะนาวศรี

1.1.7 ภัยธรรมชาติ ภัยธรรมชาติในอำเภอกำแพงแสนที่สร้างความเสียหายแก่เกษตรกร มีดังนี้

1) ภัยแล้ง จะเกิดขึ้นช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน พืชผลการเกษตรจะเสียหาย เนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2) อุทกภัย จะเกิดขึ้นช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงฝนตกชุก และในช่วงที่ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่าน น้ำจะไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่ทำการเกษตรสร้างความเสียหายให้แก่เกษตรกรอย่างรุนแรงในบางปี

3) ภัยจากโรคและแมลง หรือศัตรูพืชระบาด การระบาดของศัตรูพืช ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม เช่น อากาศ อุดมสมบูรณ์ ในฤดูฝน จะเกิดโรคเชื้อราระบาดของในสวนยางพารา ทูเรียน

1.1.8 ข้อมูลทางเศรษฐกิจ อำเภอกำแพงแสนเป็นอำเภอที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร โดยมีพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 494,793 ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลรับร่อ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ สวนผลไม้ เช่น ทูเรียน และพืชไร่ เช่น สับปะรด ทำให้มีโรงงานอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น โรงงานปาล์มน้ำมัน โรงงานแปรรูปผลไม้กระป๋อง ซึ่งอำเภอกำแพงแสนมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ และประกอบกิจการจำนวน 13 แห่ง อาชีพเสริมของประชากรในอำเภอกำแพงแสน คือ ค้าขาย ประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.2 สภาพการเกษตรของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (2555) ได้รวบรวมข้อมูลพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอท่าแซะไว้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปี 2555 ของอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

ชนิดพืช	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)
	ให้ผลผลิตแล้ว	ยังไม่ให้ผลผลิต		
ปาล์มน้ำมัน	233,739	23,926	657,274	2,812
ยางพารา	58,679	51,761	14,728	251
กาแฟ	76,554	3,677	14,698	192
ทุเรียนหมอนทอง	24,025	5,316	14,175	590
มังคุด	3,751	998	1,680	448
มะพร้าว	4,352	-	1,684	387
ลองกอง	3,651	441	1,216	333
กล้วยเล็บมือนาง	3,695	241	6,640	1,797

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (2555)

จากตารางที่ 2.1 ข้อมูลการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปี 2555 ของอำเภอท่าแซะ พบว่าปาล์มน้ำมันมีพื้นที่เพาะปลูกมากเป็นอันดับหนึ่ง และมีพื้นที่ปลูกมากกว่าครึ่งหนึ่งของพื้นที่ทำการเกษตรของอำเภอท่าแซะ

2. การผลิตปาล์มน้ำมัน

2.1 ประวัติความเป็นมาของปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 1-2) กล่าวถึงประวัติการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทยว่า ปาล์มน้ำมันมีถิ่นกำเนิดในแอฟริกา และเริ่มเข้าสู่ประเทศไทยโดยการเข้ามาทางประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกในประเทศอินโดนีเซียเมื่อ พ.ศ. 2391 จากนั้นก็มีการนำเข้าไปปลูกในประเทศมาเลเซียเมื่อ พ.ศ. 2418 ภายหลังจากต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2460 ทั้งสองประเทศก็เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันเป็นการค้า การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยนำเข้ามาเป็นครั้งแรกโดยพระยาประดิพัทธ์ ภูบาล โดยนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซียหรือมาเลเซีย ปลูกเป็นไม้ประดับที่สถานีทดลองยางคองหงส์ จังหวัดสงขลาและสถานีกสิกรรมพร้าว จังหวัดจันทบุรี ปาล์มน้ำมันได้รับการส่งเสริมปลูกเป็นรูปบริษัทเป็นการค้าอย่างจริงจังเมื่อปี พ.ศ. 2511 ซึ่งขณะนั้นมีโครงการปลูกปาล์มน้ำมัน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล และโครงการบริษัทอุตสาหกรรมน้ำมันและสวนปาล์มจำกัด ตำบลปลายพระยา อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ภายหลังจากที่ประสบความสำเร็จทั้งสองโครงการ ทำให้การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยได้ขยายไปอย่างรวดเร็ว ใน พ.ศ. 2531 มีเนื้อที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 655,000 ไร่ และแนวโน้มการปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นทุกปี กระทั่งปี พ.ศ. 2550 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 3,150,000 ไร่ แนวโน้มในการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนโยบายขยายพื้นที่ปลูกเพื่อทดแทนพลังงาน ซึ่งกำหนดไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2555 จะมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 5,000,000 ไร่

2.2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 8-11) อธิบายถึงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ปาล์มน้ำมัน จัดอยู่ในพืชตระกูลปาล์ม (palmae หรือ recaceae) ตระกูลย่อย (Sub-family) เดียวกับมะพร้าว คือ Coccoineae สกุล *Elaeis* ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิดคือ

- 1) *Elaeis guineensis* (African oil palm)
- 2) *Corogo oleifera* (American oil palm)
- 3) *Elaeis odora* (American oil palm)

ทั้ง 3 ชนิดนี้ *Elaeis guineensis* Jacq. มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากที่สุด

ธีระพงษ์ จันทรนิคม (2555: 4-12) อธิบายถึงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของ ปาล์มน้ำมัน ดังนี้

2.2.1 ราก เกิดขึ้นตรงฐานโคนของลำต้นเป็นระบบแขนง ปาล์มน้ำมันมีระบบ รากแบบรากฝอย ประกอบด้วยรากชุดต่างๆ ประมาณ 4 ชุด ได้แก่ รากชุดแรก (primary root) เป็นรากที่ มีขนาด 5-10 มิลลิเมตร เป็นรากที่เจริญจากส่วนฐานของลำต้นแล้วแตกย่อยเป็น Secondary root, Tertiary root และ Quaternary root ตามลำดับ รากชุดต่างๆ ทำหน้าที่ช่วยค้ำจุนลำต้น ดูดซับน้ำและ ธาตุอาหาร รากชุดแรกจะอยู่ทั้งระดับแนวนอนและแนวตั้งยาก 1-2 เมตรจากผิวดิน โดยรากชุดแรก จะทำหน้าที่ยึดลำต้นกับดิน สำหรับรากชุดที่ 2, 3 และ 4 จะเกิดเรียงตามลำดับ โดยทั่วไปรากชุด ที่ 2, 3 และ 4 จะเกิดมากในระดับความลึก 15-30 เซนติเมตร โดยทำหน้าที่ดูดซับน้ำและธาตุอาหารที่ ปาล์มนำมาใช้ประโยชน์

2.2.2 ลำต้น ลำต้นของปาล์มน้ำมันมีลักษณะตั้งตรง ไม่มีกิ่งแขนง รูปร่าง ทรงกระบอก มีเนื้อเยื่อเจริญเฉพาะปลายยอด ซึ่งใน 2-3 ปีแรกจะช่วยในการเจริญเติบโตทางด้านกว้าง หลังจากนั้นแล้วจึงจะมีการเจริญทางด้านความสูงเรื่อยไปประมาณ 25-50 เซนติเมตรต่อปี ขนาดลำต้น และความสูงขึ้นอยู่กับพันธุ์และสภาพแวดล้อม เช่น ปาล์ม Dumphy มีลักษณะต้นอ้วนและเตี้ยกว่าปาล์ม Deli เป็นต้น ลำต้นประกอบด้วยข้อและปล้องที่ถี่มาก แต่ละข้อมีหนึ่งทางใบเวียนรอบลำต้น โดยมี จำนวนใบ 8 ทางใบต่อรอบ การเวียนของทางใบมี 2 แบบ คือ เวียนซ้ายและเวียนขวา ขึ้นอยู่กับตอน เริ่มแตกตาใบว่าเวียนซ้ายหรือขวา ซึ่งลักษณะการเวียนจะไม่มีผลต่อการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมัน

2.2.3 ใบ ใบของปาล์มน้ำมันเป็นใบประกอบรูปขนนก (pinnate) ใบจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแกนกลาง (Rachis) ที่มีใบย่อย (leaflets) อยู่ 2 ข้าง และส่วนก้านทางใบ (Petiole) ซึ่งมีขนาดสั้นกว่าส่วนแรก ไม่มีใบย่อย และมีหนามสั้นๆ อยู่ 2 ข้าง ใบปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 6-8 ปี แต่ละทางใบมีใบย่อย 100-160 คู่ ใบย่อยแต่ละใบยาว 80-120 เซนติเมตร กว้าง 4-6 เซนติเมตร ใบจะ พัฒนาจากบริเวณเนื้อเยื่อเจริญบริเวณปลายยอดของลำต้น ซึ่งบริเวณดังกล่าวจะมีใบที่กำลังพัฒนา อยู่ประมาณ 50 ใบ และมีทางใบอ่อนที่กำลังพัฒนาจากเนื้อเยื่อเจริญปลายยอดอีกประมาณ 40-50 ทาง ใบ ที่ชอกทางใบทุกใบจะมีการสร้างตาดอก ทั้งนี้ทางใบปาล์มน้ำมันจะติดอยู่กับลำต้นหลายปี ไม่ หลุดออกจากต้นง่ายๆ ดังนั้นจึงต้องมีการตัดแต่งทางใบ

2.2.4 ช่อดอก ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่สมบูรณ์เพศ โดยมีดอกเพศเมียและดอกเพศผู้ แยกช่อดอกอยู่บนต้นเดียวกัน (monoecious) ที่ตำแหน่งของชอกทางใบจะเกิดตาดอก 1 ตาดอก เสมอ ตาดอกจะพัฒนาเป็นช่อดอกเพศผู้หรือเพศเมียนั้นจะขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของปาล์ม ในช่วง การพัฒนาของช่อดอก ช่อดอกมี 3 ชนิด คือ ช่อดอกเพศผู้ ช่อดอกเพศเมีย และช่อดอกผสมหรือกระ เทย ปาล์มน้ำมันจะเริ่มออกดอกเมื่ออายุประมาณ 2-3 ปี หลังจากปลูกลงในแปลงแล้ว การพัฒนา

จากระยะตาดอกจนถึงดอกบานพร้อมที่จะรับการผสม (anthesis) ใช้เวลาประมาณ 33-34 เดือน (สำหรับปาล์มที่ให้ทางใบ 2 ทางใบ/เดือน) การกำหนดเพศของตาดอกจะเกิดขึ้นในช่วง 20-22 เดือนก่อนดอกบาน ในสภาพที่เหมาะสมตาดอกจะพัฒนาเป็นดอกเพศเมียเป็นส่วนใหญ่ การผสมเกสรมีลมและแมลงเป็นพาหะ โดยเฉพาะด้วงงวงปาล์มน้ำมัน (*Elaeidobius kamerunicus*) หลังจากผสมเกสร 5-6 เดือน ช่อดอกตัวเมียจะพัฒนาไปเป็นทะลายที่สุกเต็มที่ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้

2.2.5 ทะลาย ทะลายปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย ก้านทะลาย ช่อทะลาย และผลในแต่ละทะลายมีน้ำหนักผล 45-80 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักทะลาย (ตามความสมบูรณ์และขนาดของทะลาย) ทะลายปาล์มน้ำมันเมื่อสุกแก่เต็มที่ มีน้ำหนักประมาณ 1-60 กิโลกรัม ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามชนิดของสายพันธุ์ อายุของปาล์มน้ำมัน และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ทะลายปาล์มที่เหมาะสมควรมีน้ำหนักระหว่าง 15-25 กิโลกรัม เนื่องจากจะเป็นขนาดที่ทำให้สัดส่วนของผลปาล์มต่อทะลายมากที่สุด ทำให้มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันสูงสุด ปาล์มน้ำมันอายุน้อยจะมีจำนวนทะลายมากแต่มีขนาดเล็ก แต่เมื่อปาล์มอายุมากขึ้นขนาดทะลายจะใหญ่ขึ้น แต่จำนวนทะลายลดลง

2.2.6 ผลปาล์ม หลังจากดอกได้รับการผสมแล้วประมาณ 5 เดือนครึ่ง ผลจะสุก ผลปาล์มน้ำมันไม่มีก้านผล มีรูปร่างหลายแบบตั้งแต่รูปรีวงแหลมจนถึงรูปไข่หรือยาวรี ปาล์มน้ำมันที่มีอายุเต็มที่แล้วสามารถจะให้ผลประมาณ 1,600 ผลต่อทะลาย ผลปาล์มน้ำมันเป็นแบบ drupe ประกอบด้วยเปลือกชั้นนอก (exocarp) เปลือกชั้นกลางหรือกาบ (mesocarp) ซึ่งเป็นส่วนที่มีน้ำมันอยู่ทั้งสองส่วน เรียกรวมกันว่า pericarp และมีชั้นในสุดเป็นกะลา (endocarp) ถัดจากส่วนนี้ไปเป็นส่วนของเมล็ด ซึ่งประกอบด้วย เนื้อในเมล็ด (kernel หรือ endosperm) ซึ่งมีน้ำมันอยู่เช่นกัน และส่วนของคัพภะ (embryo) ปาล์มน้ำมันที่ปลูกเป็นการค้าโดยทั่วไปพบว่ามีสีผลที่ผิวเปลือกนอก 3 ลักษณะ คือ เมื่อผลดิบเป็นสีเขียวจะเปลี่ยนเป็นสีส้มเมื่อสุก (light reddish orange) เรียกลักษณะนี้ว่า virescens แบบที่ 2 ผลดิบมีสีดำปลายผลและมีสีงาช้างที่ขั้วผลเมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีแดง (deep reddish orange) เรียกว่า nigrescens แบบที่ 3 เรียกว่า albescens มีสีผิวเปลือกเมื่อสุกเป็นสีเหลืองซีด (พบน้อยมาก)

2.2.7 เมล็ด เมล็ดของปาล์มน้ำมันมีลักษณะแข็ง ประกอบด้วยกะลา (endocarp) และเนื้อใน ซึ่งเจริญมาจากไข่ 1-3 อัน บางครั้งพบ 4 อัน ขนาดของเมล็ดขึ้นอยู่กับความหนาของกะลาและขนาดของเนื้อใน บนกะลาจะมีช่องสำหรับงอก (germ pore) 3 ช่อง ในกะลานั้นประกอบด้วยอาหารต้นอ่อน ซึ่งมีสีขาวอมเทาและมีน้ำมันสะสมอยู่ (เรียกน้ำมันในชั้นนี้ว่าน้ำมันเมล็ดใน) โดยปกติเมล็ดปาล์มน้ำมันมีการพักตัวซึ่งสามารถทำลายการพักตัวโดยการออกด้วยความร้อน เมล็ดจะงอกเมื่อได้รับการกระตุ้นโดยอุณหภูมิและความชื้นที่เหมาะสม ขบวนการงอกจะเกิดในระยะเวลา 3-4 วัน

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) จัดอยู่ในพืชตระกูลปาล์ม (Palmae หรือ Arecaceae) ลักษณะของปาล์มน้ำมันจะมีลำต้นเป็นต้นเดี่ยวรูปทรงกระบอก รากเป็นระบบรากแขนง ใบจะมีทางใบรอบยอด ดอกจะอยู่ตรงซอกโคนก้านใบ ในขณะที่ผลเป็นแบบ drupe ชั้นในสุดเป็นกะลา และในส่วนของเมล็ดจะประกอบไปด้วยเนื้อในและคัพภะใช้สำหรับการขยายพันธุ์ต่อไป

2.3 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

ธีระพงษ์ จันทนิยม (2553: 10-13) ได้อธิบายถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่ทำให้ปาล์มน้ำมันเจริญได้ดี ให้ผลผลิตสูง ต้นทุนการผลิตต่ำ ซึ่งมีผลให้เกษตรกรได้กำไรมากขึ้น โดยสภาพแวดล้อมสามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ และสภาพพื้นที่และคุณสมบัติดิน

2.3.1 สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ภูมิอากาศที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันมี 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝน ปริมาณแสง อุณหภูมิ และลม

1) **ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝน** ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน เนื่องจากน้ำมีความสำคัญในการเคลื่อนย้ายของธาตุอาหาร ปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมันควรอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 มิลลิเมตร/ปี และมีการกระจายของฝนดีในแต่ละเดือน โดยจะต้องมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 100 มิลลิเมตร/เดือน ต้องไม่มีสภาพแล้งเกิน 3 เดือน การกระจายของน้ำฝนจะมีความสำคัญมากโดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งเป็นดินร่วนปนทราย เพราะเก็บความชื้นได้น้อย สำหรับพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่า 1,200 มิลลิเมตร/ปี จะไม่เพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตของปาล์ม การรักษาระดับของผลผลิตของปาล์มที่ปลูกในพื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายของฝนน้อย อาจทำได้โดยการติดตั้งระบบน้ำซึ่งจะช่วยรักษาระดับการให้ผลผลิตของปาล์มในช่วงฤดูแล้งได้ แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่ซึ่งมีฝนตกมากเกินไป (มากกว่า 3,000 มิลลิเมตร/ปี) ก็ไม่เหมาะกับปาล์มเช่นกัน

2) **ปริมาณแสงแดด** เป็นปัจจัยสำคัญอันดับสองรองจากปริมาณน้ำฝน โดยปกติปาล์มน้ำมันจะต้องได้รับแสงแดดมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน หากปาล์มน้ำมันได้รับปริมาณแสงน้อยจะทำให้การเจริญเติบโตลดลง การสร้างดอกตัวเมียน้อยลงซึ่งจะมีผลทำให้ผลผลิตลดลง นอกจากนี้ยังทำให้สัดส่วนของผลต่อทะลาลดลงซึ่งจะมีผลทำให้ปริมาณน้ำมันลดลงด้วย เกษตรกรต้องมีการจัดการเกี่ยวกับระยะปลูก และการตัดแต่งทางใบอย่างถูกต้อง

3) **อุณหภูมิ** อุณหภูมิมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตอย่างชัดเจน โดยพบว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันอยู่ในช่วง 22-32 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิที่สูงขึ้นจะมีผลกระทบกับปาล์มน้ำมันกว่าอุณหภูมิที่ต่ำ เนื่องจากอุณหภูมิสูงมีผลกับการคายน้ำซึ่งทำให้ปาล์มขาดน้ำ แต่ในสภาพอุณหภูมิต่ำจะมีผลต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากปาล์มจะมีการพัฒนาของใบช้าลง มีการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของต้นกล้าปาล์มจะจำกัดอย่างมากเมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส แต่เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นเป็น 20 องศาเซลเซียส กล้าปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเป็น 3 เท่า และมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเป็น 7 เท่า เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นเป็น 25 องศาเซลเซียส

ความสูงจากระดับน้ำทะเลก็มีผลกับอุณหภูมิเช่นเดียวกัน (อุณหภูมิจะลดลงประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส เมื่อความสูงเพิ่มขึ้นทุกๆ 100 เมตร) มีรายงานว่าปาล์มน้ำมันที่ปลูกในบริเวณพื้นที่ซึ่งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลมากกว่า 500 เมตร จะให้ผลผลิตช้ากว่าปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่ต่ำถึงหนึ่งปี

4) ลม ลมพัดของปาล์มน้ำมันไม่แข็งแรง ไม่ต้านทานต่อกระแสลมพัดแรง เนื่องจากปาล์มน้ำมันมีทรงพุ่มใหญ่ และความแข็งแรงของทรงพุ่มมีน้อย ดังนั้นจึงไม่เหมาะที่จะปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่มีลมแรงหรือแนวของพายุ ความเร็วลมที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 0-10 เมตร/วินาที และการมีลมพัดอ่อนๆ โดยเฉพาะในช่วงแดดจัดจะช่วยลดอุณหภูมิในช่วงเที่ยงวัน และเสริมให้ปาล์มน้ำมันหายใจได้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 มิลลิเมตร/ปี มีสภาพแสงไม่เกิน 3 เดือน ได้รับแสงแดดมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน และอุณหภูมิอยู่ในช่วง 22-32 องศาเซลเซียส ความเร็วลมควรอยู่ระหว่าง 0-10 เมตร/วินาที ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในระดับต่างๆ สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

สภาพภูมิอากาศ	ระดับความเหมาะสม				
	เหมาะสม มาก	เหมาะสม	เหมาะสมปาน กลาง	ไม่เหมาะสม	ไม่เหมาะสม มาก
ปริมาณน้ำฝน/ปี (มม.)	2,000-2,500	2,500-3,000 1,700-2,000	3,000-4,000 1,400-1,700	4,000-5,000 1,100-1,400	มากกว่า 5,000 น้อยกว่า 1,100
จำนวนเดือนที่ขาดฝน	0	1	2-4	5-6	มากกว่า 6
อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี (°ซ)	26-29	29-32 23-26	32-34 20-23	34-36 17-20	มากกว่า 36 ต่ำกว่า 17
ปริมาณแสงแดด/วัน (MJ/m ²)	16-17	17-16 14-16	19-21 11-14	21-23 8-11	มากกว่า 23 น้อยกว่า 8
ลม (เมตร/วินาที)	ต่ำกว่า 10	10-15	15-25	25-40	มากกว่า 40

ที่มา : ชีระพงษ์ จันทรมนิม (2553: 13)

2.3.2 สภาพพื้นที่และคุณสมบัติดิน ลักษณะภูมิประเทศมีความสำคัญต่อการปลูกปาล์มมาก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศจะมีผลต่อการขนส่ง การชะล้าง หรือการท่วมขังของน้ำ ภูมิประเทศที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมันควรเป็นที่ราบหรือลาดเอียงเล็กน้อย โดยความลาดเอียงไม่ควรเกิน 12 เปอร์เซ็นต์ (2-6 องศาเซลเซียส) ในพื้นที่ราบสม่ำเสมออาจมีปัญหาในการท่วมขังของน้ำได้ จึงควรทำระบายน้ำในทุกๆ 4 แถวของปาล์ม โดยขุดร่องลึกประมาณ 1 เมตร สำหรับในที่ลุ่มอาจต้องยกร่องปลูกหรือในพื้นที่ลุ่มมากๆ อาจต้องขุดคู ขุดร่องในทางตรงกันข้ามพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันสูง (ความชันมากกว่า 12 เปอร์เซ็นต์) จะต้องทำขั้นบันไดกว้างประมาณ 4 เมตร จะเห็นว่าการปลูกปาล์มในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการสร้างสวนปาล์ม

คุณสมบัติของดินที่เหมาะสมในการปลูกปาล์ม ควรจะเป็นดินร่วนถึงเหนียวที่มีความลึกของชั้นหน้าดินมากกว่า 75 เซนติเมตร ดินที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ ดินลูกรัง ซึ่งเป็นดินที่มีเม็ดกรวด ชั้นล่างอาจเป็นแผ่นศิลาแลง มีชั้นของหน้าดินน้อย ซึ่งดินดังกล่าวจะมีการดูดซึมของน้ำน้อย และแห้งอย่างรวดเร็วในช่วงที่มีอากาศแห้ง ดินที่เป็นทรายจัดเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีปริมาณธาตุอาหารในดินไม่เพียงพอกับความต้องการของปาล์มน้ำมันเก็บความชื้นได้น้อย สำหรับดินที่มีชั้นของดินกรวดชั้นดังกล่าวจะต้องลึกมากกว่า 100 เซนติเมตร หรือในดินที่มีชั้นอินทรีวัตถุอยู่ด้านล่างชั้นอินทรีวัตถุไม่ควรหนาเกิน 30 เซนติเมตร สภาพดินดังกล่าวมักจะพบในพื้นที่ดินพรุ นอกจากนี้ในปัจจุบันพบว่าการขยายพื้นที่การปลูกปาล์มไปในพื้นที่นาทุ่งร้าง ซึ่งดินมี

ความเค็ม ซึ่งพื้นที่ที่ปลูกปาล์มได้ไม่ควรมีความเค็มเกิน 3 Millimohs. (ธีระพงษ์ จันทรมิขม 2555: 19-21) ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ปริมาณธาตุอาหารในดินที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน

ธาตุอาหาร	ปริมาณธาตุอาหารในดิน			
	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
pH (1.5, ดิน : น้ำ)	<3.50	4.00	4.20	5.50
Organic C (%)	<0.80	1.20	1.50	2.50
Total N (%)	<0.08	0.12	0.15	0.25
Total P (mg/kg)	<120	200	250	400
Available P (mg/kg)	<8	15	20	25
Exchangeable K (cmol/kg)	<0.08	0.20	0.25	0.30
Exchangeable Mg (cmol/kg)	<0.08	0.20	0.25	0.30
Available Cu (mg/kg)	<4	<5	5	>6
ECEC (cmol/kg)	<6	12	15	18

หมายเหตุ : mg/kg = ppm และ cmol/kg = meq/100g.

ที่มา : ธีระพงษ์ จันทรมิขม (2555: 21)

2.4 เทคโนโลยีการผลิตปาล์ม

ปาล์มน้ำมันจัดเป็นพืชยืนต้นที่มีอายุการให้ผลผลิตยาวนานถึง 20-25 ปี ดังนั้น การเลือกพื้นที่ การคัดเลือกสายพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการขนส่ง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตและลดค่าใช้จ่ายในการผลิตในระยะยาวได้

2.4.1 พื้นที่ปลูก

ปาล์มน้ำมันจะแพร่กระจายพันธุ์ปลูกอยู่ในเขตภูมิอากาศร้อนชื้น จะอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 10 เหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร หรือไม่เกินเส้นรุ้งที่ 20 เหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร จึงทำให้ประเทศไทยในอาเซียนโดยอย่างยิ่งมาเลเซียและอินโดนีเซีย กลายเป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันหลักของโลก

โดยประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศที่อยู่บริเวณที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อยู่ตรงจุดที่ได้เปรียบและสามารถปลูกได้ดีเช่นกัน แหล่งผลิตที่สำคัญ 5 อันดับแรกของประเทศ คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช

ธีระพงศ์ จันทนิยม (2553: 29-32) ได้กล่าวว่า ในการปลูกปาล์มน้ำมัน ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกถือว่าเป็นปัจจัยแรก และเป็นปัจจัยสำคัญที่เกษตรกรผู้ที่จะปลูกปาล์มต้องคำนึง เนื่องจาก

1. ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกจะเป็นปัจจัยกำหนดต้นทุนในการผลิตปาล์มน้ำมันเหมาะสมยอมทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง เช่น หากเป็นพื้นที่ลุ่มก็ต้องลงทุนในการยก่อง หากเป็นพื้นที่แห้งแล้งก็ต้องตั้งระบบน้ำ ซึ่งการปรับสภาพดังกล่าวล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนมากขึ้น

2. ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก จะทำให้ปาล์มน้ำมันสามารถแสดงศักยภาพในการให้ผลผลิต ได้อย่างเต็มที่ตามคุณสมบัติของพันธุ์ เช่น ปาล์มสายพันธุ์เดียวกันหากปลูกในพื้นที่เหมาะสมก็จะให้ผลผลิตสูง แต่หากปลูกในพื้นที่ที่เหมาะสมก็จะให้ผลผลิตสูง แต่หากปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสมก็จะให้ผลผลิตต่ำ ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกร แต่ในสถานการณ์การขยายพื้นที่ปลูกปาล์มในปัจจุบันพบว่าการขยายพื้นที่ปลูกไปในพื้นที่ซึ่งไม่เหมาะสมมากขึ้น ดังนั้นจำเป็นต้องยอมรับถึงต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้นและรายได้ของเกษตรกรที่ลดลง

การเลือกพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันจะคำนึงถึงปัจจัยหลักๆ 2 ประการ คือ สภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้แก่ ปริมาณน้ำฝน/ปี การกระจายของฝน ช่วงของฤดูแล้ง อุณหภูมิ แสงแดด และลม อีกปัจจัยหนึ่ง คือ สภาพภูมิประเทศ เช่น ความลาดชัน การระบายน้ำ คุณสมบัติและความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกปาล์ม ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมันได้สรุปไว้แล้วในหัวข้อ 2.3

กรมวิชาการเกษตร (2551) ได้สรุปเกี่ยวกับการเลือกพื้นที่สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันเป็นข้อๆ ดังนี้

1. ควรเลือกพื้นที่ที่ดินมีชั้นหน้าดินลึก ความอุดมสมบูรณ์สูงถึงปานกลาง
2. ควรมีลักษณะดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียว เนื้อดินไม่ควรเป็นทรายจัด ไม่มีชั้นลูกรัง หรือชั้นดินดานสูงมากกว่า 0.50 เมตร พื้นที่ที่มีสภาพไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สภาพพรุ ดินค่อนข้างเค็ม พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังนาน ฯลฯ
3. มีการระบายน้ำดีถึงปานกลาง น้ำไม่แช่ขังนาน มีระดับน้ำใต้ดินดิน
ความเป็นกรดเป็นด่างของดินที่เหมาะสม 4 – 6
4. ความลาดเอียง 1 - 12 เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่ควรเกิน 23 เปอร์เซ็นต์

5. ควรอยู่ในเขตที่มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,800 – 2,000 มิลลิเมตรต่อปี แต่ละเดือนควรมีฝนเฉลี่ยประมาณ 120 มิลลิเมตรต่อเดือน ฝนทิ้งช่วงติดต่อกันนานไม่เกิน 3 เดือน เพราะช่วงแล้งที่ยาวนานทำให้ดอกตัวเมียลดลง ดอกตัวผู้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตลดลงในเวลา 19 - 22 เดือนหลังจากนั้น อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 25 – 28 องศาเซลเซียส ได้รับแสงแดดอย่างน้อยวันละ 5 ชั่วโมง มีความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศเฉลี่ยรอบปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

6. มีแหล่งน้ำเพียงพอสำรองไว้ใช้ ถ้ามีการขาดน้ำมากกว่า 300 มิลลิเมตรต่อปี หรือช่วงแล้งติดต่อกว่า 4 เดือน

7. เป็นพื้นที่ที่มีแสงแดดประมาณ 2,000 ชั่วโมงต่อปี หรือไม่ควรต่ำกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน

8. อุณหภูมิ 22 - 32 องศาเซลเซียส

9. ไม่อับลมและไม่มีลมพัดแรง

2.4.2 พันธุ์ปาล์มน้ำมัน

พิพจน์ เชียงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554: 16-17) ระบุว่า การเลือกพันธุ์ปาล์มน้ำมันต้องพิจารณาจากลักษณะความหนาของกะลา ปริมาณเนื้อของผลปาล์มน้ำมัน และเส้นใยรอบกะลา สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) *ดูรา (Dura)* เป็นปาล์มน้ำมันที่มีกะลาหนา (2-8 มิลลิเมตร) มีปริมาณเนื้อปาล์มน้ำมันน้อย (30-70 เปอร์เซ็นต์) ไม่มีเส้นใยรอบกะลา พันธุ์นี้จะใช้เป็นแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกผสมทางการค้า เนื่องจากให้ผลผลิตสูง และมีความสม่ำเสมอ มีการเจริญเติบโตดี

2) *พิสิเฟอร์่า (Pisifera)* เป็นปาล์มน้ำมันที่มีกะลาบางมาก หรือไม่มีกะลา มีเส้นใยสีน้ำตาลรอบกะลา ผลส่วนใหญ่มีเนื้อปาล์มน้ำมันมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์นี้จะใช้เป็นพ่อพันธุ์ เพื่อผลิตลูกผสมทางการค้า

3) *เทนอระ (Tenera)* หรือพันธุ์ DXP เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากแม่ดูรากับพ่อพิสิเฟอร์่า ที่ผ่านการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงเป็นการรวมคุณสมบัติเด่นของพันธุ์พ่อและแม่เข้าด้วยกัน คือ มีลักษณะกะลาบางกว่าพันธุ์แม่ มีเนื้อปาล์มน้ำมันมากกว่าพันธุ์แม่และมีเส้นใยรอบกะลา ให้น้ำมันต่อน้ำหนักทะลายประมาณ 22-25 เปอร์เซ็นต์ และมีจำนวนทะลายมากกว่าพันธุ์พ่อและแม่ ดังภาพที่ 2.2

คูร์่า (Dura)

ฟิลิเฟอ์ร่า (Pisifera)

เทเนอ์ร่า (Tenera)

ภาพที่ 2.2 ลักษณะผลปาล์มแบบคูร์่า ฟิลิเฟอ์ร่า และเทเนอ์ร่า

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553: 3-6) อธิบายเช่นเดียวกับ พิพัฒน์ เชี่ยวทิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554: 17-18) เกี่ยวกับพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่แนะนำให้ปลูกว่าเป็นพันธุ์การค้าในปัจจุบัน คือ พันธุ์เทเนอ์ร่า (Tenera) เป็นพันธุ์ผสมระหว่างพันธุ์คูร์่ากับพันธุ์ฟิลิเฟอ์ร่า โดยใช้พันธุ์คูร์่าเป็นพันธุ์แม่และพันธุ์ฟิลิเฟอ์ร่าเป็นพันธุ์พ่อ พันธุ์เทเนอ์ร่ามีกะลาบาง และมีน้ำมันต่อน้ำหนักทะลายน้อยละ 22-25 มีทะลายน้อยกว่าพันธุ์คูร์่าเนื่องจากพันธุ์เทเนอ์ร่ามีคุณสมบัติ คือ มีกะลาบาง ได้น้ำมันจากส่วนเปลือกนอกมากกว่าพันธุ์คูร์่าประมาณร้อยละ 25 จึงมักนิยมปลูกเป็นการค้า ลักษณะผลดิบสีดำเมื่อสุกเปลือกนอกมีสีส้มแดง กะลาบางให้น้ำมันสูง ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี จะให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอตลอดปี ขายได้ราคาดี เป็นที่ต้องการของโรงงาน เมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพต่ำได้จากการผสมระหว่างพ่อและแม่พันธุ์ที่ไม่ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกสายพันธุ์ หรือได้จากการผสมพันธุ์แบบไม่มีการควบคุมการผสมพันธุ์ เช่น ต้นกล้าที่งอกบริเวณใต้โคนต้น ความเสียหายเมื่อปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพต่ำ คือ ผลผลิตทะลายน้อยละ 15-50 และน้ำมันปาล์มดิบลดร้อยละ 35-55

ข้อพิจารณาในการเลือกซื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ดังนี้

- 1) เป็นปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมเทเนอ์ร่า ซึ่งกรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ปัจจุบันมี 7 สายพันธุ์ คือ พันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7
- 2) ซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มีหนังสือรับรองจากทางราชการ
- 3) เลือกต้นที่สมบูรณ์ ลักษณะดี ไม่มีอาการผิดปกติ
- 4) มีข้อมูลเบื้องต้นในด้านการให้ผลผลิตที่ดี และสม่ำเสมอ
- 5) มีประวัติพันธุ์ (breeding program)
- 6) มีแหล่งที่ผลิต ที่มา ของเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้

7) ต้นกล้าปาล์มน้ำมันควรมีอายุหรือขนาดเหมาะสม ตามความต้องการของเกษตรกร เช่น ถ้าปลูกทันทีควรมีอายุ 8-12 เดือน ถ้าซื้อต้นกล้าเล็กเพื่อนำไปดูแลก่อน ควรซื้อองขนาดเล็กที่มีอายุกล้า 2-4 เดือน

แหล่งปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ควรพิจารณาปฏิบัติเลือกซื้อพันธุ์ จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 1) ซื้อจากกรมวิชาการเกษตร หรือจากบริษัทที่กรมวิชาการเกษตรรับรองว่าเป็นแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้
- 2) ซื้อจากผู้จำหน่ายพันธุ์ที่มีแหล่งที่เคยจำหน่ายให้ส่วนราชการมาก่อน หรือซื้อจากบริษัทที่ทางกรมวิชาการรับรอง
- 3) ซื้อจากผู้จำหน่ายพันธุ์ที่มีพื้นที่ปลูกและ โรงงานอยู่ในพื้นที่อย่างมั่นคงถาวร เป็นการยืนยันว่ามีบริการหลังการขายหรือมีจุดรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่องได้
- 4) ซื้อจากบริษัทหรือผู้ค้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่กระทำเป็นอาชีพโดยมีนักวิชาการเกษตรควบคุมการปฏิบัติอย่างถูกหลักวิชาการและมีการรับรองคุณภาพพันธุ์ปาล์มน้ำมัน
- 5) ในกรณีที่ไม่สามารถซื้อได้ตามข้อ 1-4 ควรสอบถามจากเพื่อนบ้านที่ปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตแล้วว่าซื้อมาจากแหล่งใดแล้วพิจารณาตามข้อสังเกตในการคัดเลือกซื้อปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี

6) เกษตรกรควรขอหนังสือรับรองพันธุ์จากผู้ขายและเก็บหนังสือรับรองพันธุ์ตลอดจนเก็บหนังสือสัญญาซื้อขายหรือใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

สรุปได้ว่า พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูกในปัจจุบัน คือ พันธุ์เทนอรา ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี จะให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอตลอดปี ขายได้ราคาดี และเป็นที่ต้องการของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

2.4.3 การเตรียมพื้นที่และการปลูกปาล์ม

ธีระพงศ์ จันทนิยม (2555: 38-39) อธิบายถึงการเตรียมพื้นที่ว่าเป็นสิ่งจำเป็นและต้องคำนึงถึง เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตทุก ๆ 15-20 วัน และผลผลิตในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งมีปริมาณมาก นอกจากนั้นปาล์มน้ำมันยังเป็นพืชที่ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราที่สูง โดยเฉพาะปุ๋ย ดังนั้นในการเตรียมพื้นที่จำเป็นต้องคำนึงถึงการขนส่งเป็นสำคัญ

พิพัฒน์ เชิงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554: 20-25) ได้อธิบายวิธีการปลูกปาล์มน้ำมันไว้ในเอกสารการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ดังนี้

- 1) การเตรียมพื้นที่ การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เกษตรกรควรดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน โดยมีขั้นตอนในการเตรียมพื้นที่ดังนี้

(1) ควรปรับเกี่ยพื้นที่ กำจัดวัชพืช และต่อไม้

(2) วางระบบถนนในแปลง เพื่อใช้ขนส่งวัสดุการเกษตรและผลผลิตในแปลง การวางแผนทำถนนขึ้นอยู่กับขนาดของสวนปาล์มน้ำมัน โดยทั่วไปรูปแบบของถนนมี 3 แบบคือ

2.1 ถนนใหญ่ กว้างประมาณ 5-8 ห่างกัน 120 ต้นปาล์ม เพื่อใช้เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุการเกษตร และผลผลิตไปโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

2.2 ถนนเข้าแปลงหรือถนนซอยแยกออกจากถนนใหญ่ มีความกว้างประมาณ 4-5 เมตร ห่างกันประมาณ 40 ต้นปาล์ม เพื่อใช้สำหรับขนส่งวัสดุการเกษตรเข้าสวนปาล์ม น้ำมัน และขนส่งผลผลิต

2.3 ถนนซอย แยกจากถนนเข้าแปลง ขนาดกว้างประมาณ 3-4 เมตร ห่างกันประมาณ 20 ต้นปาล์ม ซึ่งสามารถทำถนนซอยขนานไปกับแถวของต้นปาล์มน้ำมันได้ ใช้ขนส่งวัสดุการเกษตรและผลผลิต

(3) ทำร่องระบายน้ำ ขนาด 100x30x110 เซนติเมตร (ด้านบนxด้านล่างxลึก) ควบคู่ไปกับทำถนนในแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน

2) การวางแผนปลูก หลังจากเตรียมพื้นที่ สร้างถนนและทางระบายน้ำจึงวางแผนปลูกให้สอดคล้องกับความลาดเทของพื้นที่ และการระบายน้ำ ที่สำคัญ คือ การปลูกต้นปาล์มน้ำมันให้ทุกต้นได้รับแสงแดดมากที่สุด และสม่ำเสมอเพื่อการสังเคราะห์แสงโดยกำหนดให้แถวปลูกหลักอยู่ในแนวทิศเหนือ - ใต้ ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมคือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า แถวหลักเป็นฐานอยู่ในแนวทิศเหนือใต้ แถวที่ใกล้เคียงจะปลูกเป็นระยะยอดของสามเหลี่ยมด้านเท่า และจัดระยะการปลูกระหว่างต้น 9 x 9 เมตร เป็นที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากทำให้ปาล์มทุกต้นได้รับแสงแดดมากที่สุด

ระยะการปลูกปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตของปาล์มน้ำมัน เพราะถ้าปลูกห่างหรือถี่เกินไป จะทำให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันลดลง ระยะปลูกที่เหมาะสมของปาล์มน้ำมันอยู่ระหว่าง 8-10 เมตร โดยปลูกเป็นสามเหลี่ยมด้านเท่า ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 การปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าในระยะต่างๆและจำนวนต้นที่ปลูก

ระยะปลูก (เมตร)	ระยะระหว่างแถว (เมตร)	จำนวนต้นต่อไร่
8	6.93	28-29
8.5	7.36	25-26
9	7.79	22-23
9.5	8.23	20-21
10	8.67	18-19

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 45)

3) *ระยะเวลาปลูก* เกษตรกรควรกำหนดช่วงเวลาในการปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนเนื่องจากฤดูแล้ง หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือน จึงจะเข้าฤดูแล้ง ข้อควรระวัง คือ หลังจากปลูกไม่ควรเกิน 10 วันจะต้องมีฝนตก ดังนั้นฤดูกาลที่นิยมในการปลูกปาล์มน้ำมันของภาคใต้ฝั่งตะวันตก ได้แก่ ช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงกันยายน และภาคใต้ฝั่งตะวันออก ได้แก่ ช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม

4) *การเตรียมหลุมปลูกและการปลูก*

หลังจากวางแผนปลูกและปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การเตรียมหลุมปลูก ควรดำเนินการประมาณ 3-4 เดือนก่อนการปลูก โดยขุดหลุมเป็นรูปตัวยูให้มีขนาด กว้าง x ยาว x ลึก (45 x 45 x 35 เซนติเมตร) แยกดินชั้นบนและชั้นล่าง และตากดินไว้ประมาณ 10 วัน ใส่ปุ๋ยหินฟอสเฟตรองก้นหลุม อัตราประมาณ 250 กรัมต่อหลุม นำถุงพลาสติกออกจากต้นกล้าปาล์มน้ำมันอย่างระมัดระวัง อย่าให้ก้อนดินแตก โดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต และประคองต้นกล้าอย่างระมัดระวัง แล้ววางลงในหลุมปลูก ใส่ดินชั้นบนลงก้นหลุมแล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไป ทั้งนี้ เมื่อนำต้นกล้าวางลงในหลุมตรงจุดที่ต้องการและพยายามให้ส่วนของต้นอยู่ในระดับเสมอพื้นดินแล้วจึงอัดดินให้แน่น เพื่อให้ต้นกล้าล้ม ดังนั้นเมื่อปลูกเสร็จแล้ว โคนต้นกล้าจะต้องอยู่ในระดับเดียวกับระดับดินเดิมของแปลงปลูก

5) *การปลูกซ่อม*

ควรทำการปลูกซ่อมให้เร็วที่สุด หลังจากปลูกต้นปาล์มน้ำมันลงแปลงปลูกจริง ทั้งนี้ควรสำรองต้นกล้าไว้สำหรับปลูกซ่อมประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ ของต้นกล้าที่ต้องการใช้ปลูกจริง โดยดูแลรักษาไว้ในถุงพลาสติกสีดำขนาด 18x24 นิ้ว ต้นกล้าจะมีอายุระหว่าง 14-20

เดือน ทั้งนี้เพื่อให้ต้นกล้าที่นำไปปลูกซ่อมมีขนาดทัดเทียมกับต้นกล้าในแปลงปลูกจริง การปลูกซ่อมแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ปลูกซ่อมหลังจากปลูกในแปลงประมาณ 1-2 เดือน อาจเกิดขึ้นจากการกระทบกระเทือนตอนขนย้ายปลูกหรือเกิดจากความแห้งแล้งหลังปลูกอย่างรุนแรง อาจต้องปลูกซ่อมประมาณร้อยละ 0.5-3 และระยะที่ 2 ปลูกซ่อมหลังจากการย้ายปลูก 6-8 เดือน ไม่ควรเกิน 1 ปี เป็นการปลูกซ่อมต้นกล้าที่มีลักษณะผิดปกติเช่น ต้นมีลักษณะทรงสูงโตเร็วผิดปกติ ซึ่งเป็นลักษณะของต้นตัวผู้ พบประมาณร้อยละ 2-3

2.4.4 การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการการดูแลรักษาอย่างดีเพื่อจะได้ผลผลิตสูงยาวนาน จึงควรมีการบำรุงดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมัน ดังนี้

1) การให้น้ำ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 17) อธิบายเช่นเดียวกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553: 16) ว่าในสภาพพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี หรือมีช่วงแล้งติดต่อกันนาน 3-5 เดือน ควรมีการให้น้ำเสริมเพื่อเพิ่มผลผลิตทะลายให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเงินทุนด้วย สำหรับการติดตั้งระบบน้ำควรพิจารณา ดังนี้ พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ มีแหล่งน้ำเพียงพอ ควรติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (drip irrigation) ส่วนพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมากเกินพอควรติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (mini sprinkler)

2) การตัดช่อดอก

เกษตรศิลป์ นวลสะอาด (2549: 22) แนะนำเกี่ยวกับการตัดแต่งช่อดอกไว้ว่า ปาล์มน้ำมันอายุต่ำกว่า 2 ปี ควรตัดช่อดอกทิ้งให้หมดไม่ว่าจะเป็นช่อดอกตัวผู้หรือช่อดอกตัวเมีย เพื่อไม่ให้สร้างทะลายและแย่งอาหาร ส่งผลให้การเจริญเติบโตของต้นลดลง และทะลายที่ได้ในช่วงนี้จะมีขนาดเล็กและด้อยคุณภาพ ไม่สามารถนำเข้าโรงงานสกัดน้ำมันได้ ถ้าปล่อยทิ้งไว้อาจเป็นแหล่งของเชื้อโรค โดยเฉพาะโรคทะลายเน่า

3) การตัดแต่งทางใบ

เกษตรศิลป์ นวลสะอาด (2549: 22) แนะนำเกี่ยวกับการตัดแต่งทางใบไว้ว่า ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 1-3 ปี เว้นแต่ทางใบที่มีปัญหาถูกทำลายโดยโรคและแมลง หรือทางใบที่แห้งตายไปเท่านั้น ควรเริ่มตัดแต่งทางใบเมื่อปาล์มน้ำมันอายุ 4 ปี ขึ้นไปหรือเมื่อเริ่มเก็บเกี่ยวผลครั้งแรก ชัยรัตน์ นิลนนท์ และจำเริญ อ่อนทอง (2538: 4) ได้แนะนำการตัดแต่งทางใบให้ทำได้เฉพาะในช่วงฤดูฝนเท่านั้น คือ ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และกรมวิชาการเกษตร (<http://it.doa.go.th/vichakan/> ค้นวันที่ 24 ตุลาคม 2556) แนะนำไว้ว่าการตัดแต่งทางใบแตกต่างกันตามอายุของปาล์มน้ำมัน ควรปฏิบัติดังนี้

- (1) อายุระหว่าง 1 - 3 ปี หลังปลูกควรรีดต้นปาล์มน้ำมัน มีทางใบมากที่สุด ตัดแต่งทางใบออกเท่าที่จำเป็น เช่น ทางใบที่แห้ง ทางใบที่มีโรคหรือแมลงทำลายเป็นต้น
- (2) อายุระหว่าง 4 - 7 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 3 รอบ นับจากทะเลายที่อยู่ล่างสุด
- (3) อายุระหว่าง 7 - 12 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 2 รอบ นับจากทะเลายล่างสุด
- (4) อายุมากกว่า 12 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 1 รอบ นับจากทะเลายล่างสุด

4) การปลูกพืชคลุมดิน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 51) อธิบายเกี่ยวกับการปลูกพืชคลุมดินไว้ว่า การปลูกพืชคลุมดินเป็นวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาเรื่องวัชพืชกับการชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้พืชคลุมดินยังช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินด้วย เกษตรกรนิยมปลูกพืชคลุมดินในสวนปาล์มน้ำมันกันมาก เพราะไม่ต้องใช้แรงงานและเวลาในการดูแลรักษาพืชคลุมดินมาก เหมือนการปลูกพืชแซมปาล์มน้ำมัน พืชคลุมดินจะให้ประโยชน์มาก แต่ถ้าเกษตรกรขาดการดูแลรักษาที่ดีก็อาจเกิดโทษได้เช่นกัน ดังนั้น ก่อนการปลูกพืชคลุมดินจึงควรตระหนักถึงข้อจำกัดบางประการของ พืชคลุมดินและปฏิบัติให้ถูกต้องก็จะเกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้

- (1) พืชคลุมดินจะช่วยป้องกันผิวหน้าดินเมื่อเกิดการถูกแดดเผาอย่างรุนแรง
- (2) ช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของดินเมื่อเกิดฝนตกหนัก โดยเฉพาะในบริเวณที่มีความลาดชันสูง
- (3) เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน โดยการเพิ่มและสะสมธาตุอาหารจำพวกไนโตรเจนของพืชคลุมดินตระกูลถั่ว
- (4) ช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น เช่น ช่วยทำให้ดินทรายอุ้มน้ำได้มากขึ้นดินเกาะตัวกันดีขึ้น และรากของพืชคลุมดินช่วยทำให้ดินโปร่งมีช่องว่างของ อากาศมากขึ้นสามารถระบายน้ำได้ดี
- (5) ลดปัญหาวัชพืชขึ้นแข่งขัน
- (6) สามารถเก็บเมล็ดพืชคลุมตระกูลถั่วไปขายได้ราคาดี

5) การใช้ทะเลาะเปลือกคลุมดิน ทะเลาะเปลือกที่นำมาจากโรงงาน ควรนำมากองทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน แล้วจึงนำไปวางกระจายไว้รอบโคนต้น โดยใส่ทะเลาะเปลือก อัตรา 150-225 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี

6) การลดจำนวนต้นปาล์มต่อไร่เพื่อรักษาระดับผลผลิตให้สูง

กรมวิชาการเกษตร (2543: 11-12) แนะนำไว้ว่า การรักษาระดับผลผลิต ทะเลาะปาล์มสดให้อยู่ในระดับสูง และคงที่เมื่อต้นปาล์มมีอายุระหว่าง 10 – 20 ปี โดยวิธีการลดจำนวนต้นปาล์มน้ำมันจาก 22 ต้นต่อไร่ ให้เหลือประมาณ 19 ต้นต่อไร่ เมื่อต้นปาล์มมีอายุ 10 ปี ทั้งนี้โดยคัดเลือกต้นปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะผิดปกติและมีผลผลิตน้อยหรือไม่ให้ผลผลิต โดยใช้วิธีกำจัดต้นปาล์มด้วยสารเคมี

2.4.5 การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน

1) ระยะเวลาการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553: 23) แนะนำระยะเวลาในการใส่ปุ๋ย ไว้ดังนี้

- (1) ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกจนถึงอายุ 1 ปี ใส่ 4-5 ครั้ง
- (2) ปาล์มน้ำมันอายุ 2-3 ปี ใส่ปีละ 3 ครั้ง โดยแบ่งใส่ 50 : 25 : 25
- (3) ปาล์มน้ำมันอายุ 4 ขึ้นไป ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง โดยแบ่งใส่ 60 : 40
- (4) ปุ๋ยฟอสฟอรัสและโบรอน สามารถใส่ครั้งเดียวในช่วงต้นฤดูฝนได้

ร้อยละของการใส่ปุ๋ยแต่ละชนิดในแต่ละรอบปี สำหรับปาล์มน้ำมัน ควรแบ่งใส่ปุ๋ย ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ร้อยละของการใส่ปุ๋ยแต่ละชนิดในแต่ละรอบของหนึ่งปี

ชนิดปุ๋ย	เปอร์เซ็นต์การใส่ในแต่ละรอบ			
	รอบที่ 1	รอบที่ 2	รอบที่ 3	รวม
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
ปุ๋ยไนโตรเจน	50	30	20	100
ปุ๋ยฟอสฟอรัส	80	20	-	100
ปุ๋ยโพแทสเซียม	20	20	60	100
ปุ๋ยแมกนีเซียม	60	40	-	100
ปุ๋ยโบรอน	-	100	-	100

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553: 20)

- 2) วิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน ฝ่ายวิจัยปาล์มน้ำมัน (2540: 30-32) กล่าวถึงวิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันว่า ในการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันนั้นควรใส่ตามอายุของต้นปาล์มน้ำมัน ดังนี้
- (1) ปาล์มน้ำมันอายุ 1 - 3 ปี เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบอย่างรวดเร็ว การใส่ปุ๋ยในช่วงนี้เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางลำต้นและทางใบอย่างรวดเร็ว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตที่สูง และสม่ำเสมอในระยะต่อไป อย่างไรก็ตามการใส่ปุ๋ยเคมีต้องคำนึงถึงชนิดของดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เนื่องจากในดินแต่ละพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่แตกต่างกัน การใส่ปุ๋ย ควรแบ่งใส่ปีละ 2 - 3 ครั้ง ตามความเหมาะสม
 - (2) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันอายุ 4 ปีขึ้นไป หรือที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน ควบคู่กับการสังเกตลักษณะอาการขาดธาตุอาหารที่มองเห็นได้ที่ ต้นปาล์มน้ำมัน เพื่อปรับการใส่ปุ๋ยเคมีให้เพิ่มขึ้นหรือน้อยลงตามความเหมาะสม
 - (3) ควรกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้ง หรือฝนตกหนัก
 - (4) ปุ๋ยไนโตรเจน โพแทสเซียม และแมกนีเซียม ควรหว่านบริเวณรอบโคนต้นให้ระยะห่างจากโคนต้นเพิ่มขึ้นตามอายุปาล์ม (0.50 เมตร ถึง 2.50 เมตร) ส่วนฟอสฟอรัส มักถูกตรึงโดยดินได้ง่าย ควรลดการสัมผัสดินให้มากที่สุดจึงควรใส่ฟอสฟอรัสบนกองทางหรือ

ทะลายเปล่า เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีรากของปาล์มหนาแน่น อีกทั้งยังช่วยลดการสูญเสียน้ำจากการชะล้างหรือไหลบ่าของปุ๋ยไปตามผิวดินและควรใส่แมกนีเซียมก่อนโพแทสเซียมอย่างน้อย 2 สัปดาห์

(5) การใส่ทะลายเปล่า ควรใส่ประมาณ 150-200 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี วางรอบโคนต้นเพื่อปรับปรุงสภาพดิน รักษาความชื้นและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีความต้องการปุ๋ยในปริมาณสูงและมีความเฉพาะในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นหากมีการใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมกับความต้องการของปาล์มน้ำมัน ก็จะทำให้ผลผลิตของปาล์มลดลง ในทางตรงกันข้ามหากมีการใช้ปุ๋ยมากเกินไปก็จะทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเกษตรกร ในการให้ปุ๋ยกับปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในใบปาล์ม เพื่อประเมินว่าปาล์มน้ำมันมีอาหารเพียงพอหรือไม่ มีธาตุอาหารใดขาด หรือธาตุอาหารใดมากเกินไป หากทราบข้อมูลดังกล่าว จะทำให้การใส่ปุ๋ยมีความถูกต้องขึ้น

2.4.6 การอารักขาปาล์มน้ำมัน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553: 27-32) อธิบายถึงโรค แมลงศัตรูและสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมันที่สำคัญ ดังนี้

1) โรคปาล์มน้ำมัน

(1) โรคทางใบบิด (*crown disease*) ลักษณะอาการ: เป็นโรคที่เกิดในปาล์มอายุปลูก 1 - 3 ปี แต่เมื่อปาล์มน้ำมัน มีอายุมากขึ้นอาการของโรคจะหายไปได้เอง อาการในระยะแรก พบที่บริเวณกลางทางยอดเกิดแผลสีน้ำตาลแดงลักษณะน้ำน้ำ เมื่อแผลขยายตัวทำให้ใบย่อยที่ยังไม่คลี่เกิดอาการเน่าทางยอด มีลักษณะโค้งงอลง เมื่อทางยอดคลี่ออกพบว่าทางใบย่อยบริเวณกลางทางที่เกิดแผล แห้งหรือฉีกขาดเหลือแต่เส้นกลางใบติดอยู่กลางทางที่เป็นโรค กรณีเป็นโรครุนแรงจะพบอาการทางโค้งงอหลายๆ ทางรอบยอด ทำให้ดูแล้วมีลักษณะคล้ายมงกุฏ ป้องกันกำจัดโดยตัดทางใบที่เป็นโรคออก

(2) โรคลำต้นเน่า (*basal stem rot*) ลักษณะอาการ ทางใบล่างหักพับทั้งตัวห้อยลงรอบๆ ลำต้น ทางยอดที่ยังไม่ คลี่มีจำนวนมากกว่าปกติ ในขณะที่เดียวกันพบว่าภายในลำต้นปาล์มน้ำมันถูกทำลายไปถึงร้อยละ 50 เมื่ออาการรุนแรงขึ้น ทางล่างจะค่อย ๆ แห้งตายลุกลามจนถึงยอด ต้นปาล์มน้ำมันจะตายหลังจากแสดงอาการ 2 - 3 ปี

การป้องกันกำจัด ขุดหลุมรอบๆ ต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดจากต้นที่เป็น โรคไปยังต้นปกติ โดยการสัมผัสกันของราก เก็บดอกเห็ดที่

เชื้อสร้างออกทำลาย ตรวจสอบต้นที่เป็นโรคโดยใช้ไม้เคาะลำต้นเพื่อฟังเสียงในบริเวณที่ถูกทำลาย ถากส่วนที่เป็นโรคออก ทาส่วนที่ตัดด้วยสารเคมี

(3) โรคลำต้นส่วนบนเน่า (*upper stem rot*) ลักษณะอาการ ลำต้นของ ปาล์มน้ำมันหักพับลงตรงจุดใดจุดหนึ่งของลำต้นและพบดอกเห็ดสูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร ในบางครั้งต้นปาล์มน้ำมันอาจจะหักพับ โดยไม่สร้างดอกเห็ดที่โคนต้น แต่จะมีดอกเห็ดบนต้นที่ ตายแล้วในภายหลังในกรณีที่พบดอกเห็ดที่โคนต้นเชื้อสาเหตุเข้าทำลายต้นปาล์มน้ำมันทางซอก ทางใบ และขยายตัวเข้าไปทำลายเนื้อเยื่อของลำต้น ทำให้เกิดการขาดขวางการขนส่งน้ำและอาหารที่ จะส่งไปที่ใบทำให้ใบมีสีเหลืองซีด ทางใบที่สร้างใหม่มีขนาดเล็กและมีจำนวนน้อยลงกว่าปกติ เมื่อแผลภายในลำต้นขยายตัวมากขึ้นทางใบแก่จะทิ้งตัวหักพับและห้อยขนานกับลำต้น

การป้องกันกำจัด ตัดแต่งทางใบแก่ให้เหลือดอกทางสั้นเท่าที่จะทำได้ เพื่อ ลดความชื้น ตัดส่วนที่เป็นโรคออกในระยะแรกก่อนการสร้างดอกเห็ด หลังจากตัดส่วนที่เป็นโรค ออกแล้วพ่นด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันเชื้อจุลินทรีย์ชนิดอื่นเข้าทำลายซ้ำเดิม และติดตามผลหลังจาก ตัดส่วนที่เป็นโรคออก 6 เดือนเป็นอย่างน้อยและขุดต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคหักล้มในแปลงออก ให้หมด

(4) โรคทะลายเน่า (*marasmius bunch rot*) ลักษณะอาการในระยะแรก พบเส้นใยสีขาวของเชื้อราบนทะลายปาล์มน้ำมัน เส้นใยเจริญอยู่บริเวณช่องระหว่างผลปาล์มน้ำมัน และโคนทะลายส่วนที่ติดทางใบ ต่อมาเส้นใยขึ้นปกคลุมทั้งทะลาย เกิดอาการผลเน่าเป็นสีน้ำตาล ทำให้เกิดกรดไขมันอิสระเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในผลที่เน่าถ้าหากทะลายที่แสดงอาการ ยังคงติดอยู่ บนต้นผลจะแสดงอาการเน่าแห้งและมีเชื้อราชนิดอื่นๆ เข้าทำลายภายหลังได้ ในแปลงที่ไม่มี การกำจัดทะลายที่แสดงอาการเน่าออกจากต้น เชื้อราสาเหตุจะกระจายไปยังทะลายที่อยู่ใกล้เคียง ตลอดจนส่วนอื่น ๆ ของต้นปาล์มน้ำมัน เช่น บน โคนก้านทาง ก้านทาง หรือบนใบย่อย

การป้องกันกำจัด ในกรณีที่ต้นปาล์มน้ำมันไม่สูงเกินไป ให้ตัดทะลายที่ แสดงอาการออกให้หมด รวมทั้งช่อดอกตัวผู้ที่แห้งแล้วและฉีดพ่นด้วยสารเคมี

2) แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน

(1) หนอนหน้าแมว หนอนกัดทำลายใบปาล์มน้ำมัน ถ้าอาการรุนแรง มากใบถูกกัด จนเหลือแต่ก้านใบ ทำให้ผลผลิตลดลง ต้นชะงักการเจริญเติบโต และกว่าต้นจะฟื้น คืนดังเดิมใช้เวลานานเป็นปี เมื่อเกิดมีการระบาดแต่ละครั้งมักต้องใช้เวลาในการกำจัดนาน.

การป้องกันกำจัด หมั่นสำรวจการระบาดของหนอนเป็นประจำ เมื่อพบ กลุ่มหนอนให้ติดตามว่าหนอนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพื่อตัดสินใจพ่นสารฆ่าแมลง การกำจัด ทำโดยการใช้วิธีการจับแมลงโดยตรง เช่น ตัดใบย่อยที่มีหนอนทำลายหรือจับผีเสื้อหรือเก็บดักแด้

ตามชอกโคนทางใบรอบลำต้น ใช้กับดักแสงไฟ โดยใช้แสงไฟ black light หรือหลอดนีออน
ธรรมดาวางบนกะละมังพลาสติกซึ่งบรรจุน้ำผสมผงซักฟอกวางล่อผีเสื้อในช่วงเวลา 18.00-19.00
นาฬิกา หรือใช้ชนิดพันสารเคมีฆ่าแมลง ตั้งแต่หนอนยังเล็ก และประมาณ 10 วัน ควรพ่นซ้ำอีกครั้ง

(2) *ด้วงแรด* ตัวเต็มวัยบินขึ้นไปกัดเจาะ โคนทางใบ ทำให้ทางใบหัก
ง่าย และกัดเจาะทำลายยอดอ่อน ทำให้ทางใบที่เกิดใหม่ไม่ สมบูรณ์มีรอยขาดแหงเป็นริ้วๆ คล้าย
รูปสามเหลี่ยม ถ้าโคนทำลายมากๆ ทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกด้วงแรดกัดเป็น
เนื้อเยื่ออ่อน ทำให้ด้วงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกิดโรคยอดเน่า จนถึงต้นตายได้
ที่สุด แหล่งขยายพันธุ์ได้แก่ ซากเน่าเปื่อยของลำต้นหรือตอของต้นปาล์มน้ำมัน และมะพร้าว ซาก
พืชที่เน่าเปื่อยเช่น ซากทะเลสาปาล์ม กองมูลสัตว์เก่า กองปุ๋ยคอก กองขุยมะพร้าว กองกากเมล็ด
กาแฟ กองขยะเป็นต้น แหล่งขยายพันธุ์เหล่านี้เป็นสถานที่ผสมพันธุ์ วางไข่ และแหล่งอาหารของ
หนอนวัยต่างๆ จนเข้าดักได้และเป็นตัวเต็มวัยศัตรูธรรมชาติ

การป้องกันกำจัด สามารถทำได้โดยวิธีเขตกรรม วิธีกล ใช้ฮอร์โมนเพศ
เป็นกับดักล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย การใช้สารเคมีฆ่าแมลง และโดยชีววิธี เช่น ใช้เชื้อราเขียว เชื้อรา
เขียวเข้าทำลายหนอน ดักด้ว โดยจะมีลวดสีเขียวคล้ำและตายในที่สุด

(3) *ด้วงกุหลาบ* จะกัดกินทำลายใบปาล์มน้ำมันเล็กในแปลงปลูก
โดยเฉพาะในที่ดินบุกเบิกใหม่ จะกัดใบในช่วงเวลากลางคืนเท่านั้น ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ต้น
ปาล์มน้ำมันขนาดเล็กใบ โกร๋นหมด และชะงักการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีฆ่าแมลงประเภท cabaryl พ่นทุก 7-10 วัน
ในตอนเย็นทั้งใบและบริเวณ โคนต้น

3) หนูศัตรูปาล์มน้ำมัน

(1) *หนูป่ามาเลย์* หนูป่ามาเลย์ชอบกินดอกตัวเมียและดอกตัวผู้ ตลอดจน
ลูกปาล์มน้ำมันทั้ง คืบและสุก หนูป่ามาเลย์จะเริ่มเข้าทำลายปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่ปาล์มปลูกใหม่จนถึง
ต้นปาล์มสิ้นอายุการให้ผลผลิต และจะขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จึงเป็นศัตรูปาล์มน้ำมันที่สำคัญที่สุด

(2) *หนูทุกใหญ่หรือหนูแดง* กัดกิน โคนต้นอ่อน ทางใบ และลูกปาล์ม
น้ำมันที่อยู่ใกล้กับพื้นดินเท่านั้น เนื่องจากเป็นหนูขนาดใหญ่ จึงไม่ชอบปีนป่ายต้นไม้

(3) *หนูบ้านท้องขาว* กัดกินทางใบและ โคนต้นปาล์มเล็ก

การป้องกันกำจัดหนู ให้ทำการป้องกันกำจัดทันทีหลังจากพบรอย
ทำลายใหม่ร้อยละ 5 ของจำนวนต้นทั้งหมด โดยใช้วิธีป้องกันกำจัด ได้แก่ การเขตกรรม โดยการทำให้
ความสะอาดสวนปาล์มน้ำมัน ถางหญ้าบริเวณรอบ โคนต้นเพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของหนู

การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของหนู เช่น หนู พังพอน เหยี่ยว นกเค้าแมว นกแสก เป็นต้น การใช้กับดัก หรือกรงและการป้องกันโดยการใช้สารเคมี

4) วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 71-75) อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมันไว้ว่า การควบคุมวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมันเป็นขั้นตอนสำคัญ โดยเฉพาะสวนปาล์มปลูกใหม่ ต้นปาล์มมีขนาดเล็กมีเนื้อที่ให้แสงแดดส่องลงให้วัชพืชเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยจะแย่งธาตุอาหาร น้ำ และแสงแดดจากต้นปาล์มน้ำมันทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตลดลง นอกจากนี้ วัชพืชยังกีดขวางการทำงานในสวนปาล์มน้ำมัน เป็นที่อาศัยของโรค แมลง หนูและศัตรูต่างๆ ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการป้องกันและการจัดการควบคุมวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ซึ่งวัชพืชที่พบในสวนปาล์มน้ำมันแบ่งออกเป็น 4 พวกใหญ่ๆ ได้แก่ วัชพืชใบแคบ วัชพืชใบกว้าง เถาเลื้อย และเฟิร์น ส่วนการควบคุมวัชพืชสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพของวัชพืช อายุของต้นปาล์ม สภาพภูมิอากาศและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุม การควบคุมวัชพืชมี 4 วิธี ได้แก่

(1) การใช้แรงงาน เหมาะสำหรับสภาพพื้นที่ที่ไม่สามารถใช้เครื่องจักรได้ ควรหลีกเลี่ยงการควบคุมวัชพืชโดยการตัดบ่อย ๆ เพราะจะทำให้เกิดความถี่ความต้องการธาตุอาหารไนโตรเจนในปริมาณสูงเพื่อการเจริญเติบโตของวัชพืชขึ้นคลุมผิวดินต่อไป การตัดลำต้นของวัชพืชเหนือผิวดินอาจทำได้ในช่วงฤดูแล้ง เพื่อลดการแก่งแย่งน้ำในดินระหว่างวัชพืชกับปาล์มน้ำมันและเพื่อให้ใบพืชคลุมผิวดิน ป้องกันการระเหยของน้ำ

(2) การใช้วัสดุคลุมดิน อาจใช้ฟางข้าว ชั้นส่วนที่ตัดจากบริเวณใกล้เคียง การใช้วัสดุคลุมดิน ไม่เพียงแต่ป้องกันการงอกของเมล็ดแต่จะช่วยป้องกันการชะล้างของหน้าดิน ช่วยป้องกันการระเหยของน้ำจากผิวดินและช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ปัญหาหลักของวิธีนี้คือ ความยากลำบากในการหาวัสดุมาใช้

(3) การปลูกพืชคลุมดิน ปกติใช้พืชตระกูลถั่วปลูกปกคลุมดินแทนที่จะใช้วัสดุคลุมดิน ปัญหาหลักของวิธีนี้คือ ต้องมีแรงงานเพียงพอในการดูแลพืชคลุม รวมทั้งการควบคุมวัชพืชให้กับพืชคลุมดินจนกระทั่งพืชคลุมสามารถขึ้นคลุมผิวดินทั้งสวน

(4) การควบคุมวัชพืชโดยใช้สารกำจัดวัชพืช มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับมากเนื่องจากเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.4.7 การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553: 25-26) อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันว่า การเก็บเกี่ยวถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะการทำสวนปาล์มน้ำมันวัตถุประสงค์หลัก คือ การผลิตน้ำมันปาล์ม หากเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ถูกต้อง

จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณน้ำมันปาล์ม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับราคารับซื้อ ผลผลิตทะลายปาล์ม จำเป็นที่เกษตรกรต้องให้ความสำคัญกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตทะลายปาล์ม น้ำมันให้มีคุณภาพ

1) กระบวนการทางเคมีและการสุกของปาล์มน้ำมัน ดอกปาล์มน้ำมันที่ได้รับการผสมเกสรแล้วจะพัฒนาเป็นผลปาล์มโดยใช้เวลา 5 – 6 เดือน ผลปาล์มจะแก่จัดและสุกขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของต้นปาล์มและสภาพแวดล้อม เช่น ฝนตกมากผลปาล์มจะสุกเร็วแต่ถ้าฝนตกน้อยจะสุกช้า น้ำมันปาล์มส่วนใหญ่ได้มาจากส่วนเปลือกนอกและอีกส่วนหนึ่งได้จากเนื้อในกะลา เรียกว่า น้ำมันจากเนื้อใน ปฏิกริยาทางชีวเคมีในช่วงผลปาล์มน้ำมันแก่จัด ช่วงนี้จะมีแป้งในส่วนของเปลือกนอกสูง แล้วค่อยๆเปลี่ยนเป็นน้ำมันเรียกว่า กลีเซอไรด์ ในขณะที่ผลปาล์มน้ำมันเริ่มสุกสีของผลจะเปลี่ยนจากสีม่วงดำเป็นสีส้มแดง จะมีเอมไซม์ไลเปสทำการเปลี่ยนกรีเซอร์ไรด์ให้กลายเป็นกรดไขมันอิสระกับกลีเซอรอล เมื่อผลปาล์มสุกใหม่ๆ กรดไขมันอิสระจะมีน้อย แต่เมื่อเราตัดทะลายปาล์มออกจากต้นกรดไขมันจะเพิ่มขึ้นที่บริเวณส่วนของเปลือกนอก ประมาณร้อยละ 1 – 5 ภายในเวลาประมาณ 20 นาที แต่ถ้าหากว่าผลปาล์มน้ำมันเกิดบาดแผลจากการตกกระแทกในช่วงการตัดขนส่ง กรดไขมันอิสระในผลปาล์มน้ำมันจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งกรดไขมันอิสระเพิ่มขึ้นหมายถึงคุณภาพของผลผลิตน้ำมันยิ่งต่ำลง

2) การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ถูกต้อง

การสุกของปาล์มน้ำมันสามารถวัดจากสีของเปลือก โดยผลเปลี่ยนจากสีดำเป็นสีส้มแดง หรือบางพันธุ์เปลี่ยนจากผลสีเขียวเป็นสีส้มแดง หรือการประเมินจากผลปาล์ม น้ำมันที่สุกและร่วงหล่นลงพื้นดิน หากมีการร่วงหล่นของผลปาล์มแสดงว่าผลปาล์มสุกสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว ซึ่งการเก็บเกี่ยวปาล์มต้องมีการกำหนดรอบเก็บเกี่ยว โดยพิจารณาจากปริมาณของผลปาล์มสุกในสวนปาล์ม ค่าใช้จ่าย สภาพดินฟ้าอากาศ และการขึ้นลงของราคารับซื้อปาล์มสด ซึ่งมีการผันแปรตลอดเวลา ซึ่งตามหลักวิชาการ แนะนำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตทุก 15 วัน

3) เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 88) แนะนำเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน ไว้ว่า การเก็บเกี่ยวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยในการเก็บเกี่ยว ซึ่งเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันมี 2 ชนิด ได้แก่

(1) เสียมแทงทะลายปาล์ม ซึ่งมีหน้าเสียมกว้างประมาณ 4 นิ้ว มีด้ามยาว เบา และมีความสัมพันธ์กับช่วงที่จะเข้าแทงทะลายปาล์มน้ำมันได้สะดวกและพอดีกับความสูงของต้นปาล์มน้ำมัน ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้เสียมแทงทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี และมีความสูงประมาณ 9-10 ฟุต

(2) มีคอด้ามยาว เมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี ต้องใช้มีคอด้ามยาวเพราะใช้เสียมแทงไม่สะดวก ด้ามของมีคอด้ามด้วยไม้ไผ่ที่แข็งแรงและเบา มีความยาวพอที่จะเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มสูงๆ ได้ ใบมีคอด้ามวางให้เหมาะแก่การเก็บเกี่ยวและกระชากทะลายปาล์มน้ำมันได้ ใบมีคอด้ามให้คมเพื่อผ่อนแรงในการเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน

4) ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

กรมวิชาการเกษตร (2541: 28-29) อธิบายถึงความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ไว้ว่า

(1) รอบของการเก็บเกี่ยวทะลายที่เหมาะสม คือ 10 วันต่อรอบ โดยเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกตามมาตรฐาน

(2) ในช่วงเดือนที่มีผลผลิตสูง ควรเพิ่มความถี่ของการเก็บเกี่ยวเป็น 7 วันต่อรอบ เพื่อที่จะได้เก็บเกี่ยวทะลายสุกได้อย่างทั่วถึง เป็นผลให้ได้ผลผลิตน้ำหนักรวมสูงขึ้น และได้คุณภาพน้ำมันปาล์มดิบตามมาตรฐานมีกรดไขมันอิสระไม่เกินร้อยละ 5

(3) ในช่วงเดือนที่มีผลผลิตต่ำ ควรพิจารณาลดความถี่ของการเก็บเกี่ยวเป็น 14 วัน หรือ 21 วันต่อรอบ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวและการขนส่ง

5) มาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

ปรัชญา รัชมิธรรมวงศ์ (2549: 34) กล่าวถึงมาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันไว้ดังนี้

- (1) จะต้องไม่ตัดผลปาล์มดิบไปขายเพราะตัดราคา
- (2) จะต้องไม่ปล่อยให้สุกคาต้นจนเกินเวลา
- (3) ต้องเก็บปาล์มร่วงบนต้นให้หมด
- (4) ต้องไม่ทำให้ผลปาล์มที่เก็บเกี่ยวมีบาดแผล
- (5) คัดเลือกทะลายเปล่าหรือเข่าผลที่มีอยู่น้อยออกแล้วทิ้งทะลายเปล่าไป
- (6) ตัดขั้วทะลายให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้
- (7) ต้องทำความสะอาดผลปาล์มที่เป็นอินดินและอย่าให้มีเศษหินปะปน
- (8) ต้องรีบส่งผลปาล์มน้ำมันไปยังโรงงานโดยไม่ชักช้า

6) การกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดี

บริษัท ทักษิณปาล์ม(2521) จำกัด (2548 : 18) และสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553: 26) กล่าวถึงการกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดีไว้ดังนี้

- (1) ความสด เป็นผลปาล์มที่ตัดแล้วส่งถึงโรงงานภายใน 24 ชั่วโมง

- เมื่อถึงโรงงาน
- (2) ความสุก มาตรฐาน คือ ลูกปาล์มชั้นนอกทะลายหลุดร่วง 10 – 30 ผล
- อย่างดี
- (3) ความสมบูรณ์ ลูกปาล์มเต็มทะลายและเห็นได้ชัดว่าได้รับการดูแล
- อย่างดี
- (4) ความบอบช้ำ ไม่มีทะลายบอบช้ำจากการขนส่งทำความเสียหาย
- อย่างรุนแรง
- (5) โรค ไม่มีทะลายเป็นโรคใดๆหรือเน่าเสีย
- (6) ทะลายสัตว์กิน ไม่มีทะลายสัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ผลปาล์ม
- (7) ความสกปรก ไม่มีสิ่งสกปรกเจือปน เช่น ดิน หิน ทราย ไม้กาบหุ้ม
- ทะลาย
- (8) ทะลายเปล่า ไม่มีทะลายเปล่าเจือปน
- (9) ก้านทะลาย ความยาวของก้านทะลายไม่เกิน 2 นิ้ว

7) การขนส่งสู่โรงงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 90) สรุปการขนส่งปาล์มน้ำมันสู่โรงงาน

ไว้ดังนี้

- (1) เก็บผลปาล์มน้ำมันที่รวมไว้ ณ จุดที่กำหนดริมถนนชอย บรรทุกลงในกระบะรถ ขนส่งไปยังโรงงานได้ทันทีในกรณีที่โรงงานอยู่ไม่ไกลนัก
- (2) เก็บผลปาล์มน้ำมันจากจุดรวมบริเวณริมถนนชอย โดยใช้รถบรรทุกไปยังศูนย์กลางรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันซึ่งอาจมีลานเทปาล์มเพื่อที่จะขนย้ายด้วยรถบรรทุกแบบ 6 ล้อ หรือ 10 ล้อ ส่งต่อไปยังโรงงานต่อไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

3.1 ความรู้

ความรู้ หมายถึงสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้าหรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542)

พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ – ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2540: 54) ได้อธิบายไว้ว่า ความรู้เป็นองค์ประกอบ 1 ใน 3 ส่วนของกระบวนการรับรู้ อันได้แก่ ตัวความรู้

(knowledge) ผู้รู้ (knower) และสิ่งที่ถูกรู้ (know) ซึ่งสามารถรู้ได้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย หรือใจ
ความรู้แบ่งออกเป็นหลายประเภท ได้แก่

- 1) ความรู้ก่อนประสบการณ์ คือความรู้ที่ไม่ต้องอาศัยประสบการณ์
- 2) ความรู้หลังประสบการณ์ คือความรู้ที่ไม่ต้องอาศัยประสบการณ์
- 3) ความรู้โดยประจักษ์ คือความรู้ที่เกิดจากสิ่งที่ถูกรู้ ซึ่งปรากฏโดยตรง ต่อผู้รู้ผ่านทางหู ตา จมูก ลิ้น ใจ หรือกาย
- 4) ความรู้โดยบอกเล่า คือความรู้ที่เกิดจากคำบอกเล่า
- 5) ความรู้เชิงประจักษ์หรือความรู้เชิงประสบการณ์ คือความรู้ที่ได้จากประสบการณ์หรือความรู้หลังประสบการณ์
- 6) ความรู้โดยตรง คือความรู้ที่ได้รับโดยอาศัยสัมผัสทั้ง 6 คือ ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้รส ได้สัมผัส และรับรู้ทางใจ
- 7) ความรู้เชิงประจักษ์หรือความรู้เชิงวัตถุวิสัย คือความรู้ที่เกิดจากเหตุผลหรือประสบการณ์ ที่สามารถอธิบายหรือทดสอบให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างที่ตนรู้
- 8) ความรู้เชิงอัตวิสัยหรือความรู้เชิงจิตวิสัย คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ด้วยตนเอง และตนไม่สามารถอธิบายหรือทดสอบให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างที่ตนรู้ได้

3.2 ประเภทของความรู้

พิถัช ดวงคำสวัสดิ์ (2545: 11) อธิบายเกี่ยวกับประเภทของความรู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) **ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (tacit knowledge)** เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยเช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือหรือการคิดเชิงวิเคราะห์ ความสามารถส่วนตัว เป็นต้น เป็นการยากที่จะเขียนหรืออธิบายออกมาได้ มีจิตใจการการให้บริการให้บริการ ความมีชีวิตชีวาขององค์กร วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขหรือบางครั้งเรียกว่า “ความรู้แบบนามธรรม”
- 2) **ความรู้ที่ชัดแจ้ง (explicit knowledge)** เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่างๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ผลงานวิจัย ทฤษฎี คู่มือต่างๆ หรือวิธีการใช้เครื่องมือต่างๆ หรือบางครั้งเรียกว่า “ความรู้แบบรูปธรรม”

3.3 กระบวนการสร้างความรู้

พิภักษ์ ดวงคำสวัสดิ์ (2545: 12) อธิบายถึงกระบวนการสร้างความรู้จะเกิดขึ้นได้ ดังนี้

1) การถ่ายทอดความรู้จากทางสังคม (socialization) โดยเริ่มจากการจัดให้คนมาปฏิบัติสัมพันธ์ (socialize) กันในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ฝังลึก (tacit knowledge) ในคนสู่คน โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ที่สื่อสารระหว่างกัน

2) การถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ (externalization) ซึ่งเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์ในการทำงานออกมา เป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียน เท่ากับเป็นการเปลี่ยนแปลงความรู้ฝังลึก เป็นความรู้ชัดเจน หรือความรู้ที่เข้ารหัส (condensed knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่สามารถแลกเปลี่ยนกันได้โดยง่าย โดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

3) การถ่ายทอดความรู้จากการรวมกัน (combination) ทำให้เกิดความรู้ใหม่ คือการแบ่งปันและสร้างความรู้จากความรู้ที่ชัดเจนไปสู่ความรู้ที่ชัดเจนที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากประสบการณ์รวบรวมความรู้ที่ชัดเจนที่เรียนรู้มาสร้างเป็นความรู้ที่ชัดเจนประเภทใหม่ๆ อาจผ่านวิธีการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระบวนการผนวกรวมความรู้ชัดเจนเข้าด้วยกัน จะได้ความรู้ชัดเจนที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

4) การถ่ายทอดความรู้จากสมองคนนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ (internalization) เป็นกระบวนการสุดท้ายในวงจร SECI ซึ่งเป็นการบันทึกความรู้ชัดเจน เป็นความรู้ที่ฝังลึกในสมองของคน ฝังเข้าไปในผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการทำงาน ซึ่งผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการนี้จะไปสัมพันธ์กับลูกค้า ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ และเกิด “ข้อมูล” ความพึงพอใจ ทำให้เกิดประสบการณ์ในการใช้ผลิตภัณฑ์ ต่อจากนั้นก่อให้เกิดกระบวนการทำงานนั้น เป็นข้อมูลชุดใหม่ หรือเพิ่มเติมเข้ามาในกระบวนการจัดการความรู้ เป็นการยกระดับกระบวนการสร้างความรู้ใหม่ขึ้นไปอีก โดยส่วนใหญ่มักเกิดจากการนำความรู้ที่เรียนรู้มาไปปฏิบัติจริง

4. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร สรุปได้ดังนี้

4.1 เพศ

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545 : 78-83) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี และสรุปไว้ว่าเพศการศึกษา อาชีพหลักทำเกษตรสวนปาล์ม พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน แหล่งความรู้ ระดับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันมีความสัมพันธ์กับการนำเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันไปปฏิบัติในระดับมาก เช่นเดียวกับ สงกรานต์ ภัคจิต (2546: 59-64) ที่ได้สรุปการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ จำนวนกลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิก รายได้ จากปาล์มน้ำมัน ทักษะของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน และระดับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

4.2 อายุ

พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552: 56-57) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 52.45 ปี ในขณะที่บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545 : 78) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี

4.3 ระดับการศึกษา

พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552: 56-57) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 6 ร้อยละ 37.1 เช่นเดียวกับ สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์ม

น้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ก็พบว่าเกษตรกรจบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา 4 ร้อยละ 58.18

4.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกใน ครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คน และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้ เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่ามีสมาชิก ในครัวเรือนเฉลี่ย 5.31 คน

4.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิก กลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เช่นเดียวกับพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร

4.6 จำนวนแรงงานภาคเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า จำนวนแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 2.65 คน จำนวนแรงงานจ้างเฉลี่ย 1.78 คน ในขณะที่พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.66 คน จำนวนแรงงานจ้างเฉลี่ย 2.9 คน และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกร รายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่ามีการจ้างแรงงานเฉลี่ย 2.35 คน

4.7 ขนาดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่ามีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 17.05 ไร่ แต่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ที่บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ศึกษาเกี่ยวกับ การยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองในการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 24.53 ไร่ ในขณะที่พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่ามีส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 25.65 ไร่

4.8 ลักษณะการถือครองพื้นที่การเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่ามีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด เป็นพื้นที่ของตนเองเฉลี่ย 29.75 ไร่ และพรพจน์ เจริญรัตน์รักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่ามีส่วน ใหญ่มีของตนเองในการทำการเกษตรเฉลี่ย 45.31 ไร่ และส่วนน้อยที่มีพื้นที่เช่า และพื้นที่อื่นๆ (ทำฟรี ที่สาธารณะประโยชน์)

4.9 รายได้

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่ารายได้จากปาล์มน้ำมันในรอบ ปีที่ผ่านมา (2552) เฉลี่ย 158,320.06 บาท รายได้จากเกษตรกรรมอื่นๆ นอกจากปาล์มน้ำมันใน รอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 162,756.29 บาท รายได้อื่นนอกภาคเกษตรกรรมในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 61,872.41 บาท และพรพจน์ เจริญรัตน์รักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่ารายได้จากการทำสวนปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 207,998.80 บาทต่อปี แต่จากการศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการ ยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่ารายได้จากการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 196,959.18 บาทต่อปี

4.10 แหล่งเงินทุน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าแหล่งเงินทุนสำหรับการปลูก ปาล์มน้ำมันใช้ทุนตนเอง

4.11 ประสิทธิภาพในการปลูกปาล์มน้ำมัน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรประสิทธิภาพใน การผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 10.66 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอ เมือง จังหวัดกระบี่ ที่เกษตรกรมีประสพการณ์เฉลี่ยเป็นเวลา 10.24 ปี ส่วนพรพจน์ เจริญรัตน์รักษ์ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรมีประสพการณ์เฉลี่ย 11.85 ปี

4.12 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าเกษตรกรทั้งหมดได้รับการส่งเสริมจากรัฐด้านความรู้และปัจจัยการผลิต เช่นเดียวกับพรพจน์ เจริญรัตนรักษ์ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และจากการศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545 : 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าเกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับมากทั้งหมด ซึ่งได้รับความรู้จากนักวิชาการเกษตร และจากสวนปาล์มน้ำมันของภาคเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ

4.13 ประสิทธิภาพฝึกอบรมทางการเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าเกษตรกรมีประสิทธิภาพการฝึกอบรมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 1.39 ครั้ง และทางด้านการเกษตรอื่นๆ เฉลี่ย 1.93 ครั้ง และจากการศึกษาของพรพจน์ เจริญรัตนรักษ์ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการอบรมด้านการปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 1.09 ปี

4.14 อาชีพหลักและอาชีพรอง

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรเกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักและอาชีพรอง คือ การทำสวนปาล์มน้ำมัน เช่นเดียวกับบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าอาชีพหลักทำการเกษตรคือการทำสวนปาล์มน้ำมัน รวมทั้งพรพจน์ เจริญรัตนรักษ์ (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร

4.15 การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน

สมเกียรติ สีสอนง (2548: 79) ได้สรุปในรายงานผลการศึกษารื่องการใ้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ในสวนปาล์มน้ำมัน เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการธาตุอาหารสูงมากในการเจริญเติบโต และต้องชดเชยธาตุอาหารต่างๆ ที่สูญเสียไปเป็นปริมาณมากกับผลผลิตทะลายนิดที่เก็บเกี่ยวในทุกปี จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณสูง เพื่อชดเชยการสูญเสียธาตุอาหารดังกล่าว ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณสมบัติของดิน ส่งผลให้สภาพแวดล้อมของดินไม่เหมาะสมต่อ

การเจริญเติบโตของพืชได้ ดังนั้น จึงควรมีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยปรับปรุงคุณสมบัติของดินให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับชัยรัตน์ นิลนนท์ และคณะ (2551: 16-21) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำสวนและการใช้ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันของเกษตรกร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การใช้ปุ๋ยสำหรับปาล์มน้ำมัน เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีทุกสวน นอกจากนี้ยังมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีด้วย ซึ่งปุ๋ยอินทรีย์ที่เกษตรกรใช้จะเป็นปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้จากโรงงาน เช่น เส้นใยปาล์ม หรือทะเลายเปล่า และยังพบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ร่วมด้วย ส่วนชนิดของปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้กับปาล์มน้ำมัน มี 3 แบบ ได้แก่ ปุ๋ยเชิงประกอบ ปุ๋ยเชิงผสม และปุ๋ยเชิงเดี่ยว โดยเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเชิงประกอบร่วมกับปุ๋ยเชิงเดี่ยวมากที่สุด ในด้านปริมาณของการใช้ปุ๋ยเคมี พบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่ มีการใช้ปุ๋ยเคมี 5-10 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี และการใส่ปุ๋ยในรอบปีนั้นเกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยหมัก และใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยมูลสัตว์ เกษตรกรใช้โดโลไมต์ และใช้ปูนขาวในการปรับปรุงดิน

ศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล (2541: 170) ได้สรุปไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันของเกษตรกรทุกจังหวัดที่มีการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า การใช้ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันได้รับผลประโยชน์มาก ทำให้ทราบถึงความต้องการใช้ปุ๋ยของต้นปาล์มน้ำมันอย่างแท้จริง ทราบถึง การขาดธาตุอาหารของต้นปาล์มน้ำมัน และวิธีการ จำนวนปุ๋ยที่ใส่ในแต่ละครั้งกับปาล์มแต่ละต้น สามารถประหยัดต้นทุนการผลิตได้มาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน คือ สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน และความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์ม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จำนวนทั้งหมด 13,988 ราย (ทะเบียนเกษตรกรอำเภอท่าแซะ ณ วันที่ 6 สิงหาคม 2556: <http://www.survey.doae.go.th> ค้นคืนวันที่ 6 สิงหาคม 2556) ใน 10 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าแซะ ตำบลนากระตาม ตำบลท่าข้าม ตำบลรับร้อ ตำบลหินแก้ว ตำบลทรัพย์อนันต์ ตำบลคูริง ตำบลหงษ์เจริญ ตำบลสลุย และตำบลสองพี่น้อง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, Taro 1973: 725-727) ให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 7 จะได้ตัวอย่างจำนวน 201 ราย ซึ่งสูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

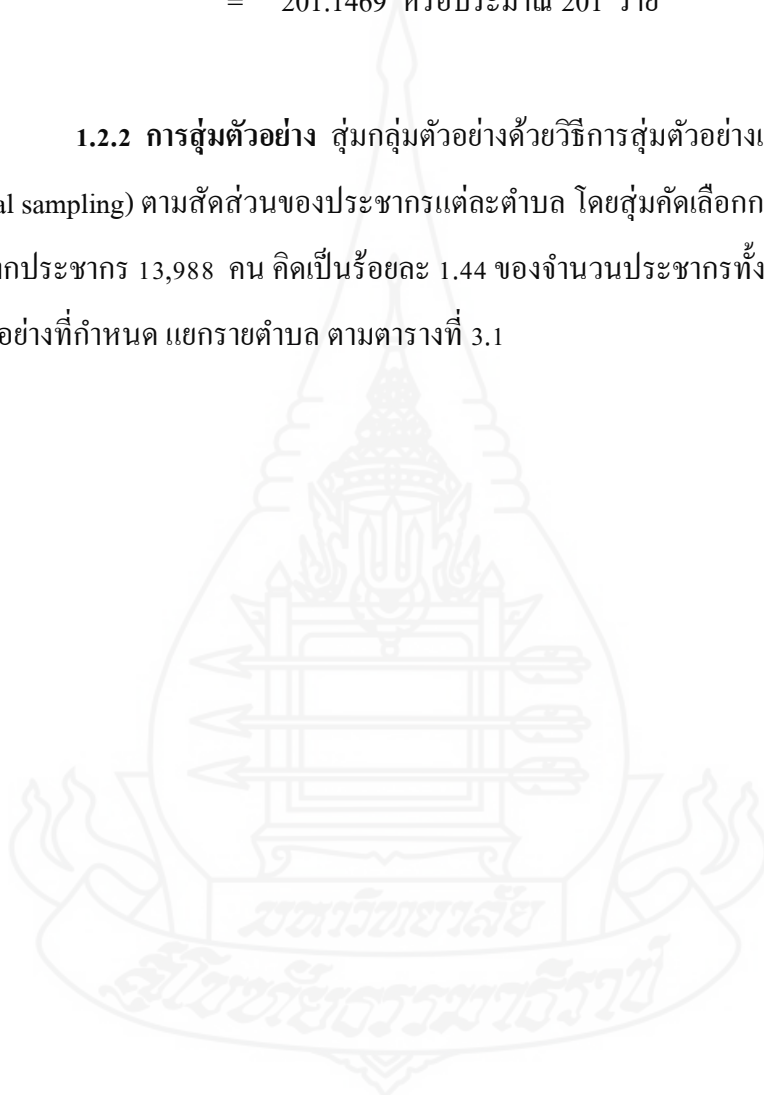
N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 7 จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{13,988}{1 + (13,988 (0.07)^2)} \\ &= 201.1469 \text{ หรือประมาณ } 201 \text{ ราย} \end{aligned}$$

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละตำบล โดยสุ่มคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน จากประชากร 13,988 คน คิดเป็นร้อยละ 1.44 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ให้ครบตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนด แยกรายตำบล ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนเกษตรกรที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	รับร้อ	2,191	32
2	หงษ์เจริญ	2,035	29
3	ท่าแซะ	1,814	26
4	ท่าข้าม	1,705	25
5	สลูย	1,318	19
6	นากระตาม	1,281	18
7	คูริง	1,071	15
8	หินแก้ว	973	14
9	สองพี่น้อง	835	12
10	ทรัพย์อนันต์	765	11
รวม		13,988	201

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interview) ซึ่งมีรายละเอียดข้อคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนด ประกอบด้วยคำถามรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (opened-end question) และคำถามแบบปลายปิด (closed-end question) โดยแบ่งคำถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

2.1.1 การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารวิชาการ หนังสือ เอกสาร บทความ ผลงานทางวิชาการ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การและสมมติฐานการวิจัย

2.1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม คำตอบที่ให้เลือก และส่วนที่แสดงความคิดเห็นเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

2.1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามและขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะและร่วมวิเคราะห์ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมประเด็นในเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.1.4 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ ปรับปรุงแบบตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปทดสอบในพื้นที่

2.1.5 การทดสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่าน การทดสอบ แก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองกับเกษตรกรผู้ปลาน้ำมันในพื้นที่อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยวิธีการ Cronbach's Alpha หาค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) ของระดับการได้รับความรู้จากแหล่งต่างๆ ระดับความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางแก้ไขปัญหา และระดับความรุนแรงของปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันเท่ากับ 0.879 0.986 และ 0.938 ตามลำดับ ซึ่งผลการวิเคราะห์เครื่องมือมีความน่าเชื่อถือตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง ในการวัดผลการวิจัยต่อไป

2.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในอำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ในการปลูก ปาล์ม น้ำมัน อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน จำนวน แรงงานในครัวเรือน รายได้จากการผลิตปาล์ม น้ำมัน รายจ่ายจากการผลิตปาล์ม น้ำมัน แหล่งเงินทุน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (มีคำตอบให้เลือก แบบให้เลือกคำตอบเดียว แบบให้เลือกหลาย คำตอบ) และเติมคำในช่องว่าง ระดับการได้รับความรู้ มีคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มี ค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน ระดับ น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์ม น้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัด ชุมพร ประกอบด้วย การเลือกพื้นที่ปลูก พันธุ์ปาล์ม น้ำมัน การเตรียมพื้นที่ปลูก การปลูกปาล์ม น้ำมัน การบำรุงดูแลรักษาปาล์ม น้ำมัน การอารักขาปาล์ม น้ำมัน สุขอนามัยและความสะอาด การเก็บเกี่ยว การขนส่ง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (มีคำตอบให้เลือก แบบให้เลือกคำตอบ เดียว แบบให้เลือกหลายคำตอบ) และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย ข้อความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมันในช่วงระยะต่าง ๆ โดยแยก ประเด็นออกเป็นข้อ ๆ และให้เกษตรกรเลือกตอบว่า ถูก หรือ ผิด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์ม น้ำมัน ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร เป็นประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์ม น้ำมัน โดย คำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ คือ ระดับ มากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน ระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมันของเกษตรกร เป็น คำถามเกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมัน ด้านความรู้ ด้านการตลาด การได้รับการส่งเสริมหรือ สนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ โดยให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ว่าอยู่ในระดับใด คำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ คือ ระดับ มากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน ระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 จัดทำแผนการออกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

3.2 การติดต่อประสานงาน ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเกษตรกร เพื่อขอความร่วมมือในการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ เพื่อดำเนินการสัมภาษณ์

3.3 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการกรอกแบบสัมภาษณ์ เช่น ปากกา ดินสอ เครื่องบันทึกเสียง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการ คือ แนะนำตัวเองชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับให้เกษตรกรได้เข้าใจ และขอความร่วมมือเกษตรกรให้ข้อมูลที่เป็นจริงครบถ้วน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทบทวนความสมบูรณ์ของข้อมูล

3.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2556 – มีนาคม 2557

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วมาทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูล จัดทำรหัสข้อมูลและบันทึกวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร โดย ปัญหาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดชั้น และการจัดอันดับ ส่วนข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนการแปลความหมายของข้อมูลเกี่ยวกับระดับการได้รับความรู้ ความคิดเห็น และระดับความรุนแรงของปัญหาเกณฑ์การให้คะแนนในการแปลความหมาย มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	คะแนน มีความคิดเห็น/ระดับปัญหามากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	คะแนน มีความคิดเห็น/ระดับปัญหามาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	คะแนน มีความคิดเห็น/ระดับปัญหาปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	คะแนน มีความคิดเห็น/ระดับปัญหาน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	คะแนน มีความคิดเห็น/ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับ การผลิตปาล์มน้ำมัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) โดยพิจารณาจากตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งแทนด้วย สัญลักษณ์ r กำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 5 ระดับ คือ

ค่า r	$\pm 0.01 - \pm 0.20$	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำมาก
ค่า r	$\pm 0.21 - \pm 0.40$	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่า r	$\pm 0.41 - \pm 0.60$	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่า r	$\pm 0.61 - \pm 0.80$	มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง
ค่า r	$\pm 0.81 - \pm 1.00$	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่า
แซะ จังหวัดชุมพร ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายประกอบ
ตาราง ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูก
ปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

**ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูก
ปาล์มน้ำมัน**

การศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม
น้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ประกอบด้วย สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา สภาพทางสังคม ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบัน
เกษตรกร ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน สภาพทางเศรษฐกิจของ
เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่
ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา
(2555) รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) และแหล่งเงินทุนที่ใช้ใน การผลิต
ปาล์มน้ำมัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงเป็นค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 - 4.4

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
เพศ						
ชาย	122	60.7				
หญิง	79	39.3				
อายุ (ปี)						
			18	73	48.03	10.636
30 หรือน้อยกว่า	14	7.0				
31 - 40	34	16.9				
41 - 50	72	35.8				
51 - 60	62	30.8				
61 หรือมากกว่า	19	9.5				
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)						
			2	8	3.96	1.101
2 หรือน้อยกว่า	19	9.4				
3	45	22.4				
4	82	40.8				
5	40	20.0				
6 หรือมากกว่า	15	7.4				
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	13	6.5				
ประถมศึกษา	86	42.8				
มัธยมศึกษาตอนต้น	32	15.9				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	31	15.4				
อนุปริญญา/ปวส.	14	7.0				
ปริญญาตรี	23	11.4				
อื่น ๆ ได้แก่ ปริญญาโท	2	1.0				

จากตารางที่ 4.1 การศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

1.1.1 เพศ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 60.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 39.3 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 35.8 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 30.8 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 16.9 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี โดยเกษตรกรมีอายุสูงสุด 73 ปี ต่ำสุด 18 ปี และมีอายุเฉลี่ย 48.03 ปี

1.1.3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 40.8 มีสมาชิกในครัวเรือน 4 คน รองลงมาร้อยละ 22.4 มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 20.0 มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน ร้อยละ 9.4 มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คนหรือน้อยกว่า และร้อยละ 7.4 มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คนหรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีสมาชิกในครัวเรือนสูงสุด 8 คน ต่ำสุด 2 คน และมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.96 คน

1.1.4 ระดับการศึกษา พบว่าเกษตรกรร้อยละ 42.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 15.9 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเกษตรกรร้อยละ 15.4 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

1.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนแรงงานในครัวเรือน รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
อาชีพหลัก						
ทำสวนปาล์มน้ำมัน	163	81.1				
ทำสวนยางพารา	4	2.0				
ทำสวนผลไม้	3	1.5				
ค้าขาย	7	3.4				
รับจ้าง	4	2.0				
รับราชการ	12	6.0				
พนักงานบริษัทเอกชน	8	4.0				
พนักงานราชการ และช่าง คอมพิวเตอร์						
อาชีพรอง						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ไม่มีอาชีพรอง	11	5.5				
มีอาชีพรอง	190	94.5				
ทำสวนปาล์มน้ำมัน	38	18.9				
ทำสวนยางพารา	45	22.4				
ทำสวนผลไม้	38	18.9				
เลี้ยงสัตว์	21	10.4				
ค้าขาย	28	13.9				
รับจ้าง	45	22.4				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (ไร่)			3	300	24.23	25.325
10 หรือน้อยกว่า	35	17.4				
11-20	86	42.8				
21-30	33	16.4				
31-40	26	13.0				
41 หรือมากกว่า	21	10.4				
1. พื้นที่ของตนเอง (ไร่)			3	150	21.69	15.011
10 หรือน้อยกว่า	38	18.9				
11-20	88	43.8				
21-30	36	17.9				
31-40	22	10.9				
41 หรือมากกว่า	17	8.5				
2. พื้นที่เช่า						
ไม่มีพื้นที่เช่า	200	99.5				
มีพื้นที่เช่าทำการเกษตร	1	0.5				
3. พื้นที่อื่นๆ (ที่ทำฟรี, ที่สาธารณะประโยชน์) (ไร่)						
ไม่มีพื้นที่อื่น ๆ	185	92.0				
มีพื้นที่อื่น ๆ	16	8.0	8	235	31.93	55.075
10 หรือน้อยกว่า	3	1.5				
11-20	9	4.5				
21 หรือมากกว่า	4	2.0				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน						
ทั้งหมด (ไร่)			2	240	17.58	18.197
10 หรือน้อยกว่า	64	31.8				
11-20	92	45.8				
21-30	33	16.4				
31-40	7	3.5				
41 หรือมากกว่า	5	2.5				
จำนวนแรงงาน						
ภาคการเกษตร (คน)						
แรงงานสมาชิกในครัวเรือน			1	7	2.25	0.944
1	31	15.4				
2	111	55.2				
3	45	22.4				
4	10	5.0				
5 หรือมากกว่า	4	2.0				
แรงงานจ้าง						
ไม่มีแรงงานจ้าง	153	76.1				
มีแรงงานจ้าง	48	23.9	1	8	3.38	1.829
1 - 2	19	9.5				
3 - 4	16	7.9				
5 หรือมากกว่า	13	6.5				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
รายได้จากการจำหน่ายผลผลิต						
ปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา						
(2555) (บาท)						
ไม่มีรายได้	13	6.5				
มีรายได้	188	93.5	15,000	3,000,000	216,194.15	235,304.895
100,000 หรือน้อยกว่า	59	29.3				
100,001 – 200,000	60	29.9				
200,001 – 300,000	59	29.3				
300,001 – 400,000	13	6.5				
400,001 หรือมากกว่า	10	5.0				
รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์ม						
น้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555)						
(บาทต่อไร่)						
ไม่มีรายได้	13	6.5				
มีรายได้	188	93.5	2,000	60,000	12,154.13	5,295.878
8,000 หรือน้อยกว่า	43	21.4				
8,001 – 12,000	72	35.8				
12,001 – 16,000	44	21.9				
16,001 หรือมากกว่า	29	14.4				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมัน						
ในรอบปีที่ผ่านมา (2555) (บาท)						
1. ค่าปุ๋ยต่อไร่						
			200	5,632	2,290.77	1,051.164
1,000 หรือน้อยกว่า	20	10.0				
1,001 – 2,000	97	48.3				
2,001 – 3,000	52	25.9				
3,001 – 4,000	17	8.5				
4,001 หรือมากกว่า	15	7.5				
2. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด						
โรคแมลง สัตว์ศัตรูต่อไร่						
ไม่มีรายจ่าย	199	99.0				
มีรายจ่าย	2	1.0				
3. ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด						
วัชพืชต่อไร่						
ไม่มีรายจ่าย	71	35.3				
มีรายจ่าย	130	64.7	30	3,000	306.21	263.779
100 หรือน้อยกว่า	4	2.0				
101-200	49	24.4				
201-300	31	15.4				
301 - 400	22	10.9				
401 หรือมากกว่า	24	12.0				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
4. ค่าตัดหญ้าต่อไร่						
ไม่มีรายจ่าย	92	45.8				
มีรายจ่าย	109	54.2	130	2,000	437.83	280.396
200 หรือน้อยกว่า	21	10.4				
201 - 400	40	20.0				
401-600	19	9.4				
601-800	22	10.9				
801 หรือมากกว่า	7	3.5				
5. ค่าตัดแต่งทางใบต่อไร่						
ไม่มีรายจ่าย	65	32.3				
มีรายจ่าย	136	67.7	33	660	330.86	82.256
200 หรือน้อยกว่า	8	4.0				
201 - 300	37	18.4				
301 - 400	75	37.4				
401 - 500	12	6.0				
501 หรือมากกว่า	4	2.0				
6. ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อตัน						
ไม่มีรายจ่าย	26	12.9				
มีรายจ่าย	175	87.1	180	3,500	1,854.40	639.131
1,000 หรือน้อยกว่า	10	5.0				
1,001 - 1,500	47	23.4				
1,501 - 2,000	54	26.9				
2,001 - 2,500	45	22.4				
2,501 หรือมากกว่า	19	9.4				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
7. ค่าอื่น ๆ ได้แก่ โดโลไมท์						
ค่าบรรทุก และค่าเครื่องคีม						
ไม่มีรายจ่าย	190	94.5				
มีรายจ่าย	11	5.5	100	2,100	662.72	712.837
400 หรือน้อยกว่า	6	3.0				
401-700	2	1.0				
701 หรือมากกว่า	3	1.5				
รายจ่ายในการผลิต			350	9,082	4,602.55	1,592.339
ปาล์มน้ำมันในรอบปี						
2555 ทั้งหมด (บาทต่อไร่)						
1,500 หรือน้อยกว่า	7	3.5				
1,501 – 3,000	23	11.4				
3,001 – 4,500	67	33.3				
4,501 – 6,000	68	33.8				
6,001 หรือมากกว่า	36	18.0				
แหล่งเงินทุนที่ใช้						
ในการผลิตปาล์มน้ำมัน						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ของตนเอง	200	99.5				
ญาติพี่น้อง	17	8.5				
กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร	2	1.0				
กองทุนหมู่บ้าน	14	7.0				
ร.ก.ส.	32	15.9				

จากตารางที่ 4.2 ศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแพะ จังหวัดชุมพร ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

1.2.1 อาชีพหลัก พบว่าเกษตรกรร้อยละ 81.1 ประกอบอาชีพทำสวนปาล์มน้ำมัน รองลงมาร้อยละ 6.0 ประกอบอาชีพรับราชการ

1.2.2 อาชีพรอง พบว่าเกษตรกรร้อยละ 22.4 ประกอบอาชีพรองในการทำสวนยางพาราและรับจ้าง รองลงมา ร้อยละ 18.9 ประกอบอาชีพทำสวนปาล์มน้ำมัน และสวนผลไม้

1.2.3 พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พบว่าเกษตรกรร้อยละ 42.8 มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดระหว่าง 11 - 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 17.4 มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 10 ไร่ หรือน้อยกว่า โดยมีพื้นที่สูงสุด 300 ไร่ ต่ำสุด 3 ไร่ และมีพื้นที่เฉลี่ย 24.23 ไร่ ซึ่งเกษตรกรมีพื้นที่เป็นของตนเอง พื้นที่เช่า และพื้นที่อื่น ๆ (ที่ทำฟรี ที่สาธารณะประโยชน์) ดังนี้

1) **พื้นที่เป็นของตนเอง** พบว่าเกษตรกรทั้งหมด มีพื้นที่เป็นของตนเองในการทำการเกษตร โดยเกษตรกรร้อยละ 43.8 มีพื้นที่ระหว่าง 11 - 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 18.9 มีพื้นที่ 10 ไร่ หรือน้อยกว่า โดยมีพื้นที่สูงสุด 150 ไร่ ต่ำสุด 3 ไร่ และมีพื้นที่เป็นของตนเองเฉลี่ย 21.69 ไร่

2) **พื้นที่เช่า** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 0.5 มีพื้นที่เช่าทำการเกษตรทั้งหมด 10 ไร่

3) **พื้นที่อื่น ๆ** (ที่ทำฟรี ที่สาธารณะประโยชน์) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 8 ใช้พื้นที่อื่น ๆ ในการทำการเกษตร โดยเกษตรกรร้อยละ 4.47 มีพื้นที่ระหว่าง 11-20 ไร่ โดยการใช้พื้นที่อื่น ๆ สูงสุด 235 ไร่ ต่ำสุด 8 ไร่ และมีพื้นที่อื่น ๆ เฉลี่ย 31.93 ไร่

1.2.4 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 45.8 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 11-20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 31.8 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 10 ไร่ หรือน้อยกว่า โดยมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันสูงสุด 240 ไร่ ต่ำสุด 2 ไร่ และมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 17.58 ไร่

1.2.5 จำนวนแรงงานภาคการเกษตร แยกประเภทจำนวนแรงงาน ดังนี้

1) **จำนวนแรงงานในครัวเรือน** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 55.2 มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมา ร้อยละ 22.4 มีแรงงานในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 15.4 มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน ร้อยละ 5.0 มีแรงงานในครัวเรือน 4 คน และร้อยละ 2.0 มีแรงงานในครัวเรือน 5 คนหรือมากกว่า โดยมีแรงงานในครัวเรือนสูงสุด 7 คน ต่ำสุด 1 คน และมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน

2) **จำนวนแรงงานจ้าง** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 23.9 จ้างแรงงานในการทำการเกษตร โดยเกษตรกรร้อยละ 9.5 มีแรงงานจ้าง 1-2 คน รองลงมา ร้อยละ 7.9 มีแรงงานจ้าง 3-4

คน และร้อยละ 6.5 มีแรงงานจ้าง 5 คนหรือมากกว่า โดยมีแรงงานจ้างสูงสุด 8 คน ต่ำสุด 1 คน และมีแรงงานจ้างเฉลี่ย 3.38 คน

1.2.6 รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555)

1) รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมัน (บาทต่อปี) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 93.5 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มในรอบปีที่ผ่านมา (2555) โดยเกษตรกรร้อยละ 29.9 มีรายได้ระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท รองลงมาร้อยละ 29.3 มีรายได้ 100,000 บาทหรือน้อยกว่าและมีรายได้ระหว่าง 200,001 - 300,000 บาท ร้อยละ 6.5 มีรายได้ระหว่าง 300,001-400,000 บาท และร้อยละ 5.0 มีรายได้ 400,001 บาทหรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันสูงสุด 3,000,000 บาท ต่ำสุด 15,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ย 216,194.15 บาท

2) รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมัน (บาทต่อไร่) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 93.5 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มในรอบปีที่ผ่านมา (2555) โดยเกษตรกรร้อยละ 35.8 มีรายได้ระหว่าง 8,001-12,000 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 21.9 มีรายได้ระหว่าง 12,001-16,000 บาทต่อไร่ เกษตรกรร้อยละ 21.4 มีรายได้ 8,000 บาทต่อไร่ หรือน้อยกว่า และเกษตรกรร้อยละ 14.4 มีรายได้ 16,001 บาทต่อไร่ หรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันสูงสุด 60,000 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 2,000 บาทต่อไร่ และมีรายได้เฉลี่ย 12,154.13 บาทต่อไร่

1.2.7 รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) มีดังนี้

1) ค่าปุ๋ย (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ สอร์ โมนพีช) พบว่าเกษตรกรร้อยละ 48.3 มีรายจ่ายค่าปุ๋ยระหว่าง 1,001 - 2,000 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 25.9 มีรายจ่ายค่าปุ๋ยระหว่าง 2,001 - 3,000 บาทต่อไร่ โดยเกษตรกรมีรายจ่ายค่าปุ๋ยสูงสุด 5,632 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 200 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 2,290.77 บาทต่อไร่

2) ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรค แมลง สัตว์ศัตรูพืช พบว่าเกษตรกรร้อยละ 99.0 ไม่มีรายจ่ายค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรค แมลง สัตว์ศัตรูพืช และเกษตรกรร้อยละ 1 มีรายจ่ายดังกล่าว

3) ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช พบว่าเกษตรกรเกษตรกรร้อยละ 64.7 มีรายจ่ายค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช และร้อยละ 35.3 ไม่มีรายจ่ายดังกล่าว โดยเกษตรกรร้อยละ 24.4 มีรายจ่ายระหว่าง 101-200 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 15.4 มีรายจ่ายระหว่าง 201-300 บาทต่อไร่ ร้อยละ 12.0 มีรายจ่าย 401 บาทต่อไร่หรือมากกว่า และร้อยละ 10.9 มีรายจ่ายระหว่าง 301-

400 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช สูงสุด 3,000 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 30 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 306.21 บาทต่อไร่

4) **ค่าตัดหญ้า** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 54.2 มีรายจ่ายค่าตัดหญ้า และร้อยละ 45.8 ไม่มีรายจ่ายดังกล่าว โดยเกษตรกรร้อยละ 20.0 มีรายจ่ายระหว่าง 201 - 400 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 10.9 มีรายจ่ายระหว่าง 601-800 บาทต่อไร่ และร้อยละ 10.4 มีรายจ่าย 200 บาทต่อไร่หรือน้อยกว่า โดยมีรายจ่ายค่าตัดหญ้าสูงสุด 2,000 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 130 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 437.83 บาทต่อไร่

5) **ค่าตัดแต่งทางใบ** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 67.7 มีรายจ่ายค่าตัดแต่งทางใบ และร้อยละ 32.3 ไม่มีรายจ่ายดังกล่าว โดยเกษตรกรร้อยละ 37.4 มีรายจ่ายระหว่าง 301 - 400 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 18.4 มีรายจ่ายระหว่าง 201 - 300 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายค่าตัดแต่งทางใบสูงสุด 660 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 33 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 330.86 บาทต่อไร่

6) **ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 87.1 มีรายจ่ายค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต และร้อยละ 12.9 ไม่มีรายจ่ายดังกล่าว โดยเกษตรกรร้อยละ 26.9 มีรายจ่ายระหว่าง 1,501 - 2,000 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 23.4 มีรายจ่ายระหว่าง 1,001-1,500 บาทต่อไร่ และร้อยละ 22.4 มีรายจ่ายระหว่าง 2,001-2,500 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด 3,500 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 180 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 1,854.40 บาทต่อไร่

7) **ค่าอื่น ๆ** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 5.5 มีรายจ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าโดโลไมท์ ค่าบรรทุกผลผลิตปาล์มน้ำมัน และค่าเครื่องดัดสำหรับแรงงาน และร้อยละ 94.5 ไม่มีรายจ่ายดังกล่าว โดยเกษตรกรร้อยละ 3 มีรายจ่าย 400 บาทต่อไร่หรือน้อยกว่า รองลงมาร้อยละ 1.5 มีรายจ่าย 701 บาทต่อไร่ หรือมากกว่า โดยมีรายจ่ายค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด 2,100 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 100 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 662.72 บาทต่อไร่

8) **รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันทั้งหมด** พบว่าเกษตรกรร้อยละ 33.8 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 4,501 – 6,000 บาทต่อไร่ รองลงมาร้อยละ 33.3 มีรายจ่าย 3,001 - 4,500 บาทต่อไร่ โดยมีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันทั้งหมดสูงสุด 9,082 บาทต่อไร่ ต่ำสุด 350 บาทต่อไร่ และมีรายจ่ายเฉลี่ย 4,602.55 บาทต่อไร่

1.2.8 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 99.5 ใช้ทุนของตนเองในการผลิตปาล์มน้ำมัน รองลงมาร้อยละ 15.9 ใช้แหล่งเงินทุนจาก ธ.ก.ส.

1.3 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำแหน่งทางสังคม และประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกร

n = 201

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
การเป็นสมาชิกกลุ่ม						
ไม่เป็นสมาชิก	83	41.3				
เป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	118	58.7				
กลุ่มเกษตรกร	11	5.5				
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	11	5.5				
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	99	49.3				
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	12	6.0				
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	14	7.0				
กลุ่มออมทรัพย์	35	17.4				
ตำแหน่งทางสังคม						
ไม่เป็น	171	85.1				
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	30	14.9				
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผช.ผู้ใหญ่บ้าน	9	4.5				
สมาชิก อบต.	5	2.5				
อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	5	2.5				
อาสาสมัครพัฒนาชุมชน	6	3.0				
คณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ	8	4.0				
ประสบการณ์ในการปลูก			1	40	15.88	7.386
ปลั่มน้ำมัน (ปี)						
5 หรือน้อยกว่า	18	9.0				
6 - 10	43	21.4				
11 - 15	45	22.4				
16 - 20	49	24.3				
20 หรือมากกว่า	46	22.9				

จากตารางที่ 4.3 การศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

1.3.1 การเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่าเกษตรกรร้อยละ 58.7 เป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ และร้อยละ 41.3 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใด โดยประเภทกลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิก พบว่าเกษตรกรร้อยละ 49.3 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. รองลงมาร้อยละ 17.4 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

1.3.2 การดำรงตำแหน่งทางสังคม พบว่าเกษตรกรร้อยละ 85.1 ไม่มีตำแหน่งทางสังคมในชุมชน และร้อยละ 14.9 มีตำแหน่งทางสังคมในชุมชน โดยประเภทตำแหน่งทางสังคมในชุมชน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 4.5 ดำรงตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รองลงมา ร้อยละ 4.0 ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่าง ๆ

1.3.3 ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 24.3 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 16 - 20 ปี รองลงมาร้อยละ 22.9 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน 20 ปีหรือมากกว่า เกษตรกรร้อยละ 22.4 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 11 - 15 ปี และเกษตรกรร้อยละ 21.4 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 6 - 10 ปี โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันสูงสุด 40 ปี ต่ำสุด 1 ปี และมีประสบการณ์เฉลี่ย 15.88 ปี

1.4 ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ ของเกษตรกร การได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมัน ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารจาก **สื่อบุคคล** ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน พ่อค้า ผู้นำชุมชน/ผู้ปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อนบ้าน **สื่อสิ่งพิมพ์** ประกอบด้วย เอกสารของหน่วยงานราชการ เอกสารของบริษัทเอกชน หนังสือพิมพ์ วารสาร **สื่อมวลชน** ประกอบด้วย วิทยุกระจายเสียงชุมชน วิทยุกระจายเสียงทางราชการ โทรทัศน์หลัก (Free TV) โทรทัศน์ดาวเทียม หอกระจายข่าว และอินเทอร์เน็ต **สื่อกิจกรรม** ประกอบด้วย การจัดฝึกอบรม การประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน นิทรรศการ และงานวันเกษตร โดยให้เกษตรกรแสดงความคิดเห็นถึงระดับของการได้รับข้อมูลข่าวสารในประเด็นต่างๆ อยู่ในระดับใด กำหนดระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสารเป็น 5 ระดับ คือ ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน และระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอรายละเอียดตามตารางที่ 4.4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารการผลิตปาล์มน้ำมันจากแหล่งต่างๆ ของเกษตรกร

n = 201

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	
1. สื่อบุคคล						2.30	น้อย
						(0.687)	
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรของรัฐ	6 (3.0)	42 (20.9)	86 (42.8)	53 (26.4)	14 (7.0)	2.87 (0.926)	ปานกลาง
1.2 เจ้าหน้าที่ บริษัทเอกชน	2 (1.0)	17 (8.5)	62 (30.8)	92 (45.8)	28 (13.9)	2.37 (0.862)	น้อย
1.3 พ่อค้า	3 (1.5)	17 (8.5)	34 (16.9)	77 (38.3)	70 (34.8)	2.03 (0.997)	น้อย
1.4 ผู้นำชุมชน/ ผู้ปกครองท้องถิ่น	1 (0.5)	11 (5.5)	53 (26.4)	91 (45.3)	45 (22.4)	2.16 (0.853)	น้อย
1.5 เจ้าหน้าที่ อบต.	0 (0)	4 (2.0)	39 (19.4)	93 (46.3)	65 (32.3)	1.91 (0.769)	น้อย
1.6 เพื่อนบ้าน	9 (4.5)	13 (6.5)	78 (38.8)	64 (31.8)	37 (18.4)	2.47 (1.010)	น้อย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 201

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	
2. สื่อสิ่งพิมพ์						2.11	น้อย
						(0.708)	
2.1 เอกสารของ หน่วยงานราชการ	1 (0.5)	19 (9.5)	80 (39.8)	72 (35.8)	29 (14.4)	2.46 (0.871)	น้อย
2.2 เอกสารของ บริษัทเอกชน	2 (1.0)	19 (9.4)	50 (24.9)	78 (38.8)	52 (25.9)	2.21 (0.968)	น้อย
2.3 หนังสือพิมพ์	1 (0.5)	15 (7.5)	37 (18.4)	77 (38.3)	71 (35.3)	2.00 (0.941)	น้อย
2.4 วารสาร	0 (0)	7 (3.5)	34 (16.9)	70 (34.8)	90 (44.8)	1.79 (0.846)	น้อยที่สุด
3. สื่อมวลชน						1.62	น้อยที่สุด
						(0.603)	
3.1 วิทยุกระจายเสียง ชุมชน	0 (0)	5 (2.5)	17 (8.4)	46 (22.9)	133 (66.2)	1.47 (0.755)	น้อยที่สุด
3.2 วิทยุกระจายเสียง ทางราชการ	0 (0)	6 (3.0)	14 (7.0)	54 (26.8)	127 (63.2)	1.50 (0.756)	น้อยที่สุด
3.3 โทรทัศน์หลัก (Free TV)	0 (0)	13 (6.5)	35 (17.4)	52 (25.9)	101 (50.2)	1.80 (0.949)	น้อยที่สุด
3.4 โทรทัศน์ดาวเทียม	0 (0)	16 (8.0)	49 (24.4)	48 (23.8)	88 (43.8)	1.97 (1.002)	น้อย
3.5 หอกระจายข่าว	0 (0)	3 (1.5)	19 (9.5)	28 (13.9)	151 (75.1)	1.37 (0.718)	น้อยที่สุด
3.6 อินเทอร์เน็ต	2 (1.0)	10 (5.0)	23 (11.4)	35 (17.4)	131 (65.2)	1.59 (0.945)	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 201

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	
4.สื่อกิจกรรม						2.02	น้อย
						(0.695)	
4.1 การจัดฝึกอบรม	2 (1.0)	12 (6.0)	81 (40.3)	81 (40.3)	25 (12.4)	2.43 (0.822)	น้อย
4.2 การประชุม สัมมนา	2 (1.0)	7 (3.5)	57 (28.3)	95 (47.3)	40 (19.9)	2.18 (0.825)	น้อย
4.3 การศึกษาดูงาน	1 (0.5)	11 (5.5)	42 (20.9)	81 (40.3)	66 (32.8)	2.00 (0.897)	น้อย
4.4 นิทรรศการ	1 (0.5)	10 (5.0)	21 (10.4)	75 (37.3)	94 (46.8)	1.75 (0.871)	น้อยที่สุด
4.5 งานวันเกษตร	1 (0.5)	13 (6.5)	29 (14.4)	46 (22.9)	112 (55.7)	1.73 (0.968)	น้อยที่สุด
เฉลี่ยรวม						2.01	น้อย
						(0.524)	

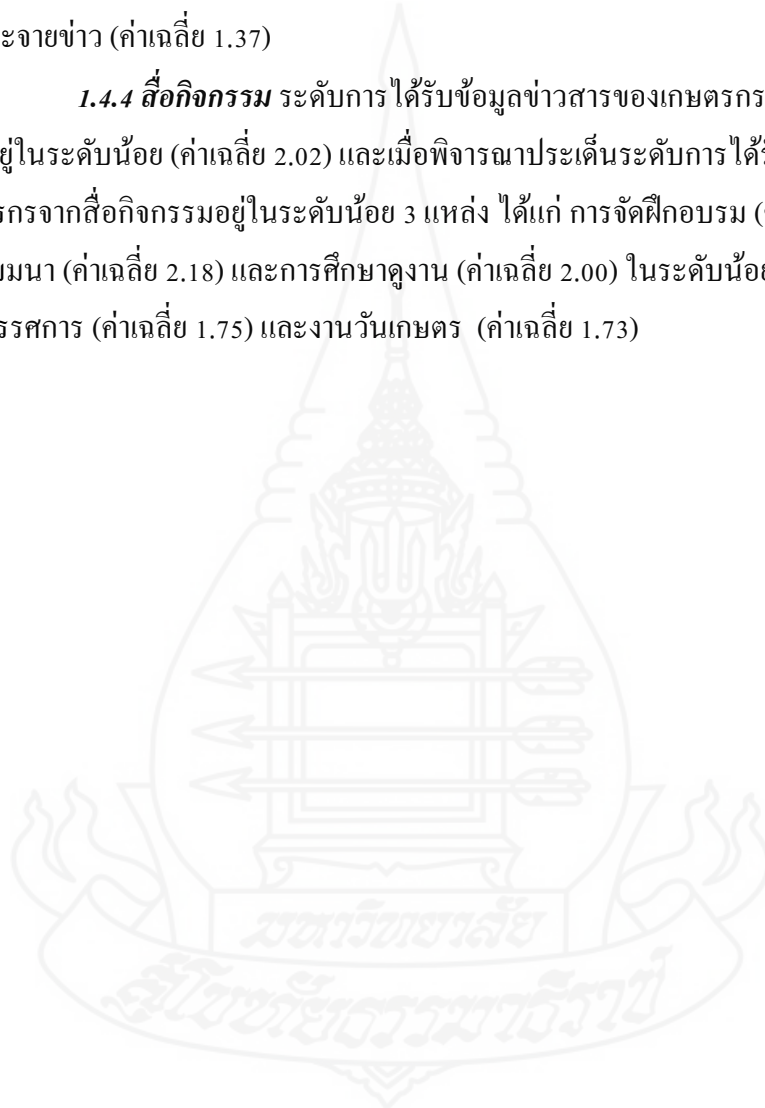
จากตารางที่ 4.4 แหล่งและระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.01) เมื่อพิจารณาข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

1.4.1 สื่อบุคคล ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.30) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ (ค่าเฉลี่ย 2.87) ในระดับน้อย 5 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.47) เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 2.37) ผู้นำชุมชน/ผู้ปกครองท้องที่ (ค่าเฉลี่ย 2.16) พ่อค้า (ค่าเฉลี่ย 2.03) และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล (ค่าเฉลี่ย 1.91)

1.4.2 สื่อสิ่งพิมพ์ ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อสิ่งพิมพ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.11) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ เอกสารของหน่วยงานราชการ (ค่าเฉลี่ย 2.46) เอกสารของบริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 2.21) และหนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 2.00) ในระดับน้อยที่สุด 1 แหล่ง คือ วารสาร (ค่าเฉลี่ย 1.79)

1.4.3 สื่อมวลชน ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อมวลชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.62) และเมื่อพิจารณาประเด็นระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อมวลชนอยู่ในระดับน้อย 1 แหล่ง คือ โทรทัศน์ดาวเทียม (ค่าเฉลี่ย 1.97) และในระดับน้อยที่สุด 5 แหล่ง ได้แก่ โทรทัศน์หลัก (Free TV) (ค่าเฉลี่ย 1.80) อินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 1.59) วิทยุกระจายเสียงทางราชการ (ค่าเฉลี่ย 1.50) วิทยุกระจายเสียงชุมชน (ค่าเฉลี่ย 1.47) และหอกระจายข่าว (ค่าเฉลี่ย 1.37)

1.4.4 สื่อกิจกรรม ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.02) และเมื่อพิจารณาประเด็นระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารของเกษตรกรจากสื่อกิจกรรมอยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ การจัดฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 2.43) การประชุมสัมมนา (ค่าเฉลี่ย 2.18) และการศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 2.00) ในระดับน้อยที่สุด 2 แหล่ง ได้แก่ นิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 1.75) และงานวันเกษตร (ค่าเฉลี่ย 1.73)

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรที่ศึกษา ประกอบด้วย สภาพพื้นที่ พันธุ์ปาล์ม น้ำมัน การเตรียมพื้นที่ การปลูกปาล์มน้ำมัน การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน สุขลักษณะและความสะอาด การอารักขาปาล์มน้ำมัน และการเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยมีผลการศึกษาดังรายละเอียดในตอนที 4.5 - 4.12

ตารางที่ 4.5 สภาพพื้นที่ในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

สภาพพื้นที่	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลักษณะพื้นที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
พื้นที่ราบ	110	54.7
พื้นที่ดอน	44	21.9
พื้นที่ลุ่ม	53	26.4
ที่ลาดเชิงเขา	2	1.0
ลักษณะดิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดินร่วน	64	31.8
ดินเหนียว	46	22.9
ดินร่วนปนดินเหนียว	80	39.8
ดินร่วนปนทราย	19	9.5

1. สภาพพื้นที่ในการผลิตปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.5

1.1 ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 54.7 ลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ ร้อยละ 26.4 มีลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นที่ลุ่ม และเกษตรกรร้อยละ 21.9 ลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นที่ดอน

1.2 ลักษณะดิน พบว่าเกษตรกรร้อยละ 39.8 มีลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นดินร่วนปนเหนียว ร้อยละ 31.8 ลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นดินร่วน และเกษตรกรร้อยละ 22.9 ลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นดินเหนียว

ตารางที่ 4.6 พันธุ์และแหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

n = 201

พันธุ์และแหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูก		
เทเนอรา	201	100
แหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน	49	24.4
บริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	125	62.2
เกษตรกรผู้จำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	38	18.9

2. พันธุ์และแหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.6

2.1 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูก พบว่าเกษตรกรทุกราย (ร้อยละ 100) ปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์เทเนอรา โดยไม่มีการปลูกพันธุ์อื่น

2.2 แหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.2) ซื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันมาจากบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน เกษตรกรร้อยละ 24.4 และ 18.9 ซื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันมาจากศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันและเกษตรกรผู้จำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

การเตรียมพื้นที่	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือน ม.ค.-เม.ย.	173	86.1
ปรับเกลี่ยพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้	176	87.6
ทำถนนในแปลง	107	53.2
ทำร่องระบายน้ำ	38	18.9
วางแผนปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า	82	40.8

3. การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

จากตารางที่ 4.7 ศึกษาการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรร้อยละ 87.6 ปรับเกี่ยพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.1 , 53.2 และ 40.8) เตรียมพื้นที่ปลูกโดยดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือน มกราคมถึงเดือน เมษายน ทำถนนในแปลง และวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าตามลำดับ และเกษตรกรน้อยกว่าครึ่ง (ร้อยละ 18.9) ทำร่องระบายน้ำ

ตารางที่ 4.8 การปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

การปลูกปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระยะปลูกปาล์มน้ำมันระหว่างต้น		
8 x 8 เมตร	4	2.0
9 x 9 เมตร	66	32.8
10 x 10 เมตร	131	65.2
อายุต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก (เดือน)		
7 หรือน้อยกว่า	1	0.5
8 - 9	48	23.9
10 - 11	64	31.8
12 หรือมากกว่า	88	43.8
ต่ำสุด = 7 สูงสุด = 15 เฉลี่ย = 10.59 S.D. = 1.916		

4. การปลูกปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.8

4.1 ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน (ระยะระหว่างต้น) พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 65.2) ปลูกปาล์มน้ำมันระยะระหว่างต้น 10 x 10 เมตร มีเกษตรกรร้อยละ 32.8 และ 2.0 ปลูกปาล์มน้ำมันระยะ 9 x 9 เมตร และระยะ 8 x 8 เมตร ตามลำดับ

4.2 อายุต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก พบว่าเกษตรกรส่วนมาก (ร้อยละ 43.8) ใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุ 12 เดือน หรือมากกว่า รองลงมาร้อยละ 31.8 ใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุระหว่าง 10 - 11 เดือน ร้อยละ 23.9 ใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุระหว่าง 8 - 9 เดือน โดยมีการใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุสูงสุด 15 เดือน ต่ำสุด 7 เดือน และอายุเฉลี่ย 10.59 เดือน

ตารางที่ 4.9 การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

การบำรุงดูแลรักษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน		
ใส่ตามความพอใจ	12	6.0
2 เดือน/ครั้ง	9	4.5
3 เดือน/ครั้ง	92	45.8
6 เดือน/ครั้ง	59	29.4
อื่น ๆ ได้แก่ 4 เดือน/ครั้ง 5 เดือน/ครั้ง และปีละ 1 ครั้ง	29	14.4
การให้น้ำ		
ไม่มีระบบให้น้ำ	197	98.0
มีระบบให้น้ำ	4	2.0
โดยท่อและสายยาง	3	1.5
ติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (drip irrigation)	1	0.5
การตัดแต่งทางใบ		
ไม่ตัดแต่ง	21	10.4
ตัดแต่ง	180	89.6
เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ทางใบ	83	41.3
เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ทางใบ	97	48.3

5. การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.9

5.1 การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนมากร้อยละ 45.8 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 3 เดือน/ครั้ง รองลงมาร้อยละ 29.4 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 6 เดือน/ครั้ง และเกษตรกรร้อยละ 14.4 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 4 เดือน/ครั้ง ,5 เดือน/ครั้ง และปีละ 1 ครั้ง

5.2 การให้น้ำ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 ไม่มีระบบการให้น้ำปาล์มน้ำมัน และร้อยละ 2.0 มีระบบการให้น้ำปาล์มน้ำมัน โดยเกษตรกรร้อยละ 1.5 ใช้ท่อและสายยาง และร้อยละ 0.5 ติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (drip irrigation)

5.3 การตัดแต่งทางใบ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 89.6 มีการตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน และมีเกษตรกรร้อยละ 10.4 ไม่ตัดแต่งทางใบ โดยเกษตรกรร้อยละ 48.3 เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ทางใบ และเกษตรกรร้อยละ 41.3 เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ทางใบ

ตารางที่ 4.10 การปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมันของเกษตรกร
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

n = 201

สุขลักษณะและความสะอาด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นปาล์มหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์มน้ำมัน	173	86.1
เก็บผลปาล์มน้ำมันร่วงหล่นอยู่บริเวณโคนต้น	182	90.5
ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ	96	47.8
ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช	15	7.5
ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก	51	25.4

6. การปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมัน

จากตารางที่ 4.10 ศึกษาการปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 90.5 เก็บผลปาล์มน้ำมันที่ร่วงหล่นอยู่บริเวณโคนต้น ร่องลงมาร้อยละ 86.1 นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้น ร้อยละ 47.8 ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ ร้อยละ 25.4 ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก และร้อยละ 7.5 ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช

ตารางที่ 4.11 การอารักขาป่าลุ่มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

การอารักขาป่าลุ่มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การป้องกันกำจัดโรคพืช		
ไม่ได้ปฏิบัติ	191	95.0
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	10	5.0
แรงงานคน	9	4.5
ฉีดพ่นด้วยสารเคมี	2	1.0
การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช		
ไม่ได้ปฏิบัติ	166	82.6
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	35	17.4
การเขตกรรม	16	8.0
ฉีดพ่นด้วยสารเคมี	3	1.5
ชีววิธี	19	9.5
การป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูพืช		
ไม่ได้ปฏิบัติ	166	82.6
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	35	17.4
การเขตกรรม	30	14.9
ใช้สารเคมี	2	1.0
สัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เขี้ยวงา นกเค้าแมว	13	6.5
อื่น ๆ ได้แก่ ใช้ตระแกรงห่อ โคนต้น	2	1.0
การป้องกันกำจัดวัชพืช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
แรงงานคน	144	71.6
ใช้วัสดุคลุมดิน	1	0.5
ฉีดพ่นด้วยสารเคมี	97	48.3
ปลูกพืชคลุมดิน	3	1.5

7. การอารักขาปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.11

7.1 การป้องกันกำจัดโรคพืช พบว่าเกษตรกรร้อยละ 4.5 ป้องกันกำจัดโรคปาล์มน้ำมันโดยแรงงานคน และร้อยละ 1.0 ป้องกันกำจัดโรคปาล์มน้ำมันโดยฉีดพ่นด้วยสารเคมี

7.2 การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช พบว่าเกษตรกรเพียงส่วนน้อยร้อยละ 9.5 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยชีววิธี ร้อยละ 8.0 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยการเขตรกรรม และร้อยละ 1.5 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยการฉีดพ่นด้วยสารเคมี

7.3 การป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูพืช พบว่าเกษตรกรร้อยละ 14.9 ป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมันโดยการเขตรกรรม รองลงมาร้อยละ 6.5 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยสัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เขี้ยว นกเค้าแมว

7.4 การป้องกันกำจัดวัชพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 71.6 ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยแรงงานคน รองลงมาร้อยละ 48.3 ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยการฉีดพ่นด้วยสารเคมี

ตารางที่ 4.12 การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ยังไม่ให้ผลผลิต	9	4.5
ใช้เสียมแทงทะลายนสำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี	111	55.2
ใช้มีดขอค้ำยาวสำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 8 ปี	146	72.6
ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ยังไม่ให้ผลผลิต	9	4.5
เก็บเกี่ยวผลผลิตทุก 15 วัน	165	82.1
อื่นๆ ได้แก่ เก็บเกี่ยวผลผลิตทุก 20 วัน และ ทุก 30 วัน	23	11.4
แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นำไปขายที่ลานเท	163	81.1
ส่งโรงงาน/บริษัท	33	16.4
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	14	7.0

8. การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน จากตารางที่ 4.12

8.1 เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 72.6 ใช้มีดขอค้ำยาวสำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 8 ปี และเกษตรกรร้อยละ 55.2 ใช้เสียมแทงทะลายนสำหรับปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี

8.2 ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 82.1 เก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันทุก 15 วัน และเกษตรกรร้อยละ 11.4 เก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันทุก 20 วัน และ ทุก 30 วัน

8.3 แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 81.1 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันไปขายที่ลานเท รองลงมาร้อยละ 16.4 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันส่งโรงงานหรือบริษัท และร้อยละ 7.0 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันนำไปขายที่กลุ่มสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

การศึกษาความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ประกอบด้วย ความรู้เรื่องพันธุ์ปาล์มน้ำมัน หลักการปลูกปาล์มน้ำมัน การอารักขา ความรู้เรื่องธาตุอาหาร การเก็บเกี่ยว และการขนส่งปาล์มน้ำมัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1.พันธุ์เทเนอรา เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์พ่อฟิลิเฟอรา และพันธุ์แม่คูรา	ถูก	199	99.0
2.ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มาจากลูกใต้โคนของต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุดในสวน (ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีได้มาจากแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้และมีหนังสือรับรองพันธุ์)	ผิด	159	79.1
3.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชสมบูรณ์เพศ คือมีดอกตัวผู้และดอกตัวเมียบนต้นเดียวกัน	ถูก	162	80.6
4.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอัตราการสังเคราะห์แสงสูงมาก ต้องการแสงไม่ต่ำกว่า 2,000 ชั่วโมง ต่อปี และไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง ต่อวัน	ถูก	182	90.5
5.การปลูกปาล์มน้ำมัน ควรรองกันหลุมด้วยร็อกฟอสเฟต เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน	ถูก	190	94.5
6.ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันคือ ดินทราย เพราะระบายน้ำได้ดี (ดินที่เหมาะสม คือ ดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียว)	ผิด	174	86.6
7.การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย	ถูก	181	90.0

n = 201

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 201

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
8.การปลูกปาล์มน้ำมันในระยะชิด จะทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีจำนวนต้นต่อไร่สูงกว่าในระยะปลูกที่กว้างกว่า (ระยะปลูกที่นิยมมากที่สุด 9 x 9 เมตร)	ผิด	169	84.1
9.ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันในช่วงก่อนให้ผลผลิต (แรกปลูก จนถึง 3 ปี) เพราะเป็นช่วงที่ปาล์มน้ำมันกำลังเจริญเติบโต	ถูก	181	90.0
10.ไม่ควรใช้ทะเลทรายเปล่าคลุมโคน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาการระบาดของด้วงแรด (ควรใช้ทะเลทรายเปล่าคลุมโคน เพราะมีธาตุอาหารที่มีประโยชน์และป้องกันการชะหน้าดิน)	ผิด	115	57.2
11.ปาล์มน้ำมันต้องการธาตุอาหารหลัก 5 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน	ถูก	190	94.5
12.ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก็ได้ ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน (ควรกำจัดวัชพืชรากก่อนที่จะใส่ปุ๋ย)	ผิด	152	75.6
13.การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัด จะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (ควรใส่ปุ๋ยเมื่อดินมีความชื้นเพียงพอ)	ผิด	192	95.5
14.ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโบรอน ทำให้ใบหยิกเจริญผิดปกติ รูปราง ใบอ่อนปลายใบเป็นรูปตะขอ	ถูก	164	81.6
15.อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส (เกิดจากการขาดธาตุโปแตสเซียม)	ผิด	75	37.3
16.การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (ใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 17)	ผิด	35	17.4

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 201

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
17.คิ้วแสดไม่ใช่แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (คิ้วแสดเป็นแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน)	ผิด	143	71.1
18.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอายุยาว สามารถให้ผลผลิตคงที่ ได้นาน 50 ปี (ปาล์มน้ำมันเมื่ออายุ 25-30 ปี จะให้ผลผลิต ไม่คุ้มกับการลงทุน)	ผิด	160	79.6
19.การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่ สังเกต ได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล	ถูก	197	98.0
20.การขนส่งทะลายปาล์มน้ำมันจากแปลงเกษตรกรรมสู่ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง	ถูก	196	97.5

จากตารางที่ 4.13 ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรตอบถูกมากกว่าร้อยละ 50.0 ใน 18 ประเด็น โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) พันธุ์เทนอรา เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์ฟอพิซิเฟอรา และพันธุ์แม่มดูรา (ร้อยละ 99.0) (19) การเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่ สังเกตได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล (ร้อยละ 98.0) (20) การขนส่งทะลายปาล์มน้ำมันจากแปลงเกษตรกรรมสู่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 97.5) (13) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัด จะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (ร้อยละ 95.5) (5) การปลูกปาล์มน้ำมัน ควรรองก้นหลุมด้วยร็อกฟอสเฟต เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน (ร้อยละ 94.5) (11) ปาล์มน้ำมันต้องการธาตุอาหารหลัก 5 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน (ร้อยละ 94.5) (4) ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอัตราการสังเคราะห์แสงสูงมาก ต้องการแสงไม่ต่ำกว่า 2,000 ชั่วโมง ต่อปี และไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง ต่อวัน (ร้อยละ 90.5) (7) การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย (ร้อยละ 90.0) (9) ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันในช่วงก่อนให้ผลผลิต (แรกปลูก จนถึง 3 ปี) เพราะเป็นช่วงที่ปาล์มน้ำมันกำลังเจริญเติบโต (ร้อยละ 90.0) (6) ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันคือ ดินทราย เพราะระบายน้ำได้ดี (ร้อยละ 86.6) (8) การปลูกปาล์มน้ำมันในระยะชิด จะทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีจำนวนต้นต่อไร่สูงกว่าในระยะปลูกที่กว้างกว่า (ร้อยละ 84.1) (14) ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโบรอน ทำให้ใบหยิกเจริญผิดปกติ ใบอ่อนปลายใบเป็น

รูปตะขอ (ร้อยละ 81.6) (3) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัด จะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (ร้อยละ 80.6) (18) ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอายุยาว สามารถให้ผลผลิตได้นาน 50 ปี (ร้อยละ 79.6) (2) อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส (ร้อยละ 79.1) (12) ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก็ได้ ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 75.6) (17) ดัชนีแรงไม่ใช้แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 71.1) (10) ไม่ควรใช้ทะเลทรายเปล่าคลุมโคน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาการระบาดของด้วงแรด (ร้อยละ 57.2) และพบว่ามี 2 ประเด็นที่เกษตรกรตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 50.0 ได้แก่ (15) อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส (ร้อยละ 37.3) (16) การเก็บตัวอย่างใบปาล์ม น้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (ร้อยละ 17.4)

ตารางที่ 4.14 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

จำนวนข้อ ที่ตอบถูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
			10	20	16.00	2.042
18 - 20	48	23.9				
15 - 17	104	51.7				
12 - 14	43	21.4				
น้อยกว่า 11	6	3.0				

จากตารางที่ 4.14 ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 51.7 ตอบถูก 15 - 17 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 23.9 ตอบถูก 18 - 20 ข้อ โดยตอบถูกสูงสุด 20 ข้อ ต่ำสุด 10 ข้อ และตอบถูกเฉลี่ย 16 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน เป็นประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยคำตอบให้เลือกเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน ระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน ระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน ระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การประเมินความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

n = 201

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					เฉลี่ย	ความหมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม						3.11	ปานกลาง	
						(1.051)		
1.1 สามารถคาดการณ์ราคาผลผลิตได้	17 (8.5)	19 (24.3)	83 (41.3)	40 (19.9)	12 (6.0)	3.17 (1.454)	ปานกลาง	1
1.2 สามารถคำนวณปริมาณผลผลิตได้	19 (9.5)	58 (28.9)	72 (35.8)	36 (17.9)	16 (8.0)	3.14 (1.073)	ปานกลาง	2
1.3 ช่วยกำหนดพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันได้	17 (8.5)	55 (27.3)	68 (33.8)	43 (21.4)	18 (9.0)	3.05 (1.090)	ปานกลาง	4
1.4 สามารถวางแผนการผลิตปาล์มน้ำมันได้	18 (9.0)	65 (32.3)	59 (29.4)	36 (17.9)	23 (11.4)	3.09 (1.147)	ปานกลาง	3
2. ราคาผลผลิตปาล์ม						2.88	ปานกลาง	
						(0.918)		
2.1 การประกันราคาผลผลิต	39 (19.4)	47 (23.4)	49 (24.4)	44 (21.9)	22 (10.9)	3.18 (1.281)	ปานกลาง	1
2.2 การแทรกแซงราคาผลผลิต	22 (10.9)	34 (16.9)	43 (21.4)	60 (29.9)	42 (20.9)	2.67 (1.281)	ปานกลาง	2
2.3 การปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด	17 (8.5)	19 (9.5)	52 (25.8)	67 (33.3)	46 (22.9)	2.47 (1.188)	น้อย	3
2.4 การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต	34 (16.9)	55 (27.4)	48 (23.9)	41 (20.4)	23 (11.4)	3.18 (1.260)	ปานกลาง	1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 201

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					เฉลี่ย	ความหมาย	อันดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
3. การรวมกลุ่มเกษตรกร						2.95	ปานกลาง	
						(1.122)		
3.1 การสร้างลานเทของชุมชน	24 (11.9)	38 (18.9)	81 (40.3)	40 (19.9)	18 (9.0)	3.05 (1.108)	ปานกลาง	1
3.2 การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน	19 (9.5)	42 (20.9)	66 (32.8)	36 (17.9)	38 (18.9)	2.84 (1.227)	ปานกลาง	2
4. โครงการจากภาครัฐ						2.88	ปานกลาง	
						(1.021)		
4.1 โครงการแก้ไขปัญหาปาล์ม	16 (8.0)	36 (18.0)	64 (31.8)	63 (31.3)	22 (10.9)	2.81 (1.103)	ปานกลาง	2
4.2 โครงการส่งเสริมปลูกปาล์มทดแทนสวนเก่า	19 (9.5)	47 (23.4)	63 (31.3)	51 (25.4)	21 (10.4)	2.96 (1.135)	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม						2.95	ปานกลาง	
						(0.898)		

จากตารางที่ 4.15 ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.95) เมื่อพิจารณาข้อมูลแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

4.1 การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน โดยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ประเด็นย่อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ สามารถคาดการณ์ราคาผลผลิตได้ (ค่าเฉลี่ย 3.17) สามารถคำนวณปริมาณผลผลิตได้ (ค่าเฉลี่ย 3.14) ช่วยกำหนดพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันได้ (ค่าเฉลี่ย 3.05) และสามารถวางแผนการผลิตปาล์มน้ำมันได้ (ค่าเฉลี่ย 3.09)

4.2 ราคาผลผลิตปาล์ม ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.88) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็น ได้แก่ การประกันราคา

ผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.18) การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.18) และการแทรกแซงราคา
ผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.67) ในระดับน้อย 1 ประเด็น ได้แก่ การปล่อยให้เข้าไปตามกลไกตลาด
(ค่าเฉลี่ย 2.47)

4.3 การรวมกลุ่มเกษตรกร ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง
(ค่าเฉลี่ย 2.95) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ประเด็น ได้แก่ การสร้างลานเท
ของชุมชน (ค่าเฉลี่ย 3.05) และการสร้างโรงงานแปรรูปชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.84)

4.4 โครงการจากภาครัฐ ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรอยู่ในระดับปานกลาง
(ค่าเฉลี่ย 2.88) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ประเด็น ได้แก่ โครงการ
ส่งเสริมปลูกปาล์มพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่า (ค่าเฉลี่ย 2.96) และโครงการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน
(ค่าเฉลี่ย 2.81)

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ประกอบด้วย ปัญหาและข้อเสนอแนะทั้งด้าน การผลิตปาล์มน้ำมัน ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ด้าน การตลาดและการได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ปรากฏผลในตารางที่ 4.16- 4.17 ดังนี้

ตารางที่ 4.16 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	
1.การผลิตปาล์มน้ำมัน						2.14	น้อย
						(0.617)	
1.1 สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม	4 (2.0)	8 (4.0)	40 (19.9)	69 (34.3)	80 (39.8)	1.94 (0.968)	น้อย
1.2 แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ	7 (3.5)	27 (13.4)	34 (16.9)	60 (29.9)	73 (36.3)	2.18 (1.165)	น้อย
1.3 ขาดเงินทุนในการดำเนินการ	6 (3.0)	24 (11.9)	37 (18.4)	74 (36.8)	60 (29.9)	2.21 (1.090)	น้อย
1.4 ปุ๋ยเคมีมีราคาสูง	95 (47.3)	48 (23.8)	35 (17.4)	16 (8.0)	7 (3.5)	4.03 (1.133)	มาก
1.5 แมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด	0 (0)	0 (0)	17 (8.5)	56 (27.8)	128 (63.7)	1.45 (0.647)	น้อยที่สุด
1.6 โรคปาล์มน้ำมัน	0 (0)	3 (1.5)	18 (9.0)	51 (25.4)	129 (64.2)	1.48 (0.722)	น้อยที่สุด
1.7 วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน	1 (0.5)	9 (4.5)	22 (10.9)	58 (28.9)	111 (55.2)	1.66 (0.880)	น้อยที่สุด
2.ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน						2.34	ปานกลาง
						(0.876)	
2.1 ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ	23 (11.4)	28 (13.9)	53 (26.4)	58 (28.9)	39 (19.4)	2.69 (1.255)	ปานกลาง
2.2 ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน	11 (5.5)	26 (12.9)	53 (26.4)	73 (36.3)	38 (18.9)	2.50 (1.105)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 201

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)						ความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	เฉลี่ย	
2. ความรู้เกี่ยวกับการผลิต							
 ปาล์มน้ำมัน (ต่อ)							
2.3 ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการใส่ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ	2 (1.0)	22 (10.9)	58 (28.9)	78 (38.8)	41 (20.4)	2.33 (0.956)	น้อย
2.4 ไม่มีความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน	1 (0.5)	19 (9.5)	55 (27.4)	84 (41.7)	42 (20.9)	2.27 (0.915)	น้อย
2.5 ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว	1 (0.5)	7 (3.5)	36 (17.9)	85 (42.3)	72 (35.8)	1.91 (0.846)	น้อย
3. ด้านการตลาด						2.94	ปานกลาง
						(0.774)	
3.1 แหล่งรับซื้ออยู่ไกล	0 (0)	6 (3.0)	35 (17.4)	73 (36.3)	87 (43.3)	1.80 (0.831)	น้อยที่สุด
3.2 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	55 (27.4)	57 (28.4)	56 (27.8)	23 (11.4)	10 (5.0)	3.62 (1.148)	มาก
3.3 ถูกกดราคา	56 (27.8)	39 (19.4)	55 (27.4)	34 (16.9)	17 (8.5)	3.41 (1.286)	มาก
4. การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่						2.18	น้อย
						(0.915)	
4.1 ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่	0 (0)	17 (8.5)	54 (26.8)	74 (36.8)	56 (27.9)	2.16 (0.930)	น้อย
4.2 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง	1 (0.5)	21 (10.4)	54 (26.9)	66 (32.8)	59 (29.4)	2.20 (0.995)	น้อย
เฉลี่ยรวม						2.40	น้อย
						(0.575)	

จากตารางที่ 4.16 ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่าระดับความรุนแรงของปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40) เมื่อพิจารณาระดับความรุนแรงของปัญหาแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

5.1 การผลิต พบว่าเกษตรกรมีระดับความรุนแรงของปัญหาจากการผลิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย(ค่าเฉลี่ย 2.14) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับมาก 1 ประเด็นย่อย ได้แก่ ปุ๋ยเคมีมีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย 4.03) ระดับความรุนแรงของปัญหาจากการผลิตอยู่ในระดับน้อย 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ ขาดเงินทุนในการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 2.21) แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.18) สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 1.94) และอยู่ในระดับน้อยที่สุด 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน(ค่าเฉลี่ย 1.66) โรคปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 1.48) แมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด (ค่าเฉลี่ย 1.45)

5.2 ด้านความรู้ พบว่าเกษตรกรมีระดับความรุนแรงของปัญหาด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ (ค่าเฉลี่ย 2.69) ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.50) ระดับความรุนแรงของปัญหาด้านความรู้อยู่ในระดับน้อย 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการใส่ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 2.33) ไม่มีความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.27) และไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 1.91)

5.3 ด้านการตลาด พบว่าเกษตรกรมีระดับความรุนแรงของปัญหาด้านการตลาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94) และเมื่อพิจารณาประเด็นอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ ราคาผลผลิตไม่แน่นอน (ค่าเฉลี่ย 3.62) และถูกกดราคา (ค่าเฉลี่ย 3.41) ระดับความรุนแรงของปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ประเด็นย่อย ได้แก่ แหล่งรับซื้ออยู่ไกล (ค่าเฉลี่ย 1.80)

5.4 ด้านการได้รับการส่งเสริม พบว่าเกษตรกรมีระดับความรุนแรงของปัญหาด้านการได้รับการส่งเสริม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.18) และเมื่อพิจารณาประเด็นระดับความรุนแรงของปัญหาด้านการได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับน้อยทั้ง 2 ประเด็น ได้แก่ ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 2.16) และเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 2.20)

ตารางที่ 4.17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 201

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การผลิตปาล์มน้ำมัน		
1) ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน	2	1.0
2) ควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี	2	0.5
2. การตลาดของปาล์มน้ำมัน		
1) ไม่ควรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา	1	0.5
2) ควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต	2	1.0
3. การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน		
1) รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา	1	0.5
2) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน	2	1.0
3) ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต	1	0.5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร จากตารางที่ 4.17 พบว่าเกษตรกร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เกษตรกรร้อยละ 1.0 มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน ควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต และควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรร้อยละ 0.5 มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี ไม่ควรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา และควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

หาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมัน รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม ได้แก่ ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ปรากฏผลในตารางที่ 4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและ ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

n = 201

ปัจจัยพื้นฐาน	ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	
	r	Sig.
เพศ	0.055	0.437
อายุ	-0.008	0.912
ระดับการศึกษา	0.052	0.467
จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	-0.018	0.797
รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมัน	0.005	0.946
รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน	-0.104	0.143
ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน	0.117	0.099
แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร	-0.312**	0.000

** = มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.18 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและปัจจัยพื้นฐานทางสังคม กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังนี้

เพศ พบว่า เพศกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุ พบว่า อายุกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษากับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

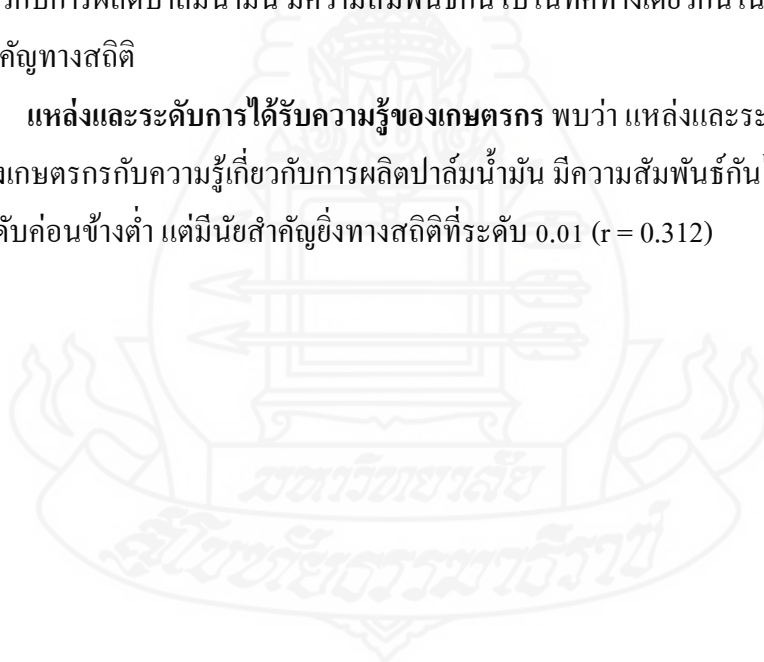
จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า รายได้จากการผลิตปาล์มน้ำมันกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมันกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร พบว่า แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกรกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้ามในระดับค่อนข้างต่ำ แต่มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.312$)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร”
ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นสำคัญ โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

1.1.2 เพื่อศึกษาสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1.1.3 เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1.1.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

1.1.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จำนวน 13,988 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบพบโดยบังเอิญ (Accidental sampling) ตามสัดส่วนของประชากรแต่ละตำบล

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน และปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคม

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในอำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.03 ปี เกษตรกรเกือบสองในสี่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 3.96 คน

2) สภาพทางเศรษฐกิจ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทำสวนปาล์ม น้ำมัน อาชีพรอง คือ ทำสวนยางและรับจ้าง พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 24.23 ไร่ พื้นที่ของตนเอง เฉลี่ย 21.69 ไร่ เช่าพื้นที่ทำการเกษตรเพียง 1 ราย และเป็นพื้นที่อื่นๆ (ที่ทำฟรี ที่สาธารณะ ประโยชน์) เฉลี่ย 31.93 ไร่ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 17.58 ไร่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 2.25 คน จำนวนแรงงานจ้าง เฉลี่ย 3.38 คน รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) เฉลี่ย 216,194.15 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ 12,154.13 บาทต่อไร่ ส่วนรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) เกษตรกรมีรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 4,602.55 บาทต่อไร่ โดยเกษตรกรมีรายจ่ายค่าปุ๋ย (ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ฮอร์โมนพืช) เฉลี่ย 2,290.77 บาทต่อไร่ มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 1 มีรายจ่ายค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรค แมลง ศัตรูศัตรูพืช ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชเฉลี่ย 306.21 บาทต่อไร่ ค่าตัดหญ้าเฉลี่ย 437.83 บาทต่อไร่ ค่าตัดแต่งทางใบเฉลี่ย 330.86 บาทต่อไร่ ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 1,854.40 บาทต่อไร่ ค่าอื่นๆ เฉลี่ย 662.72 บาทต่อไร่ และเกษตรกรเกือบทั้งหมดใช้เงินทุนของตนเองเป็นแหล่งเงินทุนในการผลิตปาล์มน้ำมัน

3) สภาพทางสังคม เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้านาคาร์เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเกษตรกรส่วนน้อยมีการดำรงตำแหน่งทางสังคม เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 15.88 ปี ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรจากแหล่งต่างๆ ทั้ง สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐระดับปานกลาง

1.3.2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1) สภาพพื้นที่ในการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่าลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าชะ จังหวัดชุมพร พื้นที่มากกว่าครึ่งมีลักษณะพื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ

พื้นที่หนึ่งในสี่มีลักษณะเป็นที่ลุ่ม และลักษณะดินที่ใช้ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรหนึ่งในสามเป็นดินร่วนปนดินเหนียว และเกือบหนึ่งในสี่เป็นดินเหนียว

2) พันธุ์และแหล่งที่มาของพันธุ์ปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรทุกรายปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์เทนอรา เกษตรกรมากกว่าครึ่งซื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันมาจากบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน เกษตรกรเกือบหนึ่งในสี่ซื้อพันธุ์ปาล์มน้ำมันมาจากศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันและจากเกษตรกรผู้จำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

3) การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ เตรียมพื้นที่ปลูกโดยดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ทำถนนในแปลง วางแนวปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า และเกษตรกรน้อยกว่าครึ่งทำร่องระบายน้ำ และทำร่องระบายน้ำ

4) การปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรเกือบสองในสามปลูกปาล์มน้ำมันระยะระหว่างต้น 10 x 10 เมตร ใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันอายุเฉลี่ย 10.59 เดือน

5) การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรเกือบครึ่งใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 3 เดือน/ครั้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีระบบการให้น้ำสำหรับปาล์มน้ำมัน และเกษตรกรส่วนน้อยมีระบบการให้น้ำปาล์มน้ำมัน โดยใช้ท่อและสายยาง และติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (drip irrigation) เกษตรกรเกือบส่วนใหญ่มีการตัดแต่งทางใบ

6) การปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรเกือบทุกรายเก็บผลปาล์มน้ำมันที่ร่วงหล่นอยู่บริเวณโคนต้น เกษตรกรมากกว่าสามในสี่นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์มน้ำมัน เกษตรกรเกือบครึ่งทำความสะอาดเครื่องมืออุปกรณ์และลับให้คมเสมอ เกษตรกรหนึ่งในสี่ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก และใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช

7) การอารักขาปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ป้องกันกำจัดโรคปาล์มน้ำมัน มีเกษตรกรส่วนน้อยป้องกันกำจัดโรคปาล์มน้ำมัน โดยใช้แรงงานคนและฉีดพ่นด้วยสารเคมี เกษตรกรหนึ่งในสามป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน โดยชีววิธี การเขตกรรม และการฉีดพ่นด้วยสารเคมี เกษตรกรหนึ่งในสามป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมันโดยการเขตกรรม ส่วนน้อยป้องกันกำจัดศัตรูปาล์มน้ำมัน โดยใช้ศัตรูธรรมชาติ และการใช้สารเคมี เกษตรกรส่วนใหญ่ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยการ ใช้แรงงานคน ร่องลงมาฉีดพ่นด้วยสารเคมี และเกษตรกรส่วนน้อยปลูกพืชคลุมดินและใช้วัสดุคลุมดิน

8) การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรเกือบสามในสี่ใช้มีดขูด้ามยาวสำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 8 ปี และเกษตรกรมากกว่าสองในสี่ใช้เสียมแทง

ทะเลสาบสำหรับปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันทุก 15 วัน และเกษตรกรส่วนน้อยเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันทุก 20 วัน และ ทุก 30 วัน

1.3.3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ตอบถูกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยเรียงลำดับตามร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ตอบถูก 5 อันดับจากมากไปหาน้อย คือ พันธุ์เทนอรา เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์ฟอพิติเฟอรา และพันธุ์แมคูรา (ร้อยละ 99.0) การเก็บเกี่ยวทะเลสาบปาล์มน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่สังเกตได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล (ร้อยละ 98.0) การขนส่งทะเลสาบปาล์มน้ำมันจากแปลงเกษตรกรสู่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 97.5) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัด จะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (ร้อยละ 95.5) ปาล์มน้ำมันต้องการธาตุอาหารหลัก 5 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน (ร้อยละ 94.5)

ส่วนความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรตอบถูกน้อย 5 อันดับแรก คือการเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (ร้อยละ 17.4) อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส (ร้อยละ 37.3) ไม่ควรใช้ทะเลสาบเปล่าคลุมโคน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาการระบาดของด้วงแรด (ร้อยละ 57.2) ด้วงแรดไม่ใช่แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 71.1) ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก็ได้ ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 75.6)

1.3.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทุกประเด็นได้แก่ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ราคาผลผลิต การรวมกลุ่มเกษตรกร และ โครงการจากภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น

1.3.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1) ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาระดับปัญหาของเกษตรกรในแต่ละประเด็น มีดังนี้

(1) การผลิตปาล์มน้ำมัน โดยภาพรวมความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเกษตรกรมีระดับปัญหามากในประเด็นปุ๋ยเคมีมีราคาสูง มีปัญหาในระดับน้อยในประเด็นขาดเงินทุนในการดำเนินการ แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ และสภาพพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมันไม่เหมาะสม และมีปัญหาในระดับน้อยที่สุดในประเด็นวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน โรคปาล์มน้ำมัน และแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด

(2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยภาพรวมความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลางในประเด็นไม่มีความรู้เรื่อง

การวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ และไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์ม น้ำมัน และมีปัญหาหาระดับน้อยในประเด็นไม่มีความรู้เรื่องวิธีการใส่ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ ไม่มี ความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน และไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว

(3) ด้านการตลาด โดยภาพรวมความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเกษตรกรมีปัญหาระดับมากในประเด็นราคาผลผลิตไม่แน่นอน ถูกกดราคา และมี ปัญหาหาระดับน้อยที่สุดในประเด็นแหล่งรับซื้ออยู่ไกล

(4) การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ โดยภาพรวมความ รุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเกษตรกรมีปัญหาระดับน้อยในประเด็นเจ้าหน้าที่ให้ คำแนะนำไม่ทั่วถึง และไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่

2) ข้อเสนอแนะของเกษตรกร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) การผลิตปาล์มน้ำมัน มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน และควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกัน ราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี

(2) การตลาดของปาล์มน้ำมัน มีข้อเสนอแนะคือ ไม่ควรนำเข้าน้ำมัน ปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา และควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต

(3) การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน มีข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา สนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน และควรมี การส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

1.3.6 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้จากการผลิต ปาล์มน้ำมัน และประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการผลิต ปาล์มน้ำมัน ไปในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำมาก และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อายุ จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน และรายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน มี ความสัมพันธ์ กับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ไปในทิศทางตรงกันข้ามในระดับต่ำมาก และ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับความรู้ เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ไปในทิศทางตรงกันข้ามในระดับค่อนข้างต่ำ และมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

2.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคม

2.1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.03 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ศึกษาเรื่องการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552: 56) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และมีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี และ 52.45 ปี ตามลำดับ

เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.96 คน และเกือบสองในสี่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอบ้านลาด จังหวัดพังงา และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คน และเฉลี่ย 5.31 คน ตามลำดับ

2.1.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ทำสวนปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน เฉลี่ย 17.58 ไร่ จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.25 คน จำนวนแรงงานจ้าง เฉลี่ย 3.38 คน รายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) เฉลี่ย 216,194.15 บาท ส่วนรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555) เกษตรกรมีรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 4,602.55 บาทต่อไร่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545: 78) พบว่าเกษตรกรมีประสบการณ์ใน การปลูกปาล์มน้ำมันเป็นเวลา 10.24 ปี ส่วนรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์ม น้ำมันเมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายในการผลิต พบว่าเกษตรกรได้รับผลกำไรที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 20.08 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 35.48 ไร่ จึงพบว่าพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรมีมากกว่าครึ่ง

เกษตรกรเกือบทั้งหมดใช้เงินทุนของตนเองเป็นแหล่งเงินทุนในการผลิตปาล์มน้ำมัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย พรุเพชรแก้ว (2552 : 129) ศึกษาเกี่ยวกับการ

ยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า แหล่งเงินทุนสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันใช้ทุนตนเอง

2.1.3 สภาพพื้นฐานทางสังคม

เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 15.88 ปี เนื่องจากพื้นที่อำเภอท่าแซะได้รับการฟื้นฟูและสนับสนุนให้ปลูกปาล์มน้ำมันในเหตุการณ์พายุไต้ฝุ่นเกย์ ส่งผลให้เกษตรกรส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันจากสื่อบุคคล เป็นอันดับแรกโดยได้รับจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริม การเกษตรควรมุ่งเน้นผ่านการใช้สื่อดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545 : 78) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกร รายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่าเกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การผลิตปาล์มน้ำมันกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับมากทั้งหมด ซึ่งได้รับความรู้จากนักวิชาการเกษตร และ จากสวนปาล์มน้ำมันของภาคเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ

2.2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

2.2.1 สภาพพื้นที่ มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบ ลักษณะของดินจะเป็นดินร่วนปนดิน เหนียว ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 40-43) อธิบายการเลือกพื้นที่ปลูกที่ เหมาะสมสำหรับการผลิตปาล์มน้ำมัน ต้องมีลักษณะดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียว ซึ่งจะทำ ให้ปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดี

2.2.2 พันธุ์ การเตรียมพื้นที่ และการปลูกปาล์มน้ำมัน เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมัน พันธุ์เทนอรา โดยเลือกซื้อพันธุ์จากบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริม การเกษตร (2553: 3-6) และเกษตรศิลป์ นวลสะอาด (2549: 1) กล่าวถึงพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก ต้องเป็นพันธุ์ลูกผสมพันธุ์ดี คือ พันธุ์เทนอรา การเตรียมพื้นที่ปลูก มีการวางแผนปลูกปาล์มน้ำมัน แบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ทำถนนในแปลง และ ปรับแก้พื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 9x 9 เมตร ซึ่งมีความ สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 43-45) อธิบายว่า ต้องปรับสภาพพื้นที่ให้ราบ กำจัด ตอไม้หรือวัชพืช ซึ่งระยะเวลาในการปฏิบัติงานควรจะทำในช่วงฤดูแล้ง (มกราคม – เมษายน) ควรปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะปลูกที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 8-10 เมตร เนื่องจาก ทำให้ปาล์มน้ำมันทุกต้นได้รับแสงแดดมากที่สุด ผลการวิจัยยังพบว่าเกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันโดย ใช้ต้นกล้าอายุเฉลี่ย 9.42 เดือน และปลูกปาล์มน้ำมันระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน สอดคล้อง

กับกรมส่งเสริมการเกษตร(2551: 45-47) และปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2549: 28) อธิบายว่า การปลูก ปาล์มน้ำมัน ควรใช้ต้นกล้าที่มีอายุมากกว่า 10 เดือน และระยะเวลาปลูกที่เหมาะสมอยู่ในระหว่าง เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นช่วงต้นฤดูฝน

2.2.3 การบำรุงดูแลรักษา และการปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาด

เกษตรกรเกือบครึ่งใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 3 เดือน/ครั้ง ไม่มีระบบการให้น้ำสำหรับปาล์มน้ำมัน เนื่องจากการติดตั้งระบบน้ำมีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง ส่วนการปฏิบัติด้านสุขลักษณะและความสะอาดปาล์มน้ำมัน เกษตรกรเก็บผลปาล์มน้ำมันที่ร่วงหล่นอยู่บริเวณโคนต้น นำทางใบมา จัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้น ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก และใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการเกษตร (2543: 12) แนะนำไว้ว่า ทาง ใบปาล์มน้ำมันที่เกิดจากการตัดแต่งทางใบ ควรนำมาจัดเรียงรอบโคนต้นปาล์มหรือกองไว้บริเวณ แถวของต้นปาล์มแถวเว้นแถวเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในสวนปาล์มน้ำมัน ควรเก็บรวบรวมผลปาล์ม น้ำมันที่ร่วงหล่นใส่ถุงเพื่อส่งเข้าโรงงานสกัด ไม่ปล่อยให้ลูกปาล์มงอกตามพื้นดินใต้ต้นปาล์ม ทำ ความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ และใช้สารเคมีกรณีที่เป็นเท่านั้น ไม่ควร ใช้เกินอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก

2.2.4 การรักษาปาล์มน้ำมัน เกษตรกรส่วนใหญ่ มีการป้องกันกำจัดวัชพืชโดยใช้แรงงานคน สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 71-75) อธิบายว่าการควบคุมวัชพืชใน สวนปาล์มน้ำมันเป็นขั้นตอนสำคัญ โดยวัชพืชจะแย่งธาตุอาหาร น้ำ และแสงแดดจากต้นปาล์ม น้ำมันทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตลดลง และเป็นที่ยาของโรค แมลง หนอนและศัตรูต่าง ๆ

2.2.5 การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์ม เกษตรกรเกือบสามในสี่ใช้มีดขอค้ำยาวสำหรับ ต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 8 ปี และเกษตรกรมากกว่าสองในสี่ใช้เสียมแทงทะลายสำหรับ ปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันทุก 15 วัน สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551: 88) แนะนำว่า การเก็บเกี่ยวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือ ช่วยในการเก็บเกี่ยว ซึ่งเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันมี 2 ชนิด ได้แก่ เสียมแทงทะลายปาล์ม โดยทั่วไปจะใช้เสียมแทงทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี และมีความสูงประมาณ 9-10 ฟุต และมีดขอค้ำยาว ใช้เมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี

2.3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ใน ระดับมาก เนื่องจากเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันมาเป็นเวลานาน แต่มีบาง ประเด็นที่เกษตรกรตอบถูกไม่เกินร้อยละ 50.0 คือ อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการ ขาดธาตุฟอสฟอรัส (ร้อยละ 37.3) การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุ

อาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (ร้อยละ 17.4) แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรในประเด็นนี้ให้มากขึ้น เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำความรู้ไปปฏิบัติ

2.4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน พบว่าเกษตรกรมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงระดับประเด็นความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน การรวมกลุ่มเกษตรกร ราคาผลผลิต และโครงการจากภาครัฐ

2.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

2.5.1 ปัญหา จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนมากประสบปัญหาด้านการผลิตปุ๋ยเคมีมีราคาแพง และประสบปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากราคาผลผลิตไม่แน่นอน เกษตรกรบางรายประสบปัญหาถูกกดราคาจากแหล่งรับซื้อ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อการผลิตปาล์มน้ำมัน เนื่องจากปุ๋ยเคมีมีราคาแพงส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับสมชาย พรุเพชรแก้ว (2552: 140) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่าเกษตรกรมีปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ในประเด็นปุ๋ยเคมีมีราคาสูง เงินทุนในการดำเนินการไม่เพียงพอ และราคาผลผลิตไม่แน่นอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตปาล์มน้ำมันให้มีประสิทธิภาพได้

2.5.2 ข้อเสนอแนะ ผลการวิจัย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีข้อเสนอแนะ และในส่วนที่เกษตรกรเสนอแนะ ได้แก่ ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน ด้านการตลาดของปาล์มน้ำมัน ไม่ควรรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา ควรจัดตั้งกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันรัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา และควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมันและช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี

2.6 การทดสอบสมมติฐาน

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวกับตัวแปรตามในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน มีจำนวน 1 ตัวแปร คือ แหล่งและระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร มีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสาร

การผลิตปาล์มน้ำมันจากแหล่งต่าง ๆ ในระดับน้อย แต่เกษตรกรสามารถตอบข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันได้คะแนนมาก เกษตรกรอาจจะมีประสบการณ์ในการผลิตปาล์มน้ำมัน และได้รับความรู้จากการผลิตปาล์มน้ำมันจากการปฏิบัติจริง

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจำนวน 2 ประเด็น ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยที่พบว่าเกษตรกรประสบปัญหาเรื่องปุ๋ยเคมีมีราคาแพง ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ถูกกดราคา ขาดความรู้เรื่องการตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ ขาดความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน และการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันในภาพรวมน้อย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกรผู้เกี่ยวข้อง

- 1) เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่มผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน และซื้อปัจจัยการผลิตในราคาต่ำ สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องปุ๋ยเคมีมีราคาแพง และยังเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ร่วมกัน
- 2) เกษตรกรควรให้ความสำคัญกับการตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบของปาล์มน้ำมัน โดยการใส่ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตต่อพื้นที่ และทำให้ปาล์มน้ำมันมีผลผลิตที่สม่ำเสมอ
- 3) เกษตรกรควรให้ความสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการวางแผนการผลิต

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 1) ภาครัฐควรมีมาตรการในการประกันราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน ในช่วงที่ราคาปาล์มน้ำมันตกต่ำ
- 2) ภาครัฐควรสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมันและช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต
- 3) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการการผลิตปาล์มน้ำมันควรจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ การลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีคุณภาพ ให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- 4) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรส่งเสริมและจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันอยู่เสมอ

5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรจัดอบรมและให้ความรู้กับเกษตรกรในหัวข้อเรื่อง การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันไปตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหาร การสังเกตอาการขาดธาตุอาหารของ ปาล์มน้ำมัน และการอารักขา

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน และการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีผลต่อสิ่งแวดล้อมในการผลิต ปาล์มน้ำมัน เพื่อพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมันให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและลดการใช้ทรัพยากร อย่างฟุ่มเฟือย

3.2.3 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอท่าชะงะ จังหวัดชุมพร ควรมีการศึกษาการผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยไป ใช้เปรียบเทียบและใช้ในการวางแผนการพัฒนา และส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการเกษตร (2541) *การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องและเหมาะสม* กรุงเทพมหานคร
เบสิก เกียร์
- _____. (2543) *เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน* กรุงเทพมหานคร (อัครสำเนา)
- _____. (2551) “การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน” ค้นคืนวันที่ 24 ตุลาคม 2556 จาก
<http://www.doa.go.th/palm/linkTechnical/management.html>
- _____. (2551) เอกสารวิชาการ *ปาล์มน้ำมัน* (พิมพ์ครั้งที่ 2) ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กรมวิชาการเกษตร
- กรมส่งเสริมการเกษตร (2551 ก) *เอกสารคำแนะนำ เรื่องการปลูกปาล์มน้ำมัน* กลุ่มส่งเสริมการผลิต
ยางพาราและปาล์มน้ำมัน ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม้อื่นต้นและยางพารา สำนัก
ส่งเสริมและจัดการสินค้า กรมส่งเสริมการเกษตร
- _____. (2551 ข) *เอกสารวิชาการ เรื่องปาล์มน้ำมัน* กลุ่มส่งเสริมการผลิตยางพารา และปาล์ม
น้ำมัน ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม้อื่นต้นและยางพารา สำนักส่งเสริมและจัดการ
สินค้า กรมส่งเสริมการเกษตร
- _____. “ทะเบียนเกษตรกรอำเภอท่าแซะ” ค้นคืนวันที่ 6 สิงหาคม 2556 จาก
<http://www.survey.doae.go.th>
- เกษตรศิลป์ นวลสะอาด (2549) *ปาล์มน้ำมันเทคโนโลยีพื้นฐานการผลิตปาล์มน้ำมัน* เอกสารคู่มือ
ประกอบการฝึกอบรม โครงการแปลงนาร้างเป็นสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มรายได้ กลุ่ม
ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร
- ทักษิณปาล์ม (2521) (2548) *การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน* สุราษฎร์ธานี ทักษิณปาล์ม (อัครสำเนา)
- ชัยรัตน์ นิลนนท์ และจำป็น อ่อนทอง (2538) *การใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ* สงขลา
ภาควิชาธรณีวิทยา คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ชัยรัตน์ นิลนนท์, ชีระพงศ์ จันทรนิคม, ประกิจ ทองคำ, ชีระ เอกสมทราเมษฐ์ และ ปรานี
สุวรรณรัตน์ (2551) "สภาพการทำสวนและการใช้ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันของ
เกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี" *วารสารดินและปุ๋ย* 30, 1 (มกราคม-มีนาคม) : 12 – 22

- ธีระ เอกสมทราเมษฐ์ ชัยรัตน์ นิลนนท์ ธีระพงศ์ จันทรนิยม ประกิจ ทองคำ และสมเกียรติ
 สีสนอง (2548) “เส้นทางสู่ความสำเร็จการผลิตปาล์มน้ำมัน” (พิมพ์ครั้งที่ 2) สงขลา :
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตปาล์มน้ำมัน คณะทรัพยากรธรรมชาติ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สงขลา
- ธีระพงศ์ จันทรนิยม (2553) *คู่มือการปลูกปาล์มน้ำมันแบบก้าวหน้า พิมพ์ครั้งที่ 2*
 วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออย
- ธีระพงศ์ จันทรนิยม (2555) *คู่มือเกษตรกร การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ* สำนักงาน
 เกษตรจังหวัดกระบี่ กรมส่งเสริมการเกษตร
- บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545) “การยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อย
 ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2549) *พืชเศรษฐกิจทางเลือกที่มั่นคง ปาล์มน้ำมันพืชพลังงานที่ยั่งยืนแห่ง
 อนาคต กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เพชรกระรัต*
- ฝ่ายวิจัยปาล์มน้ำมัน (2540) *ปาล์มน้ำมัน : การใช้ปุ๋ยและการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน* สงขลา
 สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) “การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม
 จังหวัดชุมพร” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมเกษตร)
- พิพัฒน์ เชื้อขงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554) “การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการปฏิบัติทางการ
 เกษตรที่ดี” สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 7 กรมวิชาการเกษตร สุราษฎร์ธานี
- พิภพ ดวงคำสวัสดิ์ (2545) “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการความรู้” ใน *เอกสารการสอน
 ชุดวิชา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและการจัดการความรู้* หน้าที่ 9 หน้า 1-57
 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร
 นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น
- _____. (2540) *พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ – ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*
 (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร อรุณการพิมพ์
- ศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล (2541) “ผลการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามผลการวิเคราะห์ดินและ
 ใบปาล์มน้ำมัน ปี 2539” รายงานการวิจัย กรมส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพมหานคร

- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553) *คู่มือปาล์มน้ำมัน* โรงเรียน
ปาล์มน้ำมันเพื่อเกษตรกร จังหวัดกระบี่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร
จังหวัดกระบี่ กรมส่งเสริมการเกษตร
- สงกรานต์ ภัคดีง (2546) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของ
เกษตรกรในจังหวัดชุมพร” สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร
- สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552) “การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยใน
อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมเกียรติ สีสนอง (2548) รายงานผลการศึกษาเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ในสวน
ปาล์มน้ำมัน
- สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร (2555) รายงานสถิติข้อมูลพื้นฐานพืช (อัดสำเนา)
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553) “เอกสารประกอบการอบรม หลักสูตร การจัดการสวน
ปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ” กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตร
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คืบค้นวันที่ 17 สิงหาคม 2556 จาก <http://www.oae.go.th>
- Fairhurst, T.H., Caliman, J.P., Hardter, R. and Witt, C. (2005). Nutrient Disorders and
MNutrient Management (Oil Palm Series Volume 7).
- Yamane, Taro (1973) *Statistics: An Introductory Analysis*. Third edition. New York : Harper and
Row Publication.

ภาคผนวก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

เรื่อง

การผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง และผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมายถูกในวงเล็บ (✓) หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง	☐ A1
2. อายุปี (เกิน 6 เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)	☐ A2
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน (รวมตัวท่านเองด้วย)	☐ A3
4. ระดับการศึกษา	☐ A4

- () 1. ไม่ได้รับการศึกษา () 2. ประถมศึกษา () 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
 () 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. () 5. อนุปริญญา/ปวส. () 6. ปริญญาตรี
 () 7. อื่น (ระบุ).....

5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม

- () 2. เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 2.1 กลุ่มเกษตรกร () 2.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร A521 A522
 () 2.3 กลุ่มลูกค้า ธกส. () 2.4 กลุ่มสหกรณ์การเกษตร A523 A524
 () 2.5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน () 2.6 กลุ่มออมทรัพย์ A525 A526
 () 2.7 อื่นๆ (ระบุ)..... A527

6. ตำแหน่งทางสังคม

- () 1. ไม่เป็น A61
 () 2. เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน A621
 () 2.2 สมาชิก อบต. A622
 () 2.3 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน A623
 () 2.4 อาสาพัฒนาชุมชน A624
 () 2.5 คณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ A625
 () 2.6 อื่นๆ (ระบุ)..... A626
 7. ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน.....ปี A71

8. อาชีพหลัก (ตอบได้เพียงข้อเดียว)

- () 1. ทำสวนปาล์มน้ำมัน () 2. ทำสวนยางพารา A81
 () 3. ทำสวนผลไม้ () 4. เลี้ยงสัตว์
 () 5. ประมง () 6. ค้าขาย
 () 7. รับจ้าง () 8. รับราชการ
 () 9. อื่นๆ (ระบุ).....

9. อาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ทำสวนปาล์มน้ำมัน () 2. ทำสวนยางพารา A91 A92
 () 3. ทำสวนผลไม้ () 4. เลี้ยงสัตว์ A93 A94
 () 5. ประมง () 6. ค้าขาย A95 A96
 () 7. รับจ้าง () 8. อื่นๆ (ระบุ)..... A97 A98

1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ

1. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด.....ไร่ A21
2. ลักษณะการถือครองในพื้นที่ทำการเกษตร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () 1. พื้นที่เป็นของตนเอง.....ไร่ A221
 - () 2. พื้นที่เช่า.....ไร่ A222
 - () 3. พื้นที่อื่นๆ (ทำฟรี ที่สาธารณประโยชน์).....ไร่ A223
3. จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด.....ไร่ A23
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () 1. จำนวนแรงงานในครัวเรือน.....คน A241
 - () 2. จำนวนแรงงานจ้าง.....คน A242
5. รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555).....บาท/ไร่/ปี A25
6. รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2555)
 - 6.1 ปุ๋ย.....บาท/ไร่/ปี (ปุ๋ยเคมี, ปุ๋ยอินทรีย์และฮอร์โมนพืช) A261
 - 6.2 ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรค แมลงและสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน.....บาท/ไร่/ปี A262
 - 6.3 ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช..... บาท/ไร่/ปี A263
 - 6.4 ค่าตัดหญ้า บาท/ไร่/ปี A264
 - 6.5 ค่าตัดแต่งทางใบ บาท/ไร่/ปี A265
 - 6.6 ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต บาท/ไร่/ปี A266
 - 6.7 อื่น ๆ (ระบุ) บาท/ไร่/ปี A267
 - 6.8 รายจ่ายรวมทั้งหมดในการผลิตปาล์มน้ำมัน..... บาท/ไร่/ปี A268
7. แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. ของตนเอง	() 2. ญาติพี่น้อง	☐ A271	☐ A272
() 3. กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร	() 4. กองทุนหมู่บ้าน	☐ A273	☐ A274
() 5. สหกรณ์การเกษตร	() 6. ชกส.	☐ A275	☐ A276
() 7. ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ	() 8. อื่นๆ(ระบุ).....	☐ A277	☐ A278

8. แหล่งและระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. สื่อบุคคล						
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ						☐ A811
1.2 เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน						☐ A812
1.3 พ่อค้า						☐ A813
1.4 ผู้นำชุมชน/ผู้ปกครองท้องถิ่น						☐ A814
1.5 เจ้าหน้าที่ อบต.						☐ A815
1.6 เพื่อนบ้าน						☐ A816
1.7 อื่นๆ(ระบุ).....						☐ A817
2. สื่อสิ่งพิมพ์						
2.1 เอกสารของหน่วยงานราชการ						☐ A821
2.2 เอกสารของบริษัทเอกชน						☐ A822
2.3 หนังสือพิมพ์						☐ A823
2.4 วารสาร						☐ A824
3. สื่อมวลชน						
3.1 วิทยุกระจายเสียงชุมชน						☐ A831
3.2 วิทยุกระจายเสียงทางราชการ						☐ A832
3.3 โทรทัศน์หลัก (Free TV)						☐ A833
3.4 โทรทัศน์ดาวเทียม						☐ A834
3.5 หอกระจายข่าว						☐ A835
3.6 อินเทอร์เน็ต						☐ A836
3.7 อื่นๆ(ระบุ).....						☐ A837
4. สื่อกิจกรรม						
4.1 การจัดฝึกอบรม						☐ A841
4.2 การประชุมสัมมนา						☐ A842

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. สื่อกิจกรรม (ต่อ)						
4.3 การศึกษาดูงาน						☐ A843
4.4 นิทรรศการ						☐ A844
4.5 งานวันเกษตร						☐ A845
4.6 อื่นๆ(ระบุ).....						☐ A846

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1. ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. พื้นที่ราบ () 2. พื้นที่ดอน B11 B12
 () 3. พื้นที่ลุ่ม () 4. อื่นๆ(ระบุ)..... B13 B14

2. สภาพดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ดินร่วน () 2. ดินเหนียว B21 B22
 () 3. ดินร่วนปนดินเหนียว () 4. อื่นๆ(ระบุ)..... B23 B24

3. พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูก

- () 1. คูร่า () 2. พิสิเฟอร์่า B31
 () 3. เทเนอร์่า () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

4. แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน B41
 () 2. บริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน B42
 () 3. เกษตรกรผู้จำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน B43
 () 4. อื่นๆ(ระบุ)..... B44

5. การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือน ม.ค.-เม.ย. B51
 () 2. ปรับเกลี่ยพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ให้หมดจากพื้นที่ B52
 () 3. ทำถนนในแปลง B53
 () 4. ทำร่องระบายน้ำ B54
 () 5. วางแนวปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า B55
 () 6. อื่นๆ(ระบุ)..... B56

6. ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน (ระยะระหว่างต้น)

() 1. 8x8 เมตร () 2. 9x9 เมตร B61

() 3. 10x10 เมตร () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

7. อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก.....เดือน

 B71

8. การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน

() 1. ใส่ตามความพอใจ () 2. 2 เดือน/ครั้ง B81

() 3. 3 เดือน/ครั้ง () 4. 6 เดือน/ครั้ง

() 5. อื่นๆ(ระบุ).....

9. วิธีการให้น้ำปาล์มน้ำมัน

() 1. ไม่ได้ทำ B91

() 2. โดยท่อและสายยาง

() 3. ติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (Drip irrigation)

() 4. ติดตั้งระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ (Mini springkler)

() 5. อื่นๆ(ระบุ).....

10. การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน

() 1. ไม่ได้ตัดแต่ง B101

() 2. เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ทางใบ

() 3. เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ทางใบ

() 4. อื่นๆ(ระบุ).....

11. สุขลักษณะและความสะอาดของปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() 1. นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นปาล์มหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์ม B111

() 2. เก็บผลปาล์มร่วงหล่นอยู่บริเวณโคนต้น B112

() 3. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ B113

() 4. ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช B114

() 5. ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก B115

() 6. อื่นๆ(ระบุ)..... B116

12.การป้องกันกำจัดโรคปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ได้ปฏิบัติ B121
- () 2. ปฏิบัติ B1221
- () 2.1 แรงงานคน เช่น ใช้มือทำลาย B1222
- () 2.2 นีคพ่นด้วยสารเคมี B1223
- () 2.3 อื่น ๆ (ระบุ).....

13.การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ได้ปฏิบัติ B131
- () 2. ปฏิบัติ B1321
- () 2.1 การเขตกรรม เช่น เผา ฟังซากลำต้นปาล์ม B1322
- () 2.2 นีคพ่นด้วยสารเคมี B1323
- () 2.3 ชีวิตวิธี เช่น เชื้อราเขียว B1324
- () 2.4 อื่นๆ(ระบุ).....

14.การป้องกันกำจัดสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ได้ปฏิบัติ B141
- () 2. ปฏิบัติ B1421
- () 2.1 การเขตกรรม เช่น ถากหญ้าบริเวณ โคนต้น B1422
- () 2.2 ใช้สารเคมี B1423
- () 2.3 สัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เขี้ยวงา นกเค้าแมว B1424
- () 2.4 อื่นๆ(ระบุ).....

15.วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. แรงงานคน B151
- () 2. ใช้วัสดุคลุมดิน B152
- () 3. นีคพ่นด้วยสารเคมี B153
- () 4. ปลูกพืชคลุมดิน B154
- () 5. อื่นๆ(ระบุ)..... B155

16.เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ยังไม่ให้ผลผลิต B161
- () 2. ใช้เสียมแทงทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี B162
- () 3. ใช้มีดขอค้ำยาว เมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี B163
- () 4. อื่นๆ(ระบุ)..... B164

17.ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ยังไม่ให้ผลผลิต () 2. ทุก 7 วัน B171 B172
 () 3. ทุก 10 วัน () 4. ทุก 15 วัน B173 B174
 () 5. อื่นๆ(ระบุ)..... B175

18.แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. มีพ่อค้ามารับซื้อถึงที่ () 2. นำไปขายที่ลานเท B181 B182
 () 3. ส่งโรงงาน/บริษัท () 4. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร B183 B184
 () 5. อื่นๆ(ระบุ)..... B185

ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

คำชี้แจง: ข้อความต่อไปนี้ ถ้าท่านคิดว่า “ถูก” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ถูก” ถ้าท่านคิดว่า “ผิด” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ผิด”

ประเด็น	คำตอบ		รหัส
	ถูก	ผิด	
1.พันธุ์เทนอรา เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์ฟอฟิลิเฟอรา และพันธุ์แมคคูรา			☐ C1
2.ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มาจากลูกใต้โคนของต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุดในสวน			☐ C2
3.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชสมบูรณ์เพศ คือมีดอกตัวผู้และดอกตัวเมียบนต้นเดียวกัน			☐ C3
4.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอัตราการสังเคราะห์แสงสูงมาก ต้องการแสงไม่ต่ำกว่า 2,000 ชั่วโมง ต่อปี และไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง ต่อวัน			☐ C4
5.การปลูกปาล์มน้ำมัน ควรรองกันหลุมด้วยร็อกฟอสเฟต เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน			☐ C5
6. ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันคือ ดินทราย เพราะระบายน้ำได้ดี			☐ C6
7.การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรจะอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย			☐ C7

ประเด็น	คำตอบ		ประเด็น
	ถูก	ผิด	
8. การปลูกปาล์มน้ำมันในระยะชิด จะทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีจำนวนต้นต่อไร่สูงกว่าในระยะปลูกที่กว้างกว่า			☐ C8
9. ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันในช่วงก่อนให้ผลผลิต (แรกปลูกจนถึง 3 ปี) เพราะเป็นช่วงที่ปาล์มน้ำมันกำลังเจริญเติบโต			☐ C9
10. ไม่ควรใช้ทะเลทรายเปล่าคลุมโคน เพราะจะทำให้เกิดปัญหาการระบาดของด้วงแรด			☐ C10
11. ปาล์มน้ำมันต้องการธาตุอาหารหลัก 5 ชนิด ได้แก่ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน			☐ C11
12. ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก็ได้ ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน			☐ C12
13. การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัด จะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย			☐ C13
14. ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโบรอน ทำให้ใบหยิกเจริญผิดปกติ ร้าง ใบอ่อนปลายใบเป็นรูปตะขอ			☐ C14
15. อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส			☐ C15
16. การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร จะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต			☐ C16
17. ด้วงแรดไม่ใช่แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน			☐ C17
18. ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอายุยาว สามารถให้ผลผลิตได้นาน 50 ปี			☐ C18
19. การเก็บเกี่ยวทะเลทรายปาล์มน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่ สังเกตได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล			☐ C19
20. การขนส่งทะเลทรายปาล์มน้ำมันจากแปลงเกษตรกรสู่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง			☐ C20

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

4.1 แนวทางการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมัน

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์ม น้ำมันของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้ โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน						
1.1 สามารถคาดการณ์ราคาผลผลิตได้						☐ D11
1.2 สามารถคำนวณปริมาณผลผลิตได้						☐ D12
1.3 ช่วยกำหนดพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันได้						☐ D13
1.4 สามารถวางแผนการผลิตปาล์มน้ำมันได้						☐ D14
2.ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน						
2.1 การประกันราคาผลผลิต						☐ D21
2.2 การแทรกแซงราคาผลผลิต						☐ D22
2.3 การปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด						☐ D23
2.4 การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน						☐ D24
3.การรวมกลุ่มเกษตรกร						
3.1 การสร้างลานเทของชุมชน						☐ D31
3.2 การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน						☐ D32
4. โครงการจากภาครัฐ						
4.1 โครงการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ						☐ D41
4.2 โครงการส่งเสริมปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่าๆ						☐ D42

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมันของท่าน มากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.การผลิตปาล์มน้ำมัน						
1.1 สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม						☐ E11
1.2 แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ						☐ E12
1.3 ขาดเงินทุนในการดำเนินการ						☐ E13
1.4 ปุ๋ยเคมีมีราคาสูง						☐ E14
1.5 แมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด						☐ E15
1.6 โรคปาล์มน้ำมัน						☐ E16
1.7 วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน						☐ E17
2.ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน						
2.1 ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ						☐ E21
2.2 ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน						☐ E22
2.3 ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการใส่ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ						☐ E23
2.4 ไม่มีความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน						☐ E24
2.5 ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว						☐ E25
3.ด้านการตลาด						
3.1 แหล่งรับซื้ออยู่ไกล						☐ E31
3.2 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน						☐ E32
3.3 ถูกกดราคา						☐ E33

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
4. การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่						
4.1 ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่						☐ E41
4.2 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง						☐ E42

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1. การผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

2. การตลาดของปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

3. การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอำเภอท่าแซะทุกท่าน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวอลิสสา ชาติเวช
วัน เดือน ปีเกิด	24 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

